

**ZIEMEĻVIDZEMES REĢIONĀLAIS ATKRITUMU
APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS, 2014. – 2020.**

Valmiera, 2013

SATURS

SAĪSINĀJUMI	5
1. Vispārīgā informācija par Ziemeļvidzemes reģionu	6
1.1. Ziemeļvidzemes reģiona teritorija un iedzīvotāji	6
1.2. Demogrāfiskā prognoze līdz 2020. gadam	8
1.3. Mājsaimniecības maksātspēja	9
2. Reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna nepieciešamība, mērķis un uzdevumi	11
3. Ziemeļvidzemes reģiona atkritumu saimniecības raksturojums	13
3.1. Izsniegto atļauju pārskats	13
3.2. Atkritumu veidi	14
3.3. Atkritumu dalītās savākšanas sistēma, atkritumu apglabāšanas un reģenerācijas iekārtas	17
3.3.1. Dalītā vākšana	17
3.3.2. Nešķirotu sadzīves atkritumu savākšana	23
3.3.3. Specializēto atkritumu plūsmu savākšana	25
3.4.4. Reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs	26
4. Prognoze par reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā ietverto atkritumu plūsmu attīstību plāna darbības laikā	38
5. Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.–2013.gadam izpildes novērtējums	41
5.1. Dalītās vākšanas sistēmas attīstība	41
5.1.1. Dalītās vākšanas sistēmas attīstība piesaistot ES līdzfinansējumu	41
5.1.2. ZAAO realizētie pasākumi	41
5.2. Poligona Daibe infrastruktūras attīstība	42
5.2.1. ZAAO realizētie ES līdzfinansētie pasākumi	42
5.2.2. ZAAO īstenotie pasākumi	42
5.3. Izgāztuvju rekultivācija	42
5.3.1. ES līdzfinansētie pasākumi	42
5.4. Programma darbam ar sabiedrību	45
5.4.1. Izglītības iestādes	45
5.4.2. Iedzīvotāji/ sabiedrība	46
5.4.3. Klienti	46
5.4.4. Pašvaldības	46
5.4.5. NVO	47
5.5. Atkritumu pārkraušanas punktu izveide un automašīnas iegāde	47
5.6. Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādes centra izveide	48
5.7. Bioreaktora izveide	51

5.8. Celtniecības atkritumu pārstrādes centra izveide.....	55
5.9. Atkritumu kompostēšanas laukumi.....	55
5.10. Iedzīvotāju iesaistīšana	55
5.11. Iesaistīšanās Valsts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	56
5.12. Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana.....	56
5.13. Pasākumu izpildes analīzes kopsavilkums.....	56
5.14. Plāna realizācijas ietekme uz atkritumu apsaimniekošanas izmaksām reģionā	60
6. Darbības virzieni, lai uzlabotu atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi, reģenerāciju un apglabāšanu, neradot draudus videi	62
7.Reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība, galvenie pasākumi.....	65
7.1. RAAC attīstība.....	65
7.1.1. Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta, kods R3	65
7.1.2. NAIK un riepu reģenerācijas iekārta, kodi R1;R12.....	65
7.1.3. Automātiska šķirošanas iekārta.....	66
7.1.4. Atkritumu savākšanas transporta emisiju samazināšana	66
7.1.5.Sabiedrības vides izglītības centra izveide	66
7.2. Dalītās atkritumu savākšanas sistēmas attīstība.....	66
7.3. Poligona Daibe infrastruktūras attīstība.....	69
7.4. Veco izgāztuvju rekultivācija, ieskaitot vides stāvokļa monitoringa turpināšanu jau rekultivētajās izgāztuvēs	70
7.5. Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	71
7.6. Sabiedrības vides izglītošanas sistēma.....	71
7.7. Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana.....	72
7.8. Plāna periodā veicamo pasākumu apkopojums	72
8. Dalītai atkritumu savākšanas, reģenerācijas iekārtu paredzamā jauda un to atrašanās vietas noteikšanas kritēriji.....	74
8.1.Iekārtu paredzamās jaudas	74
8.2. Iekārtu atrašanās vietas noteikšanas kritēriji.....	77
9.Reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā paredzēto pasākumu īstenošanai pieejamais un papildus nepieciešamais finansējums	78
9.1. Finansējuma avoti, iesk. tarifus	78
9.2. Plānotās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	80
10.Reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna atbilstība normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā	82
10.1. Pašvaldību saistošie noteikumi	82
10.2. Valsts normatīvie akti	83
10.3. Plānā iekļauto pasākumu loma normatīvajos aktos noteikto mērķu sasniegšanā	86

Informācijas avoti	90
1.Pielikums Sniegto pakalpojumu kvalitātes kritēriji	92
2.Pielikums Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai	97
3.Pielikums Investīciju aprēķins	99
5.Pielikums Ziemeļvidzemes AAR tipveida pakalpojumu līgums	110
LĪGUMS PAR ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANU	110
6.Pielikums Ziemeļvidzemes AAR pašvaldību tipveida saistošie noteikumi.....	116
7.Pielikums Pašvaldību aptaujas rezultātu apkopojums	127

SAĪSINĀJUMI

AAL	Atkritumu apsaimniekošanas likums
AAP	Atkritumu apsaimniekošanas plāns
AAR	atkritumu apsaimniekošanas reģions
APC	atkritumu mehāniskās priekšapstrādes centrs
Big Bag	liela apjoma specializēti atkritumu savākšanas maisi, ražoti no austa polipropilēna auduma
d	diena
dnn	diennakts
DRN	dabas resursu nodoklis
EEI	Elektriskās un elektroniskās iekārtas
EEIA	Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
g	gads
KF	Kohēzijas fonds
LASUA	Latvijas Atkritumu Saimniecības Uzņēmumu Asociācija
LCD	(liquid crystal display) šķidro kristālu ekrāns
LVAFA	Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija
LVĢMC	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
MK	Ministru kabinets
NAI	notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NAIK	no atkritumiem iegūts kurināmais
NVO	nevalstiska organizācija
PEHD	augsta blīvuma polietilēns
PET	polietilēna tereftalāts
PM	(Particulate matter) cietās daļiņas
RAAC	reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs
RAAP	reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns
RO	reversā osmoze
SA	sadzīves atkritumi
SBA	sadzīves bīstamie atkritumi
SEG	siltumnīcu efekta gāzes
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
t	tonna
TV	televizors
ZAAO	SIA „ZAAO”
ZV	Ziemeļvidzeme

1. Vispārīgā informācija par Ziemeļvidzemes reģionu

1.1. Ziemeļvidzemes reģiona teritorija un iedzīvotāji

Ziemeļvidzemes sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģions ietver 21 novadu (Alojas novads, Amatas novads, Beverīnas novads, Burtnieku novads, Cēsu novads, Jaunpiebalgas novads, Kocēnu novads, Krimuldas novads, Līgatnes novads, Limbažu novads, Mazsalacas novads, Naukšēnu novads, Pārgaujas novads, Priekule novads, Raunas novads, Rūjienas novads, Salacgrīvas novads, Smiltenes novads, Strenču novads, Valkas novads, Vecpiebalgas novads) un Valmieras pilsētu, ar kopējo pašvaldību skaitu 22.

Reģionā ir 14 pilsētas - Valmiera, Cēsis, Valka, Limbaži, Rūjiena, Mazsalaca, Seda, Smiltene, Strenči, Ainaži, Aloja, Salacgrīva, Staicele, Līgatne.

Reģiona kopējā platība ir 10 556 km², no kuras lauku teritorija aizņem 98,7% un pilsētu teritorija 1,3%.

1.attēls. Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona teritorija

Ziemeļvidzemes reģiona iedzīvotāju skaits pēc tautas skaitīšanas datiem¹, 2011. gadā bija gandrīz 167 tūkst., tas ir ap 8,4% no kopējā visas valsts iedzīvotāju skaita (2011. gada sākumā Latvijā iedzīvotāju skaits sastādīja 2 074 605) [10].

¹ Saskaņā ar Centrālās statistiskās pārvaldes datu bāzē sniegtajiem datiem

Ziemeļvidzemes reģiona teritoriāli administratīvā iedalījuma raksturojums, sniegts 1.1.tabulā. [10]

1.1. tabula. Ziemeļvidzemes reģiona teritoriāli administratīvais iedalījums, 2011. gads

Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits		Platība, km ²		Iedzīvotāju blīvums iedz/km ²
	skaits	%	Platība	%	
Pilsēta					
Valmiera	25130	15.05%	18	0,17%	1401.4
Novadi					
Alojas novads	5326	3.19%	631	5,98%	8.5
Amatas novads	5667	3.39%	745	7,06%	7.6
Beverīnas novads	3260	1.95%	302	2,86%	10.8
Burtnieku novads	8207	4.92%	702	6,65%	11.9
Cēsu novads	18246	10.93%	173	1,64%	106
Jaunpiebalgas novads	2390	1.43%	251	2,38%	9.6
Kocēnu novads	6311	3.78%	499	4,73%	12.7
Krimuldas novads	5323	3.19%	341	3,23%	15.6
Līgatnes novads	3684	2.21%	168	1,59%	22.1
Limbažu novads	17781	10.65%	1170	11,08%	15.2
Mazsalacas novads	3460	2.07%	417	3,95%	8.3
Naukšēnu novads	1987	1.19%	281	2,66%	7.1
Pārgaujas novads	3953	2.37%	486	4,60%	8.1
Priekuļu novads	8365	5.01%	301	2,85%	27.8
Raunas novads	3592	2.15%	309	2,93%	11.7
Rūjienas novads	5577	3.34%	353	3,34%	15.9
Salacgrīvas novads	8323	4.99%	637	6,03%	13.1
Smiltenes novads	13078	7.83%	947	8,97%	13.9
Strenču novads	3827	2.29%	375	3,55%	10.2
Valkas novads	9299	6.00%	908	8,60%	10.3
Vecpiebalgas novads	4161	2.00%	542	5,13%	7.7
Reģionā	166 947	100,0%	10556	100,0%	15.82

Kā redzams no statistikas datiem, Ziemeļvidzemes reģiona iedzīvotāju blīvums (15,82 iedz.km²) ir gandrīz uz pusi zemāks, nekā Latvijas vidējais rādītājs, kas 2011.gadā sastādīja 32,1 iedz./km².

Pastāvīgo iedzīvotāju galvenās vecuma grupas un demogrāfiskās slodzes līmenis 2011. gadā atspoguļots 1.2.tabulā.[4]

1.2.tabula. Ziemeļvidzemes reģiona lielāko apdzīvoto vietu pastāvīgo iedzīvotāju galvenās vecuma grupas un demogrāfiskās slodzes līmenis 2011. gadā

Lielākie novadi	Iedzīvotāju skaits procentos, %			Demogrāfiskā slodze
	Līdz darbaspējas vecumam	Darbaspējas vecumā	Virs darbaspējas vecuma	
Cēsu novads	13,6	65,8	20,6	519
Limbažu novads	13,8	65,4	20,8	528
Smiltenes novads	14,7	66,0	19,3	516
Valkas novads	12,2	64,9	22,9	540
Valmiera	14,6	65,9	19,5	518
Kopā reģionā	13,8	65,6	20,6	524

Latvijā kopumā darbaspējīgā vecumā ir 72,8% iedzīvotāju, Vidzemes reģionā – 65,6%.

1.2. Demogrāfiskā prognoze līdz 2020. gadam

Sagatavojot iedzīvotāju skaita prognozi Ziemeļvidzemes reģionam, tika izmantoti Tautas skaitīšanas 2011. un Latvijas Universitātes Demogrāfijas centra dati, kas sniedz informāciju par iedzīvotāju skaita izmaiņām līdz 2020. gadam ieskaitot, tā kā prognozes dati ir pieejami tikai līdz 2020. gadam.

Salīdzinot 1999. gadā sagatavotās LU demogrāfijas centra datus ar pašreizējo iedzīvotāju skaitu redzams, ka faktiskais iedzīvotāju skaits uz 2013. gada 1. janvāri ir mazāks nekā prognozēts, tādēļ turpmākā prognoze ir koriģēta atbilstoši izdevuma “Latvijas demogrāfijas attīstības prognozes: 1998.-2025. gads (LU Demogrāfijas centrs, Rīga, 1999) koeficientiem, kā arī ES statistikas pārvaldes „Eurostat” iedzīvotāju skaita izmaiņu prognozes koeficientus. Vērtējot dažādas demogrāfijas prognožu metodikas, saskaņā ar konstanto variantu, kas paredz nemainīgu esošo procesu intensitātes saglabāšanu un vecumstruktūras pārbīdi par noteiktu gadu skaitu, pieeja, kad aprēķinos neizmanto dabiskās dzimumvecumstruktūras pārmaiņas, bet pamatojas tikai uz esošo demogrāfisko koeficientu, dod nedaudz atšķirīgus rezultātus, taču būtībā atšķirības nav lielas.

Iedzīvotāju skaita izmaiņu ilgtermiņa prognoze no 2013. gadam līdz 2020. gadam norāda, ka vidējais iedzīvotāju skaita izmaiņu koeficients ir -1.21%, savukārt ES statistikas pārvaldes „Eurostat” sniegtais vidējais iedzīvotāju skaita izmaiņu koeficients (optimistiskā prognoze) ir -0.49%.²

Tā kā nav pieejami dati par iedzīvotāju skaita izmaiņām laika periodā no 2013.gada līdz 2020.gadam pilsētās un laukos atsevišķi, pieņemts, ka izmaiņu tendences ir analoģiskas pilsētās un laukos.

Ņemot vērā iepriekšminēto, ir sagatavota demogrāfiskā prognoze laika posmam no 2013. līdz 2020. gadam un tā sniegta 1.3. tabulā.

² Ietvertie iedzīvotāju skaita izmaiņu koeficienti aprēķināti Vidzemes plānošanas reģionā no 2013. gada līdz 2020. gadam.

1.3.tabula. Demogrāfiskā prognoze Ziemeļvidzemes reģionam, 2013 – 2020

Nr.p.k.	Pašvaldība	2011	Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2013. -2020. gadam								"Eurostat" prognoze (optimistiskā)							
			2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1	Valmieras pilsēta	25130	24826	24526	24229	23936	23646	23360	23077	22798	25007	24884	24762	24641	24520	24400	24281	24162
2	Alojas novads	5326	5262	5198	5135	5073	5011	4951	4891	4832	5300	5274	5248	5222	5197	5171	5146	5121
3	Amatas novads	5667	5598	5531	5464	5398	5332	5268	5204	5141	5639	5612	5584	5557	5530	5502	5475	5449
4	Beveļinas novads	3260	3221	3182	3143	3105	3067	3030	2994	2957	3244	3228	3212	3197	3181	3165	3150	3134
5	Burtņieku novads	8207	8108	8010	7913	7817	7722	7629	7537	7445	8167	8127	8087	8047	8008	7969	7930	7891
6	Cēsu novads	18246	18025	17807	17592	17379	17169	16961	16756	16553	18157	18068	17979	17891	17803	17716	17629	17543
7	Jaunpiebalgas novads	2390	2361	2333	2304	2276	2249	2222	2195	2168	2378	2367	2355	2343	2332	2321	2309	2298
8	Kocēnu novads	6311	6235	6159	6085	6011	5938	5866	5795	5725	6280	6249	6219	6188	6158	6128	6098	6068
9	Krimuldas novads	5323	5259	5195	5132	5070	5009	4948	4888	4829	5297	5271	5245	5219	5194	5168	5143	5118
10	Līgatnes novads	3684	3639	3595	3552	3509	3466	3425	3383	3342	3666	3648	3630	3612	3595	3577	3559	3542
11	Limbažu novads	17781	17566	17353	17143	16936	16731	16529	16329	16131	17694	17607	17521	17435	17350	17265	17180	17096
12	Mazsalacas novads	3460	3418	3377	3336	3296	3256	3216	3177	3139	3443	3426	3409	3393	3376	3360	3343	3327
13	Naukšēnu novads	1987	1963	1939	1916	1893	1870	1847	1825	1803	1977	1968	1958	1948	1939	1929	1920	1910
14	Pārgaujas novads	3953	3905	3858	3811	3765	3720	3675	3630	3586	3934	3914	3895	3876	3857	3838	3819	3801
15	Priekule novads	8365	8264	8164	8065	7967	7871	7776	7682	7589	8324	8283	8243	8202	8162	8122	8082	8043
16	Raunas novads	3592	3549	3506	3463	3421	3380	3339	3299	3259	3574	3557	3539	3522	3505	3488	3471	3454
17	Rūjienas novads	5577	5510	5443	5377	5312	5248	5184	5121	5059	5550	5522	5495	5468	5442	5415	5388	5362
18	Salacgrīvas novads	8323	8222	8123	8025	7927	7831	7737	7643	7551	8282	8242	8201	8161	8121	8081	8042	8002
19	Smiltenes novads	13078	12920	12763	12609	12456	12306	12157	12010	11864	13014	12950	12887	12824	12761	12698	12636	12574
20	Strenču novads	3827	3781	3735	3690	3645	3601	3557	3514	3472	3808	3790	3771	3753	3734	3716	3698	3680
21	Valkas novads	9299	9186	9075	8966	8857	8750	8644	8539	8436	9253	9208	9163	9118	9073	9029	8985	8941
22	Vecpiebalgas novads	4161	4111	4061	4012	3963	3915	3868	3821	3775	4141	4120	4100	4080	4060	4040	4020	4001
Reģionā		166947	164927	162931	160960	159012	157088	155187	153310	151455	166129	165315	164505	163699	162897	162098	161304	160514

Prognoze norāda uz pakāpenisku iedzīvotāju skaita samazināšanos līdz 2020. gadam. Šis fakts tiks ņemts vērā, izstrādājot reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, t.sk. sagatavojot saražoto, savākto un apglabājamo atkritumu apjoma prognozi laika periodam līdz 2020. gadam.

Nākotnē iedzīvotāju skaits Vidzemē turpinās sarukt. Pēc pieciem gadiem darba spējīgo iedzīvotāju skaits ievērojami samazināsies, bet pieaugs gados vecāku iedzīvotāju skaits. Tas palielinās spiedienu sociālajā budžetā un paaugstinās pieprasījumu pēc veselības un veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem. Dzimstības līmenis nebūs pietiekams, lai sabiedrība varētu atjaunoties, bet dzimstības veicināšanas pasākumu ietekme 20 gadu perspektīvā vēl nebūs jūtama. Iedzīvotāju aizplūšanu no Vidzemes noteiks darba iespēju un augstāka darba samaksa citās Eiropas valstīs. Sarūkošais iedzīvotāju skaits saasinās konkurenci starp Vidzemes pašvaldībām iedzīvotāju piesaistīšanā. Palielināsies migrantu nozīme tautsaimniecībā, tomēr ieobraucēju skaits nespēs kompensēt Vidzemes iedzīvotāju skaita samazināšanos. Demogrāfiskās izmaiņas atstās ievērojamu iespaidu visās sabiedrības attīstības jomās [1].

1.3. Mājsaimniecības maksātspēja

Šobrīd Latvijā gandrīz ceturtdaļa iedzīvotāju dzīvo trūcīgos apstākļos. Ienākumu nevienlīdzības ziņā Latvija ir ceturtajā vietā Eiropā. Divas trešdaļas Vidzemes iedzīvotāju šobrīd dzīvo ar ienākumiem, kas mazāki par vidējo algu valstī. Vidzemē ir augsts ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars – 42% [1], tomēr spēja maksāt par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem atbilst vidējiem rādītājiem Latvijā. Kā norādīts Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.-2020., salīdzinājumā ar citiem mājsaimniecību patēriņā izdevumiem, sadzīves atkritumu apsaimniekošana sastāda 0,7% uz vienu personu gadā Latvijā. Aprēķins veikts, pamatojoties uz to, ka mājsaimniecības patēriņa izdevumi 2011.gadā, rēķinot vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, bija 188 latī, kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotā informācija par privāto mājsaimniecību patēriņa izdevumiem 2011.gadā [3]. Saskaņā ar starptautiskajiem standartiem izdevumi par atkritumu

apsaimniekošanu nevar pārsniegt 1% no mājsaimniecības budžeta, tātad pastāv vēl teorētiska iespēja reģionā paaugstināt pakalpojuma izmaksas sliekšni. Turklāt Latvijā kopumā darbspējīgā vecumā ir 72,8% iedzīvotāju, Vidzemes reģionā – 65,6%, kas norāda uz reģiona maksātspējas potenciālu. Latvijas darba meklētāju īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā sastāda 16,5%, Vidzemē šis rādītājs ir tikai 12,9%, kas arī liecina par lielāku ekonomisko aktivitāti reģionā. Latvijā kopumā to mājsaimniecību īpatsvars, kuras naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties segt atsevišķas izmaksas, t.i., segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu, 2011.gadā sastādīja 24 %, savukārt Vidzemē šis skaitlis ir ievērojami zemāks – 18% [10], izmantoti 2011.gada tautas skaitīšanas dati.

Attiecībā uz nodarbinātības veidiem pārliecinoši vairāk Vidzemes iedzīvotāju nodarbojas nozarēs, kas saistītas ar ražošanu (lauksaimniecību, mežsaimniecību, zivsaimniecību, rūpniecību un enerģētiku), bet Latvijā kopumā vairāk iedzīvotāju ir atraduši darbu apkalpojošā sfērā [10].

1.4.tabula 2011.gadā nodarbinātie iedzīvotāji sadalījumā pa saimniecisko darbību veidiem, %

Darbības veids	% no strādājošiem	
	Vidzemē	Latvijā
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	17.6	8.9
Rūpniecība un enerģētika	18.5	15.8
Būvniecība	7.4	7.1
Tirdzniecība, izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	15.5	18.7
Transports, uzglabāšana, informācijas un komunikācijas pakalpojumi	6.9	11.4
Finanšu, apdrošināšanas, zinātniskie, administratīvie pakalpojumi; operācijas ar nekustamo īpašumu	6.8	10.6
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	6.5	6.9
Izglītība	12.0	10.3
Veselība un sociālā aprūpe	5.8	6.0
Pārējie saimniecisko darbību veidi	2.8	4.2

Nemot vērā šobrīd valstī notiekošo ekonomikas atkopšanos pēc krīzes un ar to saistīto patērētāju pirktspējas pieaugumu, varētu tikt prognozēts arī saražoto atkritumu daudzumu pieaugums. Taču balansu šajā situācijā reģionā rada ilgtermiņā sarūkošais iedzīvotāju daudzums.

2. Reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna nepieciešamība, mērķis un uzdevumi

Reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna (turpmāk tekstā – RAAP) nepieciešamību nosaka Atkritumu apsaimniekošanas likuma III nodaļa, kā arī 2011.gada 12.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu”, kur noteikts plāna saturs, tā apspriešanas un apstiprināšanas kārtība. Atkritumu apsaimniekošanas plānos iekļauj informāciju par:

- reģionu, uz kuru attiecas reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns, tā mērķiem un pasākumiem šo mērķu sasniegšanai,
- atkritumu apsaimniekošanas raksturojumu, iekļaujot atkritumu apsaimniekošanas analīzi (informāciju par dažādiem radītajiem, savāktajiem, reģenerētajiem un apglabātajiem atkritumiem, to daudzumu un avotiem attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā);
- prognozi par atkritumu plūsmu attīstību;
- pasākumiem, kas jāveic, lai uzlabotu atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi, reģenerāciju un apglabāšanu, neradot draudus videi;
- izvērtējums par atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību, arī par papildus nepieciešamo infrastruktūru dalītai atkritumu savākšanai, par nepieciešamām jaunām atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām un par esošo reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu slēgšanu, paredzēto iekārtu jaudu un to atrašanās vietas noteikšanas kritērijiem;
- reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna izpildi atbildīgās institūcijas;
- reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā paredzēto pasākumu īstenošanai pieejamo un papildus nepieciešamo finansējumu un tā avotiem, ieskaitot uzturēšanas izmaksas;
- izvērtējumu par plāna atbilstību normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā un to, kādā veidā plānā iekļautie pasākumi veicinās normatīvajos aktos noteikto mērķu sasniegšanu.

Atbilstoši noteikumu prasībām, atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā plānā jāiekļauj informāciju par sadzīves atkritumiem, tai skaitā bioloģiski noārdāmiem atkritumiem, ražošanas, bīstamajiem, naftas produktu, bateriju un akumulatoru elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, nolietotiem transportlīdzekļiem, ārstniecības iestāžu un veterinārmedicīnas, polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošiem un būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumiem.

RAAP mērķi ir novērst atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un nodrošināt ievērojamu kopējo radīto atkritumu daudzumu samazināšanu, izmantojot labākas atkritumu rašanās novēršanas iespējas, labākos pieejamos tehniskos paņēmienus resursu izmantošanas efektivitātes palielināšanu un ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības veicināšanu.

Attiecībā uz jau radītajiem atkritumiem nodrošināt, ka:

- atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un veselībai;

- lielākā daļa atkritumu tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (piemēram, komposts) vai nekaitīgā formā;
- apglabājamo atkritumu daudzums tiek samazināts līdz minimumam, un atkritumi tiek iznīcināti vai apglabāti cilvēku veselībai un videi drošā veidā;
- atkritumi tiek apstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām.

Organizējot, plānojot un veicot atkritumu apsaimniekošanu, jāievēro šādas prasības minētajā prioritārajā secībā:

1. jānovērš atkritumu rašanās cēloņi, tai skaitā jāattīsta resursus saudzējošas tehnoloģijas;
2. jāsamazina atkritumu daudzums (apjoms) un bīstamība;
3. atkritumi jāpārstrādā, jāiegūst atkārtoti izmantojami materiāli un enerģija;
4. atkritumi jāapglabā tā, lai netiktu apdraudēta cilvēku dzīvība un veselība, vide, kā arī personu manta;
5. jānodrošina slēgto izgāztuvju un poligonu rekultivācija.

AAP veicina šādu Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.-2020.gadam un Eiropas Komisijas [12] noteikto prioritāšu ieviešanu:

- bioloģisko atkritumu daudzuma samazinājums apglabājamo atkritumu sastāvā (bioloģisko atkritumu pārstrādes iekārta);
- sabiedrības vides apziņas maiņa – nav atkritumu, ir resursi;
- atkritumu reģenerācija (NAIK un riepas);
- esošo izgāztuvju un poligona I kārtas krātuves rekultivācija;
- iesaistīšanās valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā;
- atkritumu dalītās vākšanas sistēmas tālāka attīstība;
- kvalitatīvāka otrreizējo izejvielu ieguve (automatizēta šķirošanas līnija).

3. Ziemeļvidzemes reģiona atkritumu saimniecības raksturojums

3.1. Izsniegto atļauju pārskats

Iepriekšējā reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna periodā ir mainījušies normatīvo aktu nosacījumi par atļauju procedūru. 2011.gada 13.septembrī ir pieņemti jauni Ministru kabineta noteikumi Nr.703 „Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību”, kas paredz, ka Valsts vides dienests izsniedz atkritumu apsaimniekotājam atļaujas:

- atkritumu savākšanai no atkritumu radītājiem, šķiroto atkritumu savākšanas laukumos, atkritumu šķirošanas un pārkraušanas centros vai stacijās, atsevišķu veidu bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas punktos (vietās), izlietotā iepakojuma pieņemšanas punktos vai atkritumu savākšanai no atkritumu radītājiem vai sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktos (vietās) un pārvadāšanai;
- atkritumu pārkraušanai un uzglabāšanai;
- atkritumu šķirošanai un uzglabāšanai;
- atkritumu uzglabāšanai;
- atkritumu pārvadāšanai.

Sakarā ar šo noteikumu stāšanos spēkā, atzīti par spēku zaudējušiem ir Ministru kabineta 2008.gada 29.jūlija noteikumus Nr.613 "Atkritumu apsaimniekošanas atļauju izsniegšanas, pagarināšanas, pārskatīšanas un anulēšanas kārtība". Tādējādi spēkā ir gan atļaujas, kas izdotas pēc jaunajiem, gan vecajiem noteikumiem, jo visu izsniegto atkritumu apsaimniekošanas darbību atļauju termiņš ir 5 vai 10 gadi. Atbilstoši pieejamajai informācijai, spēkā līdz 2018.gadam vēl ir 4 atkritumu pārkraušanas, šķirošanas vai uzglabāšanas atļaujas, kas izdotas 2008.gadā, tai skaitā 2 metāllūžņu iepirkšanas punktiem (SIA „Demo Latvija”), ZAAO EKO laukumam un Lodes pagasta padomei, atļauju darbības teritorija ir reģiona robežās.

2009.gadā izsniegtas 17 atļaujas atkritumu savākšanai, 4 no tām saņēmis uzņēmums SIA "Karlraimer" un visas 4 paredzētas atkritumu nogādāšanai ārpus reģiona robežām. Atkritumu pārvadāšanai 2009.gadā izsniegtas 18 atļaujas, viena no tām paredz darbību visā valsts teritorijā (I.U. „Puriņa”), savukārt SIA „Karlraimer” plāno izejmateriālu nogādi no reģiona teritorijas uz Rīgu. Pārējās 16 atļaujas paredz darbības reģionā.

2010.gadā kopumā izsniegtas 10 atkritumu savākšanas atļaujas, astoņām no tām darbība paredzēta Ziemeļvidzemes reģiona teritorijā, divām – visā Latvijā (SIA "SALA 3"; AS "SCO Centrs"). No 23 atļaujām, kas 2010.gadā izsniegtas atkritumu pārvadāšanai, 4 pārsniedz reģiona teritoriju, vai darbojas ārpus tās (AS „SCO Centrs”, SIA „ZAAO” (atkritumu pārvadāšanai no Siguldas, Mālpils, Inčukalna, Saulkrastiem, Sējas uz poligonu „Getliņi”), SIA „Valmieras Ūdens” un SIA „V.L.T.”). Grūti salīdzināmas ir atļaujas, kas 2010.gadā ir izsniegtas atkritumu pārkraušanai, šķirošanai, uzglabāšanai, jo šī veida atļaujas vienam un tam pašam uzņēmumam ir izsniegtas vairākkārt, piemēram, atkritumu uzglabāšanai dažādās vietās (SIA „ZAAO”, SIA „Stingers Vidzeme”). Visvairāk ir izsniegtas atļaujas atkritumu uzglabāšanai (8), nedaudz mazāk – 6 paredz atkritumu pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu, savukārt 5 atļaujas izsniegtas pārkraušanai – uzglabāšanai un tikai 2 –

šķirošanai un uzglabāšanai. Visas atļaujas paredzētas darbībām tikai Ziemeļvidzemes reģionā. Atkritumu pārkraušanai, šķirošanai, uzglabāšanai izsniegtas 29 atļaujas, 11 no tām ir atļaujas ZAAO EKO laukumu darbībai, 4 darbībām ar metāllūžņiem (SIA Firma "VAL.MET.A." un SIA „Karlrainger”).

2011.gadā izsniegtas 2 atkritumu apsaimniekošanas atļaujas: 1 - savākšanai un uzglabāšanai, 1 – pārvadāšanai. Atkritumu pārkraušanai, šķirošanai, uzglabāšanai 2011.gadā izsniegtas 7 atļaujas, no tām 2 saistītas ar darbībām ar melnajiem metāliem, 2 atļaujas izsniegtas atkritumu uzglabāšanai, 1 – pārkraušanai, 1 – pārkraušanai, uzglabāšanai un 3 atļaujas – pārkraušanai, šķirošanai, uzglabāšanai. 2011.gadā izsniegtās 7 atļaujas atkritumu pārvadāšanai paredz darbību reģiona teritorijā.

2012.gadā izsniegtas 7 atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, visas izsniegtas darbībām reģiona teritorijā.

Plāna izstrādes brīdī - 2013.gadā, ir izsniegtas 6 atkritumu apsaimniekošanas atļaujas: SIA "Cēsu klīnika", SIA „Kom-Auto”, SIA "ZAAO", SIA "Smiltenes NKUP", Salacgrīvas ostas pārvaldei un SIA "Papīrfabrika "Līgatne””.

3.1.tabula Atļauju izsniegšanas dinamika

Atļaujas veids	2009	2010	2011	2012	2013
Savākšana	17	10			
Pārvadāšana	18	23	7		
Atkritumu pārkraušana, šķirošana, uzglabāšana	29	21	7		
Atkritumu apsaimniekošana			2	7	6

Tāpat ir mainījusies kārtība, kādā izsniedz A, B vai C kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas. 2010.gada 30.novembrī Ministru kabinets ir pieņēmis noteikumus Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”, kas aizvieto iepriekšējos Ministru kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumus Nr.294 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai".

3.2. Atkritumu veidi

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu” 3.3.1.apakšpunktam, lai raksturotu reģiona atkritumu saimniecību jāveic atkritumu apsaimniekošanas analīze, iekļaujot informāciju par radītajiem, savāktajiem, reģenerētajiem un apglabātajiem atkritumiem, to daudzumu un avotiem attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā atbilstoši minētajiem atkritumu veidiem:

- sadzīves atkritumi, tai skaitā bioloģiski noārdāmie atkritumi;
- ražošanas atkritumi;
- bīstamie atkritumi;
- naftas produktu atkritumi;

- bateriju un akumulatoru atkritumi;
- elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi;
- nolietotie transportlīdzekļi;
- ārstniecības iestāžu un veterinārmedicīnas atkritumi;
- polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturoši atkritumi;
- būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, tai skaitā azbestu saturoši būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi.

Plāna izstrādes brīdī Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā ir viens sadzīves atkritumu savācējs (ZAAO), kurš apkalpo visas 22 reģiona pašvaldības. ZAAO darbību kopumā raksturo atbilstība integrētai vadības sistēmai, kas atbilst starptautiskajiem standartiem LVS EN ISO 9001:2009 un LVS EN ISO 14001:2004, ko apliecina Bureau Veritas izsniegtie sertifikāti. Izņēmumu sadzīves atkritumu savākšanā veido dažāda veida atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, kuras neietilpst pašvaldību organizētajā savākšanas sistēmā. Kopējie ZAAO savāktie atkritumu daudzumi atspoguļoti 3.2. tabulā, tomēr jāņem vērā, ka ZAAO ir sadzīves atkritumu, tajā skaitā sadzīves bīstamo atkritumu, plūsmas operators.

Pārējiem atkritumu veidiem, kas neietilpst pašvaldību pārziņā esošajā atkritumu plūsmā, tiek izmantoti dati no Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013. – 2020. Dati no LVĢMC datu bāzes tika pieprasīti, taču diemžēl netika saņemti. Šobrīd norisinās valsts statistisko datu apstrādes pārstrukturēšana un tādēļ par daļu no atkritumiem dati ir pieejami tikai kopumā par valsti (piemēram, nolietotiem transportlīdzekļiem un EEIA), atsevišķi dati reģiona griezumā pieejami tikai par sadzīves un ražošanas atkritumiem, taču LVĢMC atzīst, ka Latvijā nav precīzi definēti ražošanas atkritumi, tāpēc tos ir grūti klasificēt. Atsevišķi dati par naftas produktu atkritumiem LVĢMC nav pieejami, jo tie ietilpst bīstamajos atkritumos. Savukārt pēc Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas sniegtās informācijas, informācija par LVAFA apsaimniekotajām ražotāju atbildības shēmām ir pieejama tikai kopsavilkumos par valsts teritoriju, atsevišķi informācija par reģioniem netiek apkopota un sniegta.

Tā kā centralizētas atkritumu apsaimniekošanas pakalpojums ir pieejams visiem reģiona iedzīvotājiem un visi atkritumu radītāju pienākums ir slēgt līgumus par pakalpojuma saņemšanu un viņi ir tiesīgi izmantot reģionā esošo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, var uzskatīt, ka pakalpojums ir pieejams ikvienam iedzīvotājam reģionā. Par iesaistīšanos pašvaldības atkritumu apsaimniekošanas sistēmā ir atbildīgs ikviens atkritumu radītājs – tas noteikts gan normatīvajos aktos, gan pašvaldību saistošajos noteikumos, ko ir pieņēmušas visas reģiona pašvaldības. Tālākā kontrole par līgumu slēgšanu starp atkritumu radītāju un pašvaldības izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju ir pašvaldību atbildība. Atbilstoši pašvaldību sniegtajiem un citiem pieejamajiem datiem vidējais pakalpojuma pārklājuma līmenis AAR sastāda 94 % pilsētvidē un 87% lauku apvidos.

Kopējais reģionā ZAAO savāktais atkritumu daudzums pēdējo trīs gadu laikā ir raksturots 3.2.tabulā.

3.2.tabula. Kopējais savāktais atkritumu daudzums, t

Kods*	Atkritumu veids	Savākto atkritumu daudzums, t		
		2010	2011	2012
200301	sadzīves atkritumi	28001.98	27013.93	26008.77
200201	bioloģiski noārdāmie atkritumi	3051.8	17819.18	3142.69
020702	spirta destilēšanas atkritumi	144.48	68.02	24.3
100101	kurtuvju pelni			234.85
030307	papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atkritumi (papīrfabrika "Līgatne")			66.5
160213; 160506; 080111; 200132; 160107; 130205	bīstamie atkritumi	0.77	2	2.962
200133	bateriju un akumulatoru atkritumi	0.42	0.76	1.272
200136	elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi	120.45	121.03	130.75
170904	būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi	312.6	2782.13	1086.79
170107	betona, ķieģeļu, flīžu maisījumi, kuri neatbilst kodam 170106	4215.55	199.32	2537.14
170605	azbestu saturoši būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi	229.35	386.9	457.37
101199	„Valmieras Stikla šķiedras” dūņas	1156.3	1351.34	117.7
190899	notekūdeņu attīrīšanas iekārtu citi atkritumi		30.59	
101103	stikla šķiedras ražošanas atkritumi			3758.53
200307	liela izmēra atkritumi	6866.75	13083.88	4381.43
190805	sadzīves notekūdeņu dūņas	3209.36	213.11	168.18
200121	luminiscentās spuldzes un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	2.783	2.578	3.122
160103	nolietotas riepas	783.54	434.87	1828.12
200140	metāli	68.05	84.71	95.945
200102	stikls	565.15	904.546	874.52
150107	stikla iepakojums			
200101	papīrs un kartons	1685.988	1677.14	1483.78
150101	papīra un kartona iepakojums			
200139	plastmasa	354.49	423.978	448.528
150102	plastmasas iepakojums			
200138	koksne	212.2	223.78	3633.71
Kopā reģionā		50982	66823.8	50486.959

- Kods atbilstoši 2011.gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”

2011.gada atkritumu daudzuma pieaugumu pārsvarā veido lielgabarīta atkritumu daudzuma pieaugums, kā arī būvniecības atkritumu daudzums. Pārējie plūsmu

raksturojošie atkritumi veidi liecina par radīto un savākto atkritumu daudzuma samazināšanos, kas skaidrojams gan ar ekonomisko krīzi, gan iedzīvotāju paradumu maiņu.

3.3. Atkritumu dalītās savākšanas sistēma, atkritumu apglabāšanas un reģenerācijas iekārtas

3.3.1. Dalītā vākšana

Atkritumu dalītā vākšana noteikta visās reģiona pašvaldībās. Atbilstoši AAL nosacījumiem par atkritumu savākšanas, ieskaitot dalīto vākšanas, organizēšanu savā teritorijā ir atbildīgas pašvaldības. Reģionā darbojas divas paralēlas dalītās vākšanas sistēmas: pašvaldību organizētā dalītā vākšanas sistēma, kuras realizācija ir uzticēta ZAAO un ražotāju atbildības sistēma, kā ietvaros paši ražotāji un tirgotāji ievērojot savas saimnieciskās darbības intereses nodrošina iepakojuma savākšanu. ZAAO atkritumu dalītās vākšanas sistēmu raksturo EKO laukumi, EKO punkti, atsevišķu iepakojuma veidu savākšanas konteineri, piemēram, PET. Tāpat ZAAO piedāvā izmantot arī EKO somas.

Līdz 2012.gada beigām reģiona pašvaldībās ZAAO ir noslēgti 552 līgumi par atkritumu šķirošanu, uzstādīti 2267 dalītās vākšanas konteineri, kuros no iedzīvotājiem un nelielām juridiskām personām kopā savākti 46 316,6 m³ šķirotu atkritumu, kas attiecībā pret kopējo atkritumu daudzumu sastāda 17% no atkritumu tilpuma.

Izveidots 223 EKO punkti, papildus uzstādīti 98 konteineri iepakojuma savākšanai un 163 konteineri PET savākšanai.

EKO punkts ir publiski pieejami konteineri atkritumu šķirošanai. EKO punkts sastāv no konteineru pāra - viens konteiners ir paredzēts izlietotam iepakojumam, savukārt otrs konteiners - stikla iepakojumam. Bezmaksas pakalpojums ir eko somas izmantošana dalīti savācamajiem atkritumu veidiem: papīra un kartona atkritumiem, PET dzērienu pudelēm, polietilēna atkritumiem, metāla atkritumiem. Līdz 2013.gada sākumam ir 286 EKO somu klienti, kuriem izdalītas 305 EKO somas. Piepildītās somas novieto brīvi pieejamā vietā pie privātmājas (piemēram, pie sadzīves atkritumu konteīnera, pie sētas, pie vārtniem) un ZAAO to iztukšo. Vēl viens no bezmaksas pakalpojumiem ir EKO kaste - reklāmas bukletu, preses izdevumu savākšanai, pakalpojums paredzēts iestādēm - ofisiem, birojiem - biroja papīra un makulatūras uzkrāšanai, kā arī daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem. Līdz 2013.gada sākumam ir 428 EKO kastu klienti, kuriem izdalītas 865 EKO kastes.

Juridiskām personām noslēdzot līgumu tiek piedāvāts šķirotu atkritumu savākšanas pakalpojums sekojošiem atkritumu veidiem: kartons, makulatūra, logu stikls, pudeļu stikls, PET pudeles un polietilēns.

ZAAO ir izveidojusi 15 EKO laukumus reģiona teritorijā, skat. 3.3.un 3.4.tabulu un 2.attēlu.

2.attēls. EKO laukums Ziemeļvidzemes AAR

Ziemeļvidzemes AAR tiek nodrošināti sekojoši plašs konteineru klāsts atbilstoši klientu vajadzībām. Pieejamie konteineru veidi atspoguļoti 3.3.tabulā.

3.3. tabula. Piedāvātie atkritumu konteineru veidi dalītai atkritumu vākšanai

Konteineru veidi:	Konteineru tilpums (m³)
EKO soma	0.035
EKO kaste	0.035
EKO kaste – daudzdzīvokļu mājas	0.07
Plastmasas	0.12
Plastmasas	0.14
Plastmasas	0.24
Plastmasas	0.6
Plastmasas ar vāku un lūkām	0.6
Metāla režģis	0.6
Plastmasas (bīstamie atkritumi)	0.6
Plastmasas ar vāku un lūkām	1.1
Plastmasas ar vāku	1.1
Cinkots - metāla	1.1
Cinkots - metāla režģis	1.3
Cinkots - metāla režģis	1.5
Metāla ar lūkām	1.6
Metāla ar lūkām	2
Metāla ar lūkām	3.2
Metāla ar vākiem	2.5

Konteineru veidi:	Konteineru tilpums (m ³)
Metāla ar vākiem	4
Metāla - transporta	22
Metāla - transporta	30
Metāla - pašpresējošs	30

3.attēlā redzami reģiona EKO punkti dažādās teritorijās.

3.attēls. EKO punkts Ziemeļvidzemes AAR lauku un pilsētu teritorijās

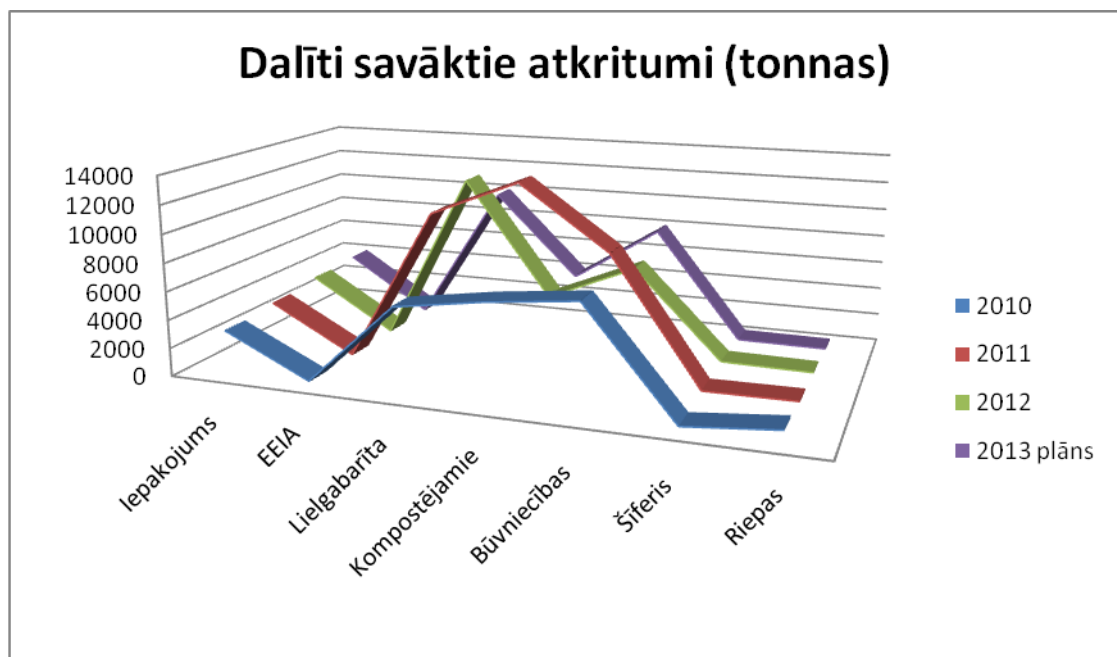
Ekopunktu, laukumu un papildus uzstādīto konteineru izvietojums atspoguļots 3.4.tabulā.

3.4.tabula EKO punktu un laukumu izvietojums reģionā, skaits

Novads	EKO laukumi		EKO punkti (konteineri iepakojumam un konteineri stikla iepakojumam)			
	Plānots 2006-2013	Izpilde 2006-2012	Plānots 2006-2013	Izpilde 2006-2012	Papildus uzstādīti iepakojuma konteineri	Papildus PET konteineri
Valmieras pilsēta	2	2	41	34	31	23
Mazsalacas novads	1	1	7		6	5
Rūjienas novads	1	1	11	4	3	14
Kocēnu novads			13	10		10
Burtnieku novads			11	9		9
Beverīnas novads			4	3	1	3
Naukšēnu novads			3	1		4
Cēsu novads	2	2	39	39	9	19
Pārgaujas novads	1	1	7	5	1	4
Priekuļu novads			13	7	7	11
Raunas novads			5	4		3
Amatas novads			7	7	3	1
Jaunpiebalgas novads	1	1	4	3	1	1
Līgatnes novads	1	1	8	8	4	5
Vecpiebalgas			6	3		1

Novads	EKO laukumi		EKO punkti (konteineri iepakojumam un konteineri stikla iepakojumam)			
	Plānots 2006- 2013	Izpilde 2006- 2012	Plānots 2006- 2013	Izpilde 2006- 2012	Papildus uzstādīti iekajoju ma kon- teineri	Papildus PET kontei- neri
novads						
Limbažu novads	1	1	29	21	14	18
Alojas novads	1	1	10	1	5	1
Salacgrīvas novads	1	1	12	8	3	12
Krimuldas novads			6	2	8	0
Valkas novads	1	1	20	12	2	0
Smiltenes novads	1	1	18	29		10
Strenču novads	1		7	13		9
Kopā	15	14	281	223	98	163

Šajos punktos, laukumos un konteineros nodrošināta ievērojama atkritumu daudzuma dalīta savākšana. 4. attēlā atspoguļoti dati par pēdējiem trim gadiem (2010., 2011., 2012.gadu), tāpat arī plānotie savācamie atkritumu daudzumi 2013.gadā. Iepakojums ietver papīru, kartonu, PET, polietilēnu, stiklu, metālu.

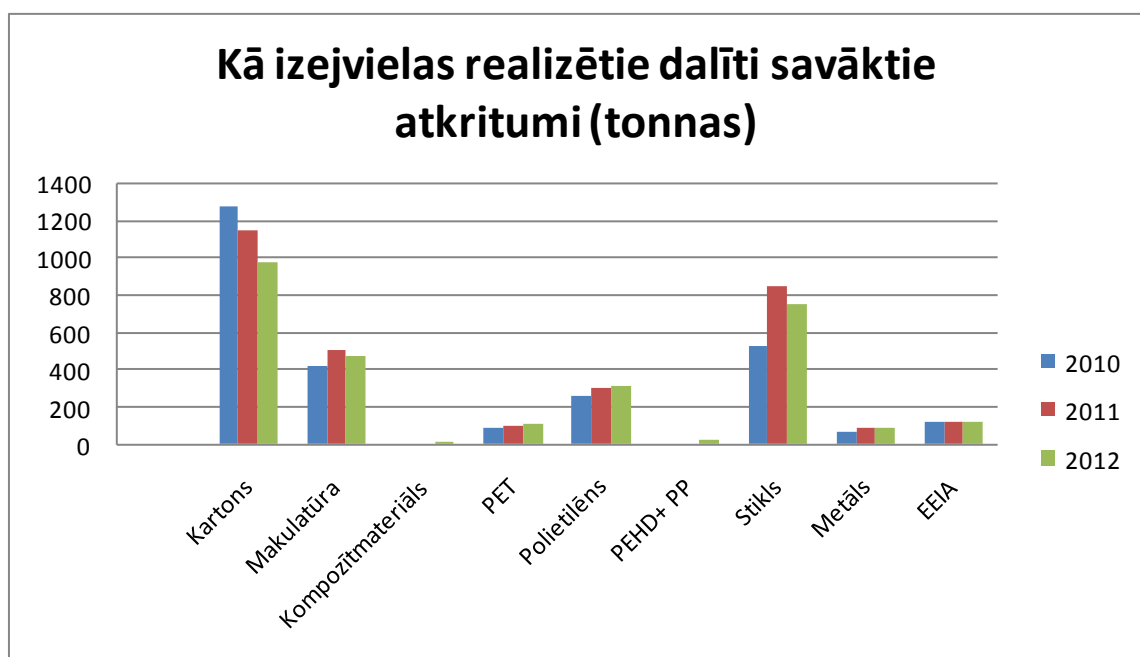
4. attēls. Atkritumu daudzumi, kas dalīti savākti EKO laukumos, EKO punktos un no klientiem, t

Precīzie dati par dalīti savāktajiem atkritumu daudzumiem pēdējos trijos gados un plānotais daudzums 2013.gadā ir atspoguļots 3.5.tabulā.

3.5.tabula Atkritumu daudzumi, kas dalīti savākti EKO laukumos, EKO punktos un no klientiem, t

Gads	Iepakojums	EEIA	Lielga- barība	Kompostē- jamie	Būvniecības	Šiferis	Riepas	Kopā
2010	3065	131	5977	6906	7568	186	784	24615
2011	3385	116	10948	13494	9176	387	435	37940
2012	3780	125	12168	4003	6634	457	374	27541
2013 plāns	4000	120	10000	4000	8000	240	200	26560

No savāktajiem atkritumiem ir realizēts ievērojams daudzums otrreizējo izejvielu. Apkopojums atspoguļots 5. attēlā.

5.attēls. Realizētās otrreizējās izejvielas, t

6.attēlā redzamas EKO somas un EKO kastes, ko ZAAO izmanto atsevišķu atkritumu veidu savākšanai.

6.attēls EKO soma un EKO kaste

EKO laukumu darba laiki dažādās pašvaldībās ir atšķirīgi, taču gandrīz visur tie ir atvērti katru darba dienu un sestdienu. Pieņemamo atkritumu veidi un EKO laukumu izvietojums norādīti 3.6.tabulā.

3.6. tabula EKO laukumos pieņemto atkritumu veidi

Atkritumu veids	Valmiera, Dzelzeceļa	Valmiera, Beātes 47	Cēsis, Lapsu 19	Cēsis, Bērzaines 31	Valka	Rūjiena	Salacgrīva	Jaunpiebalga	Augšlīgatne	Polīgons Daibe	Aloja	Mazsalaca	Limbaži	Smiltene
Pudeļu stikls	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Logu stikls	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Papīrs	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kartons	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
PE	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
PET pudeles	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Metāls	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
EEIA	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Krāsu bundžas	X		X		X	X	X	X		X	X		X	X
Luminiscentās lampas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Baterijas un akumulatori	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Taras iepirkšana	X										X		X	
Riepas (4 gab.) <140 mm	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Eļļas filtri	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Smērvielas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Koka paletes	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Lielgabarīta atkritumi	X		X										X	X
Bio atkritumi	X		X										X	X
Būvgruži	X		X										X	X

PET pudeļu savākšanai tiek izmantoti cinkota metāla režģu konteineri, skat. 7.attēlu.

7.attēls. Cinkoti režģu konteineri PET pudeļu savākšanai

3.3.2.Nešķirotu sadzīves atkritumu savākšana

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmo punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, tai skaitā sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu pašvaldības organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gada ir norādīts, ka Atkritumu apsaimniekošanas nozare ir viena no svarīgākajām nozarēm valstī un atkritumu apsaimniekošanas sistēma viens no būtiskākajiem virzieniem ES un Latvijas likumdošanā vides aizsardzības un resursu labas pārvaldības un apsaimniekošanas jomā.

Ziemeļvidzemes AAR pašvaldības ir apvienojušās un 1998.gadā ir izveidojušas ZAAO, kas pašvaldību uzdevumā patstāvīgi nodrošina sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu.

Centralizēti sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumi pieejami ikvienam Ziemeļvidzemes atkritumu reģiona iedzīvotājiem un uzņēmumiem.

Pāna izstrādes brīdī reģionā ir viens atkritumu savācējs, ZAAO, kurš sniedz pakalpojumus Valmieras pilsētā, Cēsu, Pārgaujas, Alojas, Salacgrīvas, Limbažu, Mazsalacas, Rūjienas, Valkas, Strenču, Smiltenes, Raunas, Jaunpiebalgas, Vecpiebalgas, Amatas, Priekuļu, Līgatnes, Burtnieku, Valmieras, Beverīnas, Naukšēnu, Krimuldas novadā.

Atkritumu apsaimniekošanas maksa ZV AAR plāna izstrādāšanas brīdī ir:

- 7.95 LVL /m³ Krimuldas novadā,
- 8.13 LVL/m³ Valmieras pilsētā,
- 8.20 LVL/m³ – Cēsu novadā,
- 8.27 LVL/m³ – Limbažu novadā,
- 8.35 LVL/m³ – Amatas, Pārgaujas, Priekuļu novadā,
- 8.90 LVL/m³ - Alojas, Salacgrīvas, Mazsalacas, Rūjienas, Valkas, Strenču, Smiltenes, Raunas, Jaunpiebalgas, Vecpiebalgas, Līgatnes, Burtnieku, Valmieras, Beverīnas, Naukšēnu novadā.

Atkritumu apsaimniekošanas maksu apstiprina vietējās pašvaldības dome un tā sastāv no:

- Atkritumu savākšanas un transportēšanas izmaksām, kas ietver gan nešķirotu sadzīves atkritumu, gan arī dalīti vāktu atkritumu infrastruktūras izveidi un uzturēšanu;
- Sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifs (pārrēķinam no masas uz tilpuma mērvienībām tiek izmantots koeficients 0.2, kas ir ar visām reģiona pašvaldībām saskaņots un akceptēts);
- Dabas resursu nodoklis (aprēķināts, izmantojot to pašu proporciju).

Ziemeļvidzemes iedzīvotājiem un uzņēmumiem atkritumu uzkrāšanai ZAAO piedāvā dažāda tilpuma konteinerus – 120 l, 140 l; 240 l; 660 l; 770 l; 1100 l. Klientiem lietošanā nodots atkritumu konteineru izvešanas grafiku piemēro radītajam atkritumu daudzumam, bet tas nedrīkst būt retāks par pašvaldības saistošajos noteikumos noteikto. Viensētu un bijušo dārzkopību teritoriju vai vasaras māju īpašniekiem, kuriem ir mazs vai neregulārs atkritumu apjoms, tiek piedāvāti atkritumu savākšanas maiši.

ZV AAR ir vienīgais reģions Latvijā, kurā norisinās pazemes konteineru laukumu izveidošana lielāko pilsētu daudzdzīvokļu namu kvartālos. Pazemes atkritumu konteineru laukumi tiek veidoti, jo tie ir ērti iedzīvotājiem, tiek sakārtots atkritumu konteineru laukums, samazinās izmantojamo konteineru skaits.

Ziemeļvidzemes reģionā ir 43 pazemes konteineri nešķirotiem sadzīves atkritumiem, 16 pazemes konteineri šķirotajiem atkritumiem (izlietotajam iepakojumam) un 4 – pudeļu un burku stiklam. Tie atrodas:

- Valmierā – 17 (tilpums 5 m³) nešķirotiem atkritumiem; 6 (tilpums 5 m³) izlietotajam iepakojumam;
- Limbažos – 17 (tilpums 5 m³) nešķirotiem atkritumiem; 7 (tilpums 5 m³) izlietotajam iepakojumam;
- Cēsīs – 9 (tilpums 5 m³) nešķirotiem atkritumiem; 3 (tilpums 5 m³) izlietotajam iepakojumam; 4 (tilpums 1,3 m³) pudeļu un burku stiklam.

3.3.3. Specializēto atkritumu plūsmu savākšana

3.3.3.1. Lielgabarīta atkritumu savākšana

Lielgabarīta atkritumi ir vecas, nolietotas un salūzušas mēbeles un citi lielāki sadzīves priekšmeti, kurus to izmēru dēļ nevar ievietot sadzīves atkritumu konteinerā. To savākšana tiek organizēta piedāvājot vairāku veidu pakalpojumus:

- pasūtīt liela izmēra konteinerus sākot no 4m³ tilpuma līdz 22 m³ tilpumam;
- izmantojot automašīnas iekraušanas mehānismu – ar kausu, ja atkritumi ir sakrauti kaudzē;
- reģiona lielāko pilsētu EKO laukumos – vienā no Valmieras un Cēsu laukumiem, Smiltē un Limbažos.

3.3.3.2. Būvniecības atkritumu savākšana

Būvniecības un celtniecības atkritumi rodas, veicot būvdarbus vai remontdarbus, tie ir pārpalikumi no neizmantotiem materiāliem vai arī būvgruži, kas rodas ēku vai dzīvokļu remontdarbu laikā.

Būvniecības atkritumu izvešanu organizē pēc klienta pieteikuma saņemšanas. Pieteikt pakalpojumu var ikviens iedzīvotājs vai uzņēmums reģionā.

Atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz atkritumu radītājs, piemēram, būvdarbu veicējs vai pasūtītājs. To savākšana tiek organizēta piedāvājot vairāku veidu pakalpojumus:

- pasūtīt liela izmēra konteinerus sākot no 4m³ tilpuma līdz 22 m³ tilpumam;
- izmantojot automašīnas iekraušanas mehānismu – ar kausu, ja atkritumi ir sakrauti kaudzē;
- izmantot izturīgus maisus ar tilpumu 1,1m³, ja atkritumu daudzums neliels un objekts atrodas tālāk no poligona Daibe.
- reģiona lielāko pilsētu EKO laukumos - vienā no Valmieras un Cēsu laukumiem, Smiltē, Salacgrīvā un Limbažos.

3.3.3.3. Lauksaimniecībā izmantojamā iepakojuma savākšana

Reģionā tiek domāts par specializētām atkritumu ražotāju grupām, piemēram, lauksaimniekiem. Lauksaimniekiem tiek piedāvāti specifiski pakalpojumi lauksaimniecībā izmantojamā iepakojuma savākšanai:

- Skābbarības ruļļu plēve, pārklājamā plēve skābbarības bedrēm;
- Polipropilēna maisi - lielizmēra (Big-Bag) maisi (minerālmēslu maisi);
- Plastmasas kannas (PEHD).

Atsevišķi tiek savākta izlietotā pārklājamā plēve skābbarības bedrēm un izlietotais minerālmēslu maisu iepakojums.

3.3.3.4. Bioloģisko atkritumu savākšana

Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem un veikaliem tiek piedāvāts bio atkritumu savākšanas pakalpojums. Bio-atkritumu savākšanai piedāvā speciāli marķētu 240 litru konteineru, kurā ievietots polietilēna 300 litru maiss. Par bio atkritumiem tiek uzskatīti bioloģiski noārdāmos atkritumi, piemēram, ēdienu atliekas, pārtikas atkritumi, piena produktu ražošanas atkritumi, gaļas, zivju un citu dzīvnieku valsts izcelsmes pārtikas produktu ražošanas un apstrādes atkritumi, uz kuriem neattiecas ES regulas prasības (2009. gada 21. oktobra Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr.1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr.1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula).

Reģionā bioloģiskos (zaļos) atkritumus savāc ar maisiem (1,1 m³, maisus izmanto lapu, zāles, koku skaidu, šķeldas savākšanai) vai ar kausu (atkritumiem jābūt sakrautiem kaudzē brīvi piebraucamā vietā).

3.3.3.5. EEIA savākšana

No iedzīvotājiem ZAAO bez maksas savāc neizjauktu nolietotu sadzīves elektrotehniku pēc telefoniska vai rakstiska pieteikuma. Nolietotu sadzīves elektrotehniku iedzīvotāji var nogādāt arī EKO laukumos vai arī citos EEIA savākšanas punktos. Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. 5.tabulai reģionā ir 21 apstrādes vieta, kur nodot EEIA (21.03.2013.gada MK rīkojums Nr.100).

3.3.3.6. Akumulatoru, bateriju luminiscento lampu savākšana

Akumulatorus, baterijas vai luminiscentās lampas iedzīvotāji bez maksas var nodot EKO laukumos vai arī citos savākšanas punktos.

3.3.3.7. Riepu savākšana

Iedzīvotāji gadā var nodot 4 gabalus vieglo automašīnu riepas kādā no ZAAO izveidotajiem EKO laukumiem, savukārt uzņēmumiem tiek piedāvāta riepu savākšana uz vietas uzņēmumā vai riepu pieņemšana poligonā Daibe.

3.4.4. Reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma³ termiņiem atkritumu poligons ir tāda speciāli ierīkota un aprīkota vieta atkritumu apglabāšanai uz zemes vai zemē, kur nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi (<http://likumi.lv/doc.php?id=221378>).

³ 28.10.2010. likums "Atkritumu apsaimniekošanas likums" ("LV", 183 (4375), 17.11.2010.) ar grozījumiem: 16.12.2010. likums ("LV", 205 (4397), 29.12.2010.) un 29.03.2012. likums ("LV", 59 (4662), 17.04.2012.)

Nemot vērā ZAAO poligona izveidoto infrastruktūru, iekārtas un darbības veidu, kā arī saņemto 2009.gada 9.novembra atļaujas A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003 (ar grozījumiem 08.06.2010, 12.01.2011, 25.04.2012 un 05.12.2012) nosacījumus, poligons Daibe veic ievērojami plašāku darbību spektru un vairs nebūtu uzskatāms vienkārši par poligonu. Pēc Ziemeļvidzemes AAR pašvaldību domām poligons Daibe Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāna, 2006 - 2013 darbības laikā ir kļuvis par reģionālas nozīmes atkritumu apsaimniekošanas centru (RAAC), kur tiek nodrošinātas atkritumu reģenerācijas darbības, ko apzīmē ar kodiem R3, R12 un R13.

Reģionālā atkritumu apsaimniekošanas centra (uz atkritumu apglabāšanas poligona Daibe bāzes) darbība un ekspluatācija tiek nodrošināta atbilstoši ZAAO integrētai vadības sistēmai, kas atbilst starptautiskajiem standartiem LVS EN ISO 9001:2009 un LVS EN ISO 14001:2004, ko apliecina Bureau Veritas izsniegtie sertifikāti.

Tas aptver kā personāla apmācību, dokumentācijas uzturēšanu un papildināšanu, saglabāšanu, tā arī procedūras atjaunošanu un papildināšanu utt. Poligona darbībā īpaša uzmanība tiek pievērsta jaunajām, līdz šim uzņēmumā maz piemērotām darbībām, kā darbības ar specifiskām nošķirotām atkritumu grupām, partnerība ar lielāku saistīto uzņēmumu skaitu atkritumu apsaimniekošanā, sekošana līdzī Latvijas normatīvo aktu un ES Direktīvu prasību maiņām attiecībā uz apglabājamo atkritumu sastāvam noteiktām procentuālām robežām.

Reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs uz poligona Daibe bāzes atrodas Stalbes pagastā, Pārgaujas novadā 7 km attālumā no Inčukalna – Valmieras A3 autoceļa. Atbilstoši spēkā esošajam „Stalbes pagasta teritorijas plānojumam 2007.-2019.” (Stalbes pagasta padomes 2007.gada 14. novembra lēmums Nr.1, protokols Nr.16.) poligona atrašanās vieta ir teritorija, kur paredzēta komunālās un tehniskās apbūves teritorija.

Reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas centrā uz poligona Daibe bāzes ir šādas funkcionālās zonas:

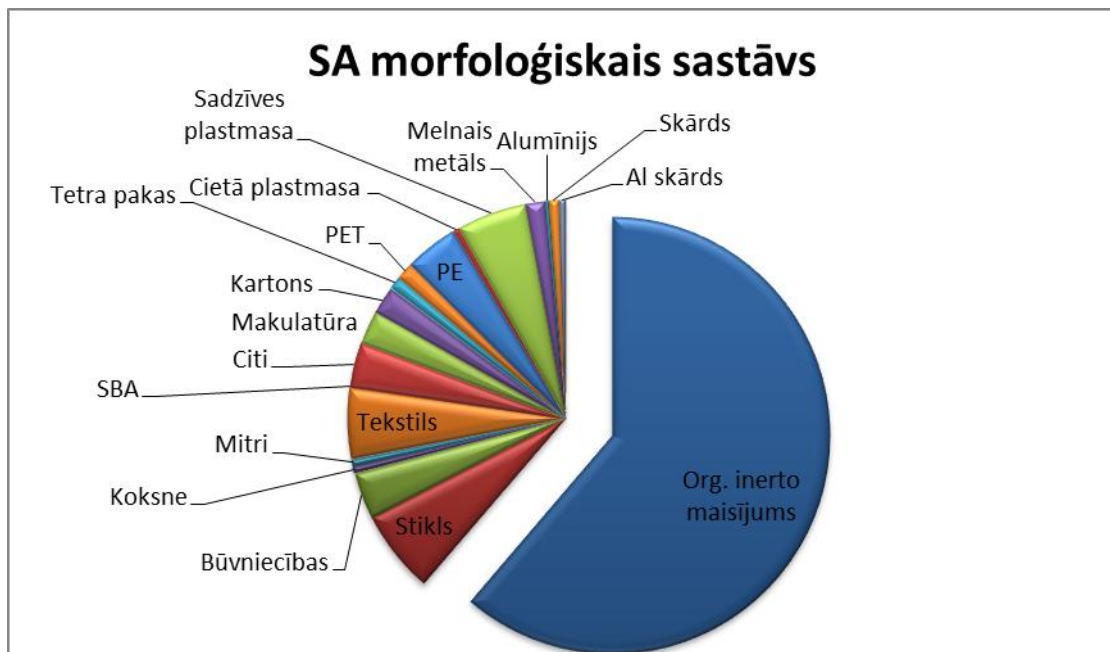
- atkritumu pieņemšana un apstrāde,
- infrastruktūra,
- saimniecība,
- atkritumu apglabāšana,
- iekšējie ceļi un
- atkritumu priekšapstrādes centrs.

RAAC tiek veikta jauna darbība – sadzīves atkritumu morfoloģijas tests, kas ir process, kurā ievāc informāciju par sadzīves atkritumu sastāvu un struktūru, cik un kāda veida atkritumus cilvēks ikdienā saražo un izmet. Morfoloģijas testu veic vismaz vienu reizi mēnesī viena gada garumā. ZAAO izstrādātais sadzīves atkritumu morfoloģijas apraksts raksturo darbības, kuras veicot tiek sasniegts morfoloģijas testa mērķis:

- iegūt datus par sadzīves atkritumu morfoloģisko sastāvu;
- iegūt datus par sabiedrības informētību attiecībā uz atkārtoti pārstrādājamā materiāla nošķirošanas iespējām un pārējiem atkritumiem, tā samazinot savu ikdienā saražoto sadzīves atkritumu apjomu.

2011.-2012.gadā veiktā ikmēneša atkritumu morfoloģiskā sastāva testi rezultējas vidējos procentuālos rādītājos, kas atspoguļoti 8. attēlā. Lielāko daļu sadzīves

atkritumu neatkarīgi no sezonas svārstībām un apdzīvotās vietas tipa veido organisko un inerto atkritumu maisījums, kas skaidrojams ar organikai piemītošo īpašību piesaistīt cita veida atkritumus, piemēram, izdedžus, granti, smiltis, vidēji šis rādītājs testu periodā sasniedza 61,62%. Savukārt kopējā sadzīves atkritumu masa uzskatāma par visnotaļ tīriem sadzīves atkritumiem, jo sadzīves bīstamo atkritumu procentuālā daļa tajā ir vien 0,02%. Pārējās apkopojošās atkritumu frakcijas ir salīdzinoši nelielas – kopējais metāla daudzums veido 2,95%, kopējais plastmasu daudzums – 11,1%, papīra un kartona atkritumi – 6,53%, kas liecina par labi attīstītu dalītās vākšanas sistēmu reģionā. Pārējās frakcijas svārstās robežās no 0,52% koksnei līdz 6,24% stiklam.

8.attēls. SA morfoloģiskais vidējais sastāvs testu periodā

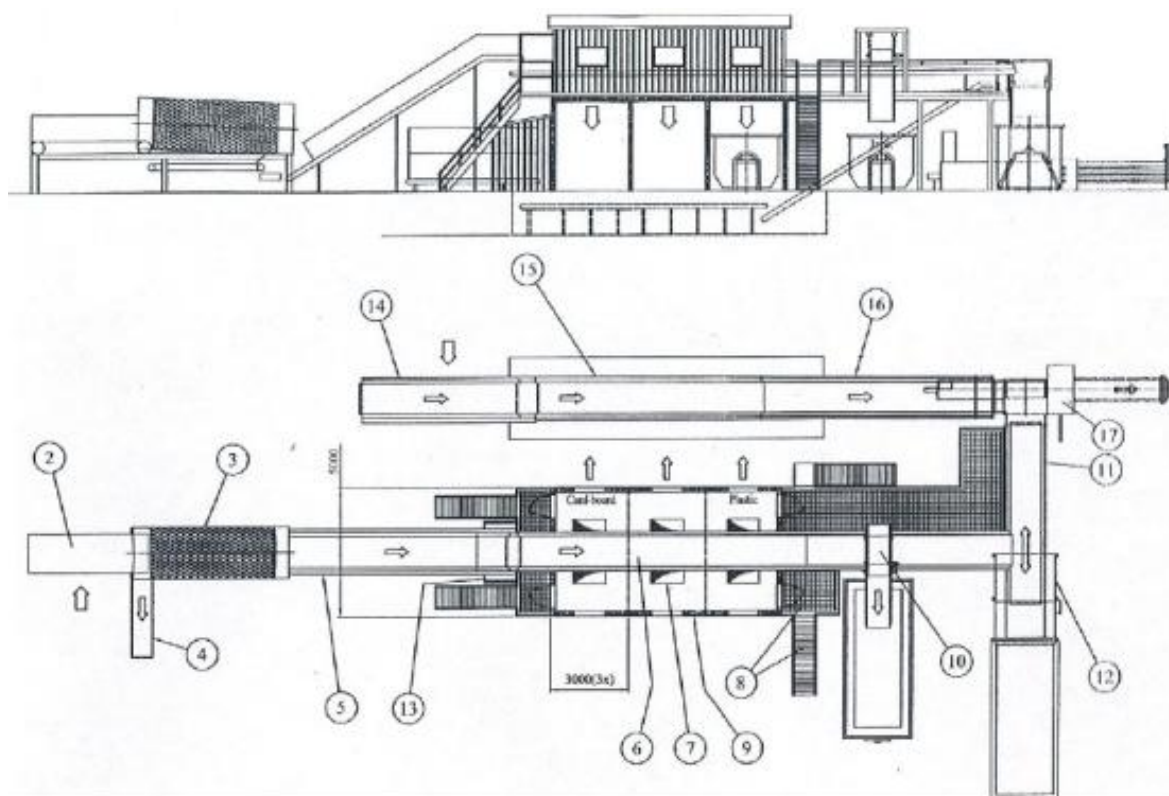
3.4.4.1. Izejvielu atgūšana, iesk. dalīti vākto/šķirotu atkritumu pāršķirošanu un sagatavošanu nodošanai pārstrādei un šķirotu atkritumu pieņemšanu no iedzīvotājiem, kods R12; R13

2009.gada 9.novembra atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003 paredz iespēju šķirot atkritumus. RAAC uz poligona Daibe bāzes darbojas šķirošanas līnija. Atkritumi, kas ir paredzēti šķirošanai, tiek nogādāti uz šķirošanas līniju. Šķirošanas līnija ir paredzēta dalīti vākto atkritumu pāršķirošanai, galvenokārt atdalītās frakcijas ir: kartons, makulatūra, metāli, PET pudeles un plastmasas (plēves), kā arī citi otrreizēji izmantojamie materiāli. Šķirošanas līnijas maksimālā jauda ir 10 000 tonnas sadzīves atkritumu gadā.

Šķirošanas līnija sastāv no šādām galvenajām sastāvdaļām (9.attēls):

1. Atkritumu piegāde
2. Atkritumu pieņemšanas konveijers;
3. Rotējošais sieta trumulis;
4. – 6. Transportiera konveijers (padevējmehānisms);

7. Kontainers un 6 nodalījumi atkritumu šķirošanai un atšķirotu atkritumu savākšanai;
8. Ēkas moduļa platformas un trepes;
9. Ēkas modulis;
10. Magnētiskais atdalītājs;
11. Reversais siksna konveijers;
12. Ķīpu prese;
13. Elektroapgādes iekārta;
14. Siksna konveijers;
15. Siksna konveijers;
16. Siksna konveijers;
17. Otrreizējo izejvielu prese.

9.attēls. Dalīti vākto atkritumu šķirošanas līnija

Papildus ir izstrādāta nošķirotu atkritumu savākšanas un pagaidu uzglabāšanas kārtība, kā arī shēma atlikušās atkritumu daļas savākšanai un transportēšanai uz krātuvi. Sašķirotie atkritumi (otreizējās izejvielas) tiek sapresēti un tālāk transportēti uz pārstrādes uzņēmumiem. RAAC tiek veikta savākto atkritumu sagatavošana reģenerācijai un apglabāšanai. Pēdējo 3 gadu laikā strauji pieaudzis atgūto izejvielu daudzums, skat. 3.7.tabulu.

3.7.tabula RAAC reģenerācijai sagatavotie atkritumu daudzumi, t

Kods	Atkritumu veids	Sagatavoti reģenerācijai atkritumu daudzumi, t		
		2010	2011	2012
200301	sadzīves atkritumi		10552.1	14749.25
200201	bioloģiski noārdāmie atkritumi	3200	4047.62	7047.58
20702	spirta destilēšanas atkritumi	144.48	68.02	24.3
100101	kurtuvju pelni			234.85
160213; 160506; 080111; 200132; 160107; 130205	bīstamie atkritumi	0.91	1.7	3.801
200133	bateriju un akumulatoru atkritumi	1.22	0.76	1.131
200136	elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi	122.45	120.03	124.75
170904	būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi		2671.6	880.47
170107	betona, ķieģeļu, flīžu maisījumi, kuri neatbilst kodam170106	4215.55	199.32	2537.14
190899	notekūdeņu attīrīšanas iekārtu citi atkritumi		30.59	
200307	liela izmēra atkritumi	1468.26	7118.04	3977.86
190805	sadzīves notekūdeņu dūņas	3547.46	213.11	133.06
200121	luminescentās spuldzes un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	2.986	2.878	3.014
160103	nolietotas riepas	1807.24	1460	736.95
200140	metāli	68.24	84.31	90.745
200102	stikls	523.73	930.98	823.55
200101	papīrs un kartons	1694.6	1662.39	1451.02
200139	plastmasa	351.2	426.264	451.608
200138	koksne	232.2	283.78	3163.71
Kopā reģionā		17380.526	29873.492	21685.540

Straujais izejvielu atguves pieauguma līmenis skaidrojams ar šķirošanas līnijas un atkritumu priekšapstrādes līnijas, kā arī kompostēšanas laukuma darbību. Sevišķi jāatzīmē pārliecinoši pieaugošais sadzīves, koksnes un bioloģisko atkritumu sagatavošanas līmenis reģenerācijai.

3.4.4.2. Atkritumu sagatavošana apglabāšanai, ieskaitot šķirošanu, smalcināšanu R12; R13

Atbilstoši 2011.gada 12.janvāra Lēmumam Nr.2/VA09IA0003 „Par piesārņojošas darbības atļaujas papildināšanu” poligonā Daibe atļauja ir dota atkritumu mehāniskas priekšapstrādes centra (APC) ar jaudu 30 000 tonnas atkritumu gadā darbībai:

- atkritumu (autoriepas, plastmasas izstrādājumi, koks, lielgabarīta atkritumi, sadzīves atkritumi) pārstrāde (smalcinātāja Komptech Terminator 3400S ar jaudu 15 t/stundā);
- būvniecības atkritumu (betons, akmeni, ķieģeli, flīzes) apstrādes ierīce - kauss LST CB160.

Atkritumu priekšapstrādes centra projektētā jauda ir 30 000 t/gada. Atkritumu sijātājs ir izstrādāts, konstruēts un paredzēts sasmalcinātu māsaimniecības atkritumiem līdzīgu rūpniecisko atkritumu, organisko atkritumu, sadzīves atkritumu, beramu atkritumu vai koka atkritumu sijāšanai. Papildus tiek nodrošināta neliela izmēra dzelzs daļiņu un vieglu materiālu (piemēram, plēves u.c.) atdalīšana. Smalcināšanas un šķirošanas iekārtu jauda ir 15 t/h. Atkritumi, kas ir paredzēti šķirošanai, un otrreizējās izejvielas pēc apstrādes priekšapstrādes centrā, tiek nogādātas uz šķirošanas līniju. Nošķīrotā bioloģiskā frakcija tiek nogādāta uz kompostēšanas laukumu kompostēšanai. Atkritumus, kurus nevar izmantot otrreizējai pārstrādei, konteineros nogādā uz atkritumu krātuvi.

Smalcinātajā TERMINATOR 3400S notiek arī autoriepu smalcināšana, iegūstot gumijas frakciju 0-500 mm. Sasmalcinātās riepas paredzēts izmantot filtrācijas starpslāņa veidošanai atkritumu noglabāšanas šūnā. No sasmalcināto riepu masas arī paredzēts veidot gumijas blokus, kurus varēs izmantot ceļu veidošanai atkritumu krātuvē un citas vietas poligona, kur tehnoloģiskie procesi paredz šādu iespēju. Riepu pārstrādes procesā riepas netiek pakļautas ne termiskai, ne ķīmiskai apstrādei.

Tādējādi RAAC tiek nodrošināta Latvijas normatīvajiem aktiem atbilstoša atkritumu sagatavošana apglabāšanai:

- atkritumu priekšapstrāde atkritumu priekšapstrādes centrā (APC);
- atkritumu sagatavošana/apstrāde apglabāšanai;
- bioloģiski noārdošos atkritumu apstrāde (atklāta kompostēšana vējrinde).

Jāatzīmē, ka 2013.gada sākumā šis ir vienīgais atkritumu apsaimniekošanas reģions, kurā tiek veikts pilns cikls darbībām, lai sagatavotu atkritumus apglabāšanai, kā to pieprasa valsts normatīvie akti.

3.4.4.3. Bioloģisko atkritumu pārstrāde, kods R3

RAAC teritorijā darbojas kompostēšanas laukums, tajā tiek kompostēti parku un dārzu atkritumi, kā arī ražošanas un pārstrādes uzņēmumu organiskie atkritumi, kā arī NAI dūņas. Komposts tiek izmantota poligona teritorijā kā noglabāto atkritumu pārklājamais materiāls. Uzglabājamā materiāla daudzums - līdz 700 t stīrpās kompostēšanas laukumā. Kompostēšanas laukumā kompostējamo materiālu krauj stīrpās, kuru platums ir 4 m un augstums līdz 2 m. Stīrpas virsējo daļu veido ar iedobi, lai labāk piesaistītu atmosfēras nokrišņus, jo mitrums veicina mikroorganismu darbību. Komposta veidošanās laiks 6-12 mēneši.

3.4.4.4. EEI atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrādei

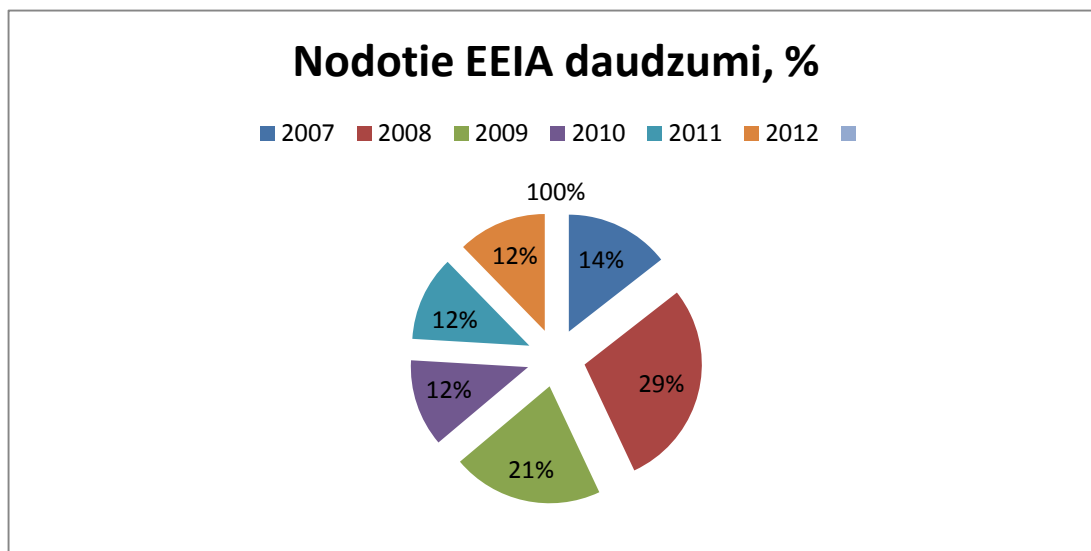
Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apstrāde vai pārstrāde poligonā netiek veikta. Minētos atkritumus uz pārstrādes uzņēmumiem nogādā tieši no savākšanas

punktiem – EKO laukumiem. Konteineri poligonā šo atkritumu īslaicīgai uzglabāšanai ir nodrošināti privātpersonu atvesto iekārtu izvietošanai. EKO laukumos ZAAO kopš 2007.gada ir uzsākusi atsevišķi vākt EEIA. Savāktie EEIA tiek tālāk nodoti sadarbības partneriem, kuri tos pārstrādā vai nogādā uz pārstrādes uzņēmumiem: SIA "Dīlers", SIA „EKO Reverss”, AS "BAO".

3.8.tabula. ZAAO reģenerācijai nodotie EEIA atkritumi, t

Gads	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Daudzums	147	291	212	123	120	125

Ikgadējais pārstrādei nodotais EEIA procentuālais daudzums ir svārstīgs, procentuālās svārstības attēlotas 10.attēlā. Kā redzams no attēla, ekonomiskā krīze valstī ievērojami ir samazinājusi iedzīvotāju vēlmi nodot EEI un tādējādi ir ietekmējusi realizācijai nododamo EEI atkritumu daudzumu.

10.attēls. EEIA procentuālais daudzums, kas nodots pārstrādātājiem plāna realizācijas laikā

3.4.4.5. Atkritumu apglabāšana, ieskaitot enerģijas ieguvu no atkritumu pārstrādes

Reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas centrā, poligonā Daibe notiek atkritumu apglabāšana ar enerģijas ieguvu. Poligons Daibe darbojas saskaņā ar atļauju A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003 (ar grozījumiem 08.06.2010, 12.01.2011, 25.04.2012, 05.12.2012). Atļauja izsniegta 2009.gada 9.novembrī un tā ir derīga līdz 2014. gada 20.novembrim. Poligons darbojas kopš 2004.gada beigām. Poligona kopējā platība, ieskaitot visu kārtu krātuves un rezerves teritoriju, ir 89,2 ha un tā paredzētais kopējais izmantošanas ilgums ir vismaz 28 gadi. Atbilstoši izsniegtajai atļaujai un tās grozījumiem galvenās darbības ir:

- atkritumu pieņemšana, reģistrācija un kontrole,
- atkritumu noglabāšana,
- atkritumu šķirošanas līnijas ekspluatācija,
- atkritumu kompostēšanas laukuma ekspluatācija,
- infiltrāta un citu notekūdeņu apsaimniekošana,
- poligona infrastruktūras objektu darbības nodrošināšana un monitorings,
- atkritumu priekšapstrāde atkritumu priekšapstrādes centra (APC);

- atkritumu sagatavošana/apstrāde apglabāšanai;
- bioloģiski noārdošos atkritumu apstrāde;
- atkritumu priekšapstrādes centrs.

Poligona ziemeļrietumu daļā ir ierīkota I atkritumu noglabāšanas krātuve. Krātuves I kārtas platība ir 3,48 ha (pa vaļņu asīm). Sākotnēji šīs krātuves aizpildīšana bija paredzēta 2011.gadā, taču ņemot vērā atkritumu daudzuma samazinājumu, kā arī ZAAO darbības izejvielu atguvē, krātuves plānotais darba laiks var tikt pagarināts līdz 2015.gadam. Atkritumus krātuvē iegulda pa kārtām un pieblīvē, izveidojušos atkritumu sablīvēto kārtu pārklāj ar gāzes caurlaidīgu grunti vai kompostu. Lai novērstu atkritumu aizdegšanos, kā arī no atkritumiem iegūtu efektīvāk biogāzi, ir izveidota atkritumu mitrināšanas sistēma. Atkritumu mitrināšanai tiek izmantots infiltrāta koncentrāts, kurš rodas reversās osmozes tipa infiltrāta attīrīšanas iekārtu ekspluatācijas procesā.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 2011.gada 9.novembrī ir pieņēmusi lēmumu Nr. 365 „Par SIA ZAAO sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu”, kas nosaka tarifu 19,83 Ls/t bez PVN un bez DRN. Tarifs stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī. Informācija par poligonā pieņemamajiem atkritumu veidiem atspoguļota 3.9.tabulā.

3.9.tabula. Pārskats par poligonā pieņemamo atkritumu veidiem

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Maksimālais atļaujā piemērotais atkritumu daudzums apglabāšanai, tonnas gadā (vai tonnas kvartālā)
020202 020204 020299	Dzīvnieku audu atkritumi Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli Citi šīs grupas atkritumi	Nav	4500
020501 020502 020599	Piena produktu ražošanas atkritumi	Nav	1000
030101 030105 030199	Kokapstrādes, plākšņu un mēbeļu ražošanas atkritumi	Nav	1000
030307	Papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atkritumi	Nav	3000
100101	Kurtuvju pelni	Nav	250
101103 101199	Stikla un stikla produktu ražošanas atkritumi	Nav	5000
150101, 150102,	Iepakojums	Nav	(īslaicīgai uzglabāšanai, pārkraušanai un

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Maksimālais atļaujā piemērotais atkritumu daudzums apglabāšanai, tonnas gadā (vai tonnas kvartālā)
150103, 150104, 150105, 150106, 150107, 150109,			šķīrošanai) 600
160103, 160107, 160117, 160118	Nolietotas autoriepas, Nolietoti transportlīdzekļi, arī satiksmē neizmantojamie transportlīdzekļi, to sadalīšanas atkritumi, transportlīdzekļu apkopes atkritumi	Nav / Ir	(Īslaicīgai uzglabāšanai un pārkraušanai) 1000
160214, 160216	Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi	Nav / Ir	(Īslaicīgai uzglabāšanai un pārkraušanai) 200
170101, 170102, 170107	Betons, ķieģeļi, flīzes keramika un ģipša materiāli	Nav	6000
170604, 170605	Izolācijas materiāli un azbestu saturoši būvmateriāli	Nav	500
170904	Citi būvniecības atkritumi	Nav	3000
190801, 190802, 190805, 190812, 190814, 190899	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu citi atkritumi	Nav	5000
190703	Izgāztuvju un poligonu filtrāts, kurš neatbilst 190702. klasei	Nav	35000
191210	Sadedzināmi atkritumi (no atkritumiem iegūts kurināmais)	Nav	(Īslaicīgai uzglabāšanai un pārkraušanai) 20000
191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei	Nav	30000

Atkritumu klase	Atkritumu nosaukums	Atkritumu bīstamība	Maksimālais atļaujā piemērotais atkritumu daudzums apglabāšanai, tonnas gadā (vai tonnas kvartālā)
200101, 200102, 200108, 200110, 200111, 200121*, 200125, 200127*, 200128, 200133*, 200134, 200135*, 200136, 200138, 200139, 200140, 200199, 200201, 200202, 200203, 200301, 200302, 200303, 200304, 200306	Citi sadzīves atkritumi: nešķiroti sadzīves atkritumi, tirgus atkritumi, ielu tīrīšanas atkritumi, septisko tvertņu dūņas, kanalizācijas sistēmas tīrīšanas atkritumi; Dārza un parku atkritumi (arī kapsētas atkritumi)	Nav	60000
200307	Liela izmēra atkritumi	Nav	9000

Poligonā tiek piedāvāti 2 norēķinu veidi: skaidrā naudā poligonā uz vietas un norēķināšanas ar pārskaitījumu. Norēķinoties uz vietas ikvienam atkritumu ievēdējam tiek izsniegti darījumu apliecinoša kvīts un kases čeks, savukārt norēķināties ar pārskaitījumu iespējams tikai pēc līguma noslēgšanas.

Poligonā tiek nodrošināta no atkritumiem radušās biogāzes savākšana un apstrāde. Gāzes savākšanai no poligona krātuves tiek izmantotas horizontālās gāzes cauruļu līnijas. Horizontālās caurules atkritumos izvieto vairākos līmeņos ar vertikālo soli pa 5 – 10 m. Gāzes savākšanai paredzēts izveidot līdz pat 15 horizontālās perforētas cauruļu līnijas. Pēc gāzes ieguves sistēmas izveidošanas visi savienojšie cauruļvadi jāapvieno vienā sistēmā – gāzes regulēšanas stacijā. Gāzes regulēšanas stacijā tiek ievilkta gāzes vadi no katras atsevišķās horizontālās trases, šeit tie tiek pievienoti kolektoram. Gāzes regulēšanas stacijā paredzēts uzstādīt kolektoru ar 36 gāzes līniju pievadiem. Regulēšanas pamatmērķis ir atrast tādu plūsmu, lai metāna saturs kolektora vadā vai urbumā nekristos.

No 2009. gada 1.jūnija darbojas 1.koģenerācijas iekārta ar elektrisko jaudu 175 kW, pieslēgta AS “Latvenergo” publiskajam elektrotīklam caur transformatoru. Gāzes savākšanas sistēmas kontrole un ekspluatācija tiek automātiski vadīta.

2010.gada 29.decembrī blakus esošajai atkritumu noglabāšanas krātuvei nodota ekspluatācijā jaunā II kārtas krātuve ar platību 3,42 ha. Kopējais atkritumu noglabāšanas apjoms II kārtas krātuvē paredzēts 652 262 m³.

Visa poligona darbības laikā vides monitorings un kontrole ietver:

- gruntsūdens,
- virszemes ūdens,
- infiltrāta sastāva,
- poligona gāzes un
- apglabātās atkritumu masas monitoringu.

Pēdējos trijos gados (2010., 2011. un 2012.) apglabāto atkritumu daudzumi attēloti 3.10.tabulā. Kā redzams tabulā, kopš RAAC darbojas atkritumu šķirošanas līnija, atkritumu priekšapstrāde un kompostēšanas laukums, ievērojami samazinājies apglabājamo atkritumu daudzums, sevišķi jāatzīmē sadzīves atkritumu daudzumi, kas vairs netiek apglabāti, bet tiek sagatavoti reģenerācijai.

3.10.tabula Poligonā Daibe apglabāto atkritumu daudzums, t

Kods	Atkritumu veids	Poligonā Daibe apglabātie atkritumu daudzumi, t		
		2010	2011	2012
200301	sadzīves atkritumi	28002	16461.8	11259.52
030307	papīra un kartona atkārtotā pārstrādē mehāniski atdalīti atkritumi (papīrfabrika "Līgatne")			66.5
170904	būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi	312.6	110.53	206.32
170605	azbestu saturoši būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi	229.35	386.9	457.37
101199	„Valmieras Stikla šķiedras” dūņas	1156.3	1351.34	117.7
101103	stikla šķiedras ražošanas atkritumi			3758.53
200307	liela izmēra atkritumi	5398.49	5965.84	403.57
190805	sadzīves notekūdeņu dūņas			35.12
Kopā reģionā		35098.72	24276.41	16304.63

3.4.4.6.Būvgružu apsaimniekošana

RAAC kopš 2011.gada darbojas atkritumu mehāniskās priekšapstrādes centrs (APC), kurā ar smalcinātāju un sijātāju, ar kausu LST CB160 ir iespējams apstrādāt daļu no reģiona būvniecības atkritumiem (betons, akmeni, ķieģeli, flīzes). RAAC tiek veikta arī azbestu saturošo būvmateriālu apsaimniekošana. Azbestu saturošie atkritumi poligonā Daibe, tiek noglabāti ievērojot šādus nosacījumus:

- azbestu saturošu būvmateriālu (klase 170605) atkritumu pieņemšanas plūsma organizēta poligonā tā, lai nodrošinātu šo atkritumu apbēršanu iespējami īsākā laikā;
- pa neapbērtiem atkritumiem, kuri satur azbestu ir izslēgta jebkāda transporta (tajā skaitā kompaktora) pārvietošanās;
- azbestu saturošie atkritumi regulāri un iespējami īsākā laikā tiek pārsegti ar sadzīves atkritumu slāni;
- gada sausajā periodā notiek mitrināšana ar infiltrātu;
- azbestu saturošus atkritumus apglabā vismaz divu metru dziļumā - ierok tā, lai virs azbestu saturošo atkritumu slāņa nodrošinātu ne mazāk kā 2 metrus biezu atkritumu, smalku būvgružu vai cita inerta materiāla pārklājuma slāni;
- azbestu saturošus atkritumus izvieto uz sablīvētu atkritumu kārtas, tos neizvieto tieši uz ģeomembrānas;
- tiek nodrošināta informācija par azbestu saturošu atkritumu pieņemšanu un apglabāšanu.

3.4.4.7. Sadzīves bīstamo atkritumu nodalīšana no plūsmas

Poligona teritorijā sadzīves bīstamo atkritumu uzglabāšanai ir nodrošināta ekoloģiskā tvertne, kurā ir atsevišķi nodalījumi dažādu veidu bīstamo atkritumu dalītai uzkrāšanai: konteiners dienasgaismas lampām, konteiners cietajiem bīstamajiem atkritumiem, muca naftas produktiem un minerāleļļām, muca tehniskajiem šķidrumiem, muca augu aizsardzības līdzekļiem un insekticīdiem, konteiners akumulatoriem, konteiners dzīvsudraba termometriem, konteiners baterijām, konteiners medicīniskajiem atkritumiem. Tvertnes kopējais tilpums ir 23 m³.

Šādas tvertnes ir izvietotas visās šķiroto atkritumu savākšanas un uzglabāšanas vietās/EKO laukumos reģionā, tātad reģionā 15 vietās tiek nodrošināta SBA atdalīšana un pakalpojums pieejams šādās pašvaldībās: Valmierā (2), Mazsalacā, Rūjienā, Cēsīs (2), SA poligonā Daibe, Jaunpiebalgā, Līgatnē, Limbažos, Alojā, Salacgrīvā, Valkā, Smiltēnē un Strenčos. Tālāk šie atkritumi tiek komplektēti un tos to pārstrādes vai neitralizācijas vietās nogādā specializēti uzņēmumi.

3.4.4.8. Atkritumu reģenerācija

Aprakstu par atkritumu reģeneratīvajām darbībām, ko apzīmē ar kodiem R3, R12 un R13 skat. iepriekš sadaļās: 3.2.4.1. Izejvielu atgūšana, iesk. dalīti vāktos/šķiroto atkritumu pāršķirošanu un sagatavošanu nodošanai pārstrādei un šķiroto atkritumu pieņemšanu no iedzīvotājiem R12; R13; 3.2.4.2. Atkritumu sagatavošana apglabāšanai, ieskaitot šķirošanu, smalcināšanu R12; R13 un 3.2.4.3. Bioloģisko atkritumu pārstrāde R3.

4. Prognoze par reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā ietverto atkritumu plūsmu attīstību plāna darbības laikā

Prognozējot atkritumu daudzumus plāna periodam, ir ņemta vērā makroekonomisko rādītāju dinamika, kas pieejama Finanšu ministrijas lapā (http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/tautsaimniecibas_analize/galvenie_makroekonomiskie_raditaji_un_proгноzes/): plāna izstrādes brīdī pieejamie rādītāji ir 2012.gada decembra scenārijs.

4.1.tabula Makroekonomisko rādītāju dinamika valstī

	2011	2012	2013	2014
Iekšzemes kopprodukts (IKP), milj. latu	14275	15378	16269	17252
- pieaugums faktiskajās cenās, %	11,7	7,7	5,8	6,0
- pieaugums salīdzināmās cenās, %	5,5	5,0	3,7	4,0
IKP deflators (gads pret gadu), %	5,9	2,6	2,0	2,0

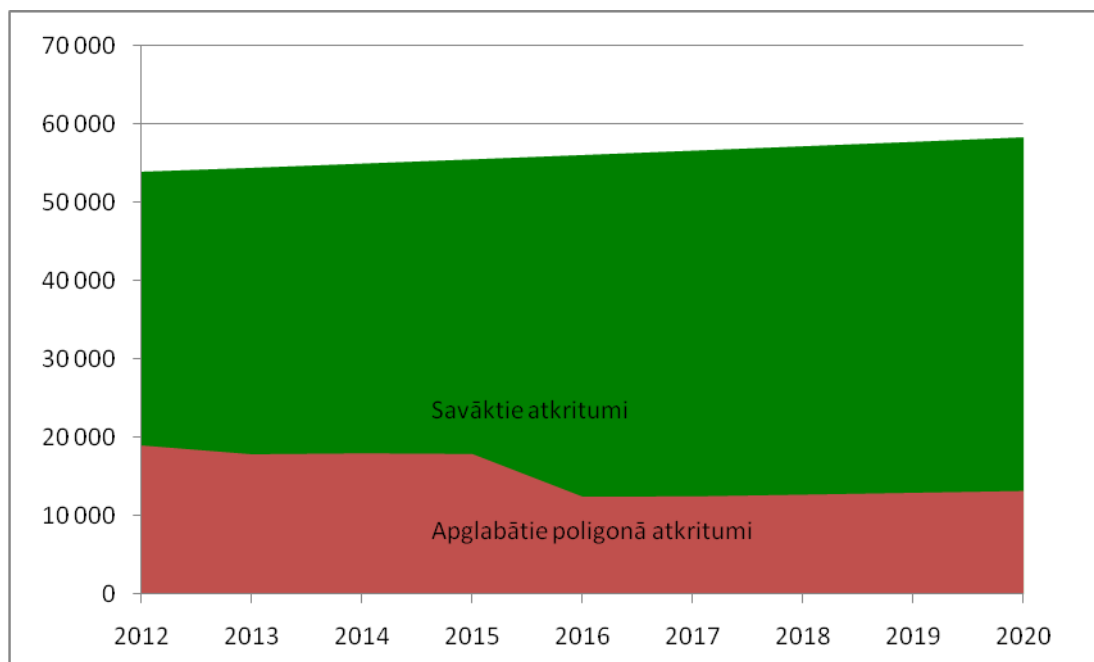
Tā kā minētie rādītāji ir pieejami tikai līdz 2014.gadam, tālākajam periodam tiek izmantota tā pati skaitliskā vērtība.

Saražota atkritumu daudzuma prognoze laika periodam no 2012. – 2020. gadam, kā arī atkritumu pārstrādes apjomi pa atkritumu grupām sniegti 4.2. tabulā. Prognoze sagatavota atbilstoši šī brīža situācijai reģionā, t.i., netiek ņemta vērā tālākā atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība un pasākumi, kas plānoti plāna 7.nodaļā, piemēram, bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta. Gatavojot prognozi, tika pieņemts, ka saražoto atkritumu kopējais daudzums nedaudz pieaugs, jo valstī ir nostabilizējusies ekonomika. Tomēr, ņemot vērā, ka reģionā norisinās darbs ar dažādām sabiedrības grupām, nav strauja saražoto atkritumu daudzuma pieauguma, kaut mūsdienu sabiedrībā ekonomiskā izaugsme iet roku rokā ar saražoto atkritumu daudzumu.

4.2.tabula Atkritumu prognoze reģionā, 2012 – 2020

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
KP pieaugums		3,70%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
KP koef MA		0,012	0,013	0,013	0,013	0,013	0,013	0,013	0,013
KP koef Pārējie atkritumi		0,006	0,007	0,007	0,007	0,007	0,007	0,007	0,007
ATKRITUMU PROGNOZE									
Sadzīves atkritumi	2012 fakts	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Savāktie pārējie atkritumi	26 009	26 330	26 681	27 036	27 397	27 762	28 132	28 507	28 887
Bioloģiski noārdāmie atkritumi	3 143	3 162	3 183	3 204	3 226	3 247	3 269	3 291	3 313
Ražošanas atkritumi	4 901	4 931	4 964	4 997	5 030	5 064	5 098	5 132	5 166
Bīstamie atkritumi	7	7	7	8	8	8	8	8	8
Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, tai skaitā azbestu saturoši būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi	4 081	4 106	4 134	4 161	4 189	4 217	4 245	4 273	4 302
Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi	131	132	132	133	134	135	136	137	138
Metāls	96	97	97	98	98	99	100	100	101
Stikls	1 049	1 056	1 063	1 070	1 077	1 084	1 092	1 099	1 106
Plastmasa un plastmasas iepakojums	538	542	545	549	552	556	560	564	567
Papīrs un kartons	1 781	1 792	1 803	1 815	1 828	1 840	1 852	1 864	1 877
Koksne	4 360	4 387	4 417	4 446	4 476	4 506	4 536	4 566	4 596
Liela izmēra atkritumi	5 258	5 290	5 325	5 361	5 397	5 433	5 469	5 505	5 542
Nolietotas riepas	2 194	2 207	2 222	2 237	2 252	2 267	2 282	2 297	2 312
Dūņas	343	345	347	350	352	354	357	359	362
Kopā pārējie atkritumi	27 882	28 054	28 241	28 429	28 619	28 810	29 002	29 195	29 390
SAVĀKTS KOPĀ (tonnas)	53 891	54 384	54 922	55 466	56 016	56 572	57 134	57 702	58 277
Atkritumi, kas netiek apglabāti									
Dalīti savāktie atkritumi pārstrādei	%	13,7%	13,7%	12%	13%	14%	15%	15%	15%
	tonnas	4003	4028	4055	4082	4109	4136	4164	4192
Atšķīrotie BNA (APC)	%	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%	31%
	tonnas	16904	17008	17122	17236	17351	17466	17583	17700
Kompostēšana	%	7,4%	7,4%	7,4%	7,4%	7,3%	7,3%	7,3%	7,2%
	tonnas	4003	4028	4055	4082	4109	4136	4164	4192
Pārstrāde (iesk. APC atšķir.)	%	10%	20%	12%	15%	18%	20%	20%	20%
	tonnas	6289	7723	7944	8385	8838	9158	9196	9234
Celtniecības atkritumu pārstrāde	%	6,9%	6,9%	6,9%	6,8%	6,8%	6,8%	6,8%	6,7%
	tonnas	3717	3740	3765	3790	3815	3841	3866	3892
Apglabāšanai poligonā	%	35,2%	32,8%	32,7%	32,3%	31,8%	31,5%	31,8%	32,3%
	tonnas	18 975	17 857	17 982	17 891	17 795	17 834	18 162	18 494
<i>Bilance</i>									
		53 891	54 384	54 922	55 466	56 016	56 572	57 134	57 702
									58 277

Savukārt, ja tiek veikti pasākumi, kas plānoti reģionālās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībai reģionā, ievērojami samazinās apglabājamo atkritumu daudzums. Šāds attīstības modelis attēlots 11.attēlā.

11.attēls. Plānoto pasākumu ietekme uz atkritumu prognozi

Kā redzams no 11.attēla, svarīgs priekšnoteikums apglabājamo atkritumu, sevišķi bioloģiski noārdāmo atkritumu, daudzuma samazināšanai ir šī plāna 7.nodaļā plānotajiem pasākumiem. Diemžēl viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona robežās nav iespējams reāli samazināt saražoto atkritumu daudzumu. Tam jābūt regulētam valsts līmenī, lai izvairīšanās no atkritumu radīšanas kļūtu par galveno atkritumu apsaimniekošanas prioritāti un veidotos izpratne, ka vienkāršāk ir atkritumus neradīt, nevis cīnīties ar radīto atkritumu sekām un apmaksāt dārgo atkritumu apsaimniekošanas ciklu. Tas nozīmē labi organizētu nepārtrauktu darbu, piemēram, ar produktu ražotājiem, lai panāktu vismaz iepakojuma atkritumu daudzuma samazinājumu. Reģionā turpinās strādāt ar atkritumu radītājiem mājāsaimniecību līmenī, taču, ņemot vērā iesīkstējušos patērētāju paradumus, nav pamata plānot arī saražoto atkritumu daudzuma ievērojamu samazinājumu. Pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju spēja ietekmēt ražošanas sektoru ir visai limitēta. Tādēļ būtu nereāli prognozēt viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona robežās, ka plāna perioda 7 gadu laikā mainīsies dažādu sabiedrības mērķu grupu izpratne, ka nav atkritumu, ir tikai izejvielas un materiāli, kas izmantojami atkārtoti un atgriežami saimnieciskā apritē. Darbība atkritumu rašanās novēršanai tiks plānota atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.nostādnēm un iespējamiem grozījumiem normatīvajā regulējumā.

5. Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.–2013.gadam izpildes novērtējums

Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.–2013.gadam 10.1.sadaļā ievietotā 38.tabula. „Īstermiņa plāna realizācija” norāda uz samērā labu plāna izpildi, sevišķi tas attiecināms uz reģiona lielākā atkritumu operatora un poligona Daibe apsaimniekotāja, ZAAO, pildīto pasākumu atbilstības jomu. Nenoliedzami, ka svarīgs aspekts plāna izpildē ir minētā apsaimniekotāja sadarbība ar reģiona pašvaldībām.

5.1. Dalītās vākšanas sistēmas attīstība

5.1.1.Dalītās vākšanas sistēmas attīstība piesaistot ES līdzfinansējumu

Izmantojot 2004.-2006.gada plānošanas perioda ES ERAF atbalstu reģiona teritorijā 2007.-2008.gadā aktivitātes „Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide” ietvaros ir realizēti 3 projekti⁴:

- Dalītās atkritumu vākšanas un kompostēšanas sistēmas izveide un ieviešana Valkā, kopējās attiecināmās izmaksas 234 988 LVL;
- Dalīto bioloģiski noārdāmo atkritumu vākšanas punkta izveide un nepieciešamā aprīkojuma iegāde Limbažos, kopējās attiecināmās izmaksas 143 697 LVL;
- Dalītās atkritumu vākšanas punkta (kompostēšanas laukuma) izveide Alojā, kopējās attiecināmās izmaksas 71 157 LVL.

2007.-2013.gada plānošanas periodā līdz 2013.gada sākumam reģiona teritorijā nav īstenots neviens projekts atbilstoši 2009. gada 15.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 1487 „Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.2.3.apakšaktivitāti "Dalītās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība”” nosacījumiem, t.i., neviens uzņēmējs nav izmantojis iespēju piesaistīt ES Kohēzijas fonda līdzfinansējumu salītās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidei⁵. Tomēr jāatzīmē, ka līdz šim ir bijušas 6 projektu iesniegšanas kārtas un 3.5.1.2.3. apakšaktivitātes "Dalītās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība”” ietvaros pieejamā finansējuma izlietošana vēl turpinās.

5.1.2. ZAAO realizētie pasākumi

Līdz 2012.gada beigām reģiona pašvaldībās ZAAO ir noslēgti 552 līgumi par atkritumu šķirošanu, uzstādīti 2267 dalītās vākšanas konteineri, kuros no fiziskām un juridiskām personām kopā savākti 46 316,6 m³ šķirotu atkritumu, kas attiecībā pret kopējo atkritumu daudzumu sastāda 17% no tilpuma.

Izveidoti 223 ekopunkti, papildus uzstādīti 98 iepakojuma konteineri, 163 konteineri PET pudeļu savākšanai.

⁴ Avots: http://www.varam.gov.lv/files/text/ERAFprojekti-2004-06_2008.pdf

⁵ Avots: <http://www.esfondi.lv/activities.php?id=867&pid=0&action=projects&identifier=86e6238a-776d-4410-8545-9a9c01027f94>

ZAAO ir izveidojusi 15 EKO laukumus reģiona teritorijā: Valmierā (2), Mazsalacā, Rūjienā, Cēsīs (2), SA poligonā Daibe, Jaunpiebalgā, Līgatnē, Limbažos, Alojā, Salacgrīvā, Valkā, Smiltē un Strenčos.

5.2. Poligona Daibe infrastruktūras attīstība

5.2.1. ZAAO realizētie ES līdzfinansētie pasākumi

2004.-2006. gada finanšu plānošanas periodā ar ES Kohēzijas fonda atbalstu projekta 2006/LV/16/C/PE/001 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošana Ziemeļvidzemes reģionā, II kārtā” ietvaros izbūvētas RO attīrīšanas iekārtas, iesniedzējs un realizētājs - ZAAO.

2007.-2013. gada finanšu plānošanas periodā ar ES Kohēzijas fonda atbalstu projekta 3DP/3.5.1.2.2./09/IPIA/VIDM/002, „Ziemeļvidzemes reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekta III kārtā. Poligona Daibe infrastruktūras pilnveidošana” ietvaros izbūvēta 2.krātuve 3,45 ha platībā (paredzēta 13 gadiem), atkritumu mehāniskās priekšapstrādes centrs. Piegādāta atkritumu smalcināšanas un sijāšanas tehnika ar jaudu līdz 15 t/h, veikta pievadceļa posma rekonstrukcija 6 m platumā un 2,6 km garumā. Projekta iesniedzējs un realizētājs - ZAAO.

Ar ES Kohēzijas fonda atbalstu projekta 3DP/3.5.1.2.2./11/IPIA/ VARAM/005, „Ziemeļvidzemes reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekta IV kārtā” ietvaros uzlaboti personāla darba un sadzīves apstākļi poligonā Daibe, izbūvējot personāla ēku šķirošanas līnijas darbiniekiem, iesniedzējs un realizētājs - ZAAO.

5.2.2. ZAAO īstenotie pasākumi

Poligona biogāzes utilizācijas sistēmas izbūvēta 1.kārtā 2008. gadā., 2. kārtā - 2009. gadā, un 3. kārtā - 2011. gadā. Īstenotājs ir SIA „ZAAO Enerģija” (poligona operatora 100% meitassabiedrība) par uzņēmuma kredītlīdzekļiem un pašu finansējumu. Biogāzes ieguves un utilizācija uzsākta 2009. gada maijā.

Plāna periodā poligons Daibe ir kļuvis par atpazīstamu reģionālu atkritumu apsaimniekošanas centru, kurā tiek nodrošināta ne tikai atkritumu apglabāšana poligona apstākļos, bet arī atkritumu reģenerācija, ko apzīmē ar kodiem R3; R12 un R13.

5.3. Izgāztuvju rekultivācija

5.3.1.ES līdzfinansētie pasākumi

Ar ES ISPA programmas līdzfinansējumu 2006.gadā bija rekultivētas 12 reģiona izgāztuves 21,5 ha platībā projekta 2001/LV/16/P/PE/006 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide Ziemeļvidzemes reģionā, Latvija” ietvaros.

2004.-2006.gada plānošanas periodā ar ES ERAF atbalstu rekultivētas 33 izgāztuves. 2007.-2013.gada periodā 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” ietvaros ar Kohēzijas fonda atbalstu 4 projektu atlases kārtās pabeigti/apstiprināti 7 rekultivācijas projekti.

Rekultivācija 2004.-2006.gada plānošanas periodā ar ES ERAF atbalstu aktivitātes „Likumdošanas prasībām neatbilstošo atkritumu izgāztuvju rekultivācija” ietvaros⁶ realizētie projekti, kuru iesniedzējas bija attiecīgās pašvaldības:

- Alojas pilsētas atkritumu izgāztuves „Reiši” rekultivācija kopējās izmaksas, 49 257 LVL;
- Amatas novada atkritumu izgāztuves „Baloži” rekultivācija, kopējās izmaksas 10 171 LVL;
- Amatas novada atkritumu izgāztuves „Konrādi” rekultivācija, kopējās izmaksas 470 000 LVL;
- Bilskas pagasta atkritumu izgāztuvju “Ancīši” un “Stirnas” rekultivācija, kopējās izmaksas 32 036 LVL;
- Blomes pagasta atkritumu izgāztuves „Lapsiņas” rekultivācija, kopējās izmaksas 44 979 LVL;
- Brīvēznieku pagasta atkritumu izgāztuves „Ozoli” rekultivācija, kopējās izmaksas 30 246 LVL;
- Drustu pagasta atkritumu izgāztuves “Ģibēni” rekultivācija, kopējās izmaksas 12 033 LVL;
- Ērgemes pagasta atkritumu izgāztuves „Kalniņi” rekultivācija, kopējās izmaksas 9 889 LVL;
- Ērgemes pagasta atkritumu izgāztuves Silzemnieki rekultivācija, kopējās izmaksas 14 012 LVL;
- Kaives pagasta atkritumu izgāztuves „Zilaiskalns” rekultivācija, kopējās izmaksas 9 948 LVL;
- Kauguru pagasta atkritumu izgāztuves „Jaunzemi” rekultivācija, kopējās izmaksas 30 746 LVL;
- Kārķu pagasta atkritumu izgāztuves „Lāčkalni” rekultivācija, kopējās izmaksas 18 046 LVL;
- Krimuldas pagasta atkritumu izgāztuves „Sigulda” (Silzemnieki) rekultivācija, kopējās izmaksas 284 633 LVL;
- Krimuldas pagasta atkritumu izgāztuves „Ieviņas” rekultivācija, kopējās izmaksas 164 429 LVL;
- Lēdurgas pagasta atkritumu izgāztuves „Mežāres” rekultivācija, kopējās izmaksas 33 846 LVL;
- Liepas pagasta atkritumu izgāztuves „Grīviņi” rekultivācija, kopējās izmaksas 73 689 LVL;
- Liepupes pagasta atkritumu izgāztuves „Zariņi” rekultivācija, kopējās izmaksas 37 500 LVL;
- Limbažu pilsētas atkritumu izgāztuves „Limbaži” rekultivācija, kopējās izmaksas 218 648 LVL;
- Mazsalacas pilsētas ar lauku teritoriju atkritumu izgāztuves „Zirņubirzs” rekultivācija, kopējās izmaksas 90 084 LVL;
- Nītaures pagasta atkritumu izgāztuves “Sārtēni” rekultivācija, kopējās izmaksas 16 626 LVL;
- Pāles pagasta atkritumu izgāztuves „Čiekurkalni” rekultivācija, kopējās izmaksas 18 539 LVL;
- Plāņu pagasta atkritumu izgāztuves „Rūķi” rekultivācija, kopējās izmaksas 12 573 LVL;

⁶ http://www.varam.gov.lv/files/text/ERAFprojekti-2004-06_2008.pdf

- Ramatas pagasta atkritumu izgāztuves „Ozoliņi” rekultivācija, kopējās izmaksas kopējās izmaksas 22 607 LVL;
- Rūjienas pilsētas atkritumu izgāztuves „Rūjiena” rekultivācija, kopējās izmaksas 307 061 LVL;
- Salacgrīvas pilsētas ar lauku teritoriju atkritumu izgāztuves „Stienūži” rekultivācija, kopējās izmaksas 315 887 LVL;
- Skultes pagasta atkritumu izgāztuves „Jostas” rekultivācija, kopējās izmaksas 50 000 LVL;
- Strenču pilsētas atkritumu izgāztuves “Rāmītis” Valkas rajona Plāņu pagastā rekultivācija kopējās izmaksas, 61 500 LVL;
- Taurenas pagasta atkritumu izgāztuves “Brežģis” rekultivācija, kopējās izmaksas 30 446 LVL;
- Valkas pagasta atkritumu izgāztuves “Lugaži” rekultivācija, kopējās izmaksas 33 950 LVL;
- Valkas pilsētas atkritumu izgāztuves rekultivācija kopējās izmaksas, 306 886 LVL;
- Limbažu rajona Vidrižu pagasta atkritumu izgāztuves “Izgāztuve” rekultivācija, kopējās izmaksas 62 203 LVL;
- Vilpulkas pagasta atkritumu izgāztuves “Dūči” rekultivācija, kopējās izmaksas 27 291 LVL;
- Zvārtavas pagasta atkritumu izgāztuves „Augstežas” rekultivācija, kopējās izmaksas 17 615 LVL.

Par aktīvākajām pašvaldībām, kas devusi ieguldījumu izgāztuvju rekultivācijā 2004.-2006.gada plānošanas periodā ir uzskatāma Amatas novada, Ērgemes, Krimuldas pagastu pašvaldības, kuras ir realizējušas katra 2 ES līdzfinansētus projektus.

2007.-2013.gada periodā 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošu izgāztuvju rekultivācija” ietvaros pabeigti/apstiprināti sekojoši projekti:

- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/003 „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Valkas rajona Grundzāles pagasta izgāztuves "Smiltiņsils" Nr. 94588/5318/PPV rekultivācija, iesniedzējs - Smiltenes novada dome, kopējās izmaksas 152 846,17 LVL;
- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/009 „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Limbažu rajona Braslavas pagasta izgāztuves „Mežiņi” Nr.6448/5238/PPV rekultivācija”, iesniedzējs - Alojās novada dome, kopējās izmaksas 112 54,31 LVL;
- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/012 „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Valmieras rajona Kocēnu pagasta izgāztuves "Beites" Nr.96648/2160/PPV rekultivācija”, iesniedzējs - Valmieras novada dome, kopējās izmaksas 815 519,48 LVL;
- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/013 „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Cēsu rajona Priekuļu pagasta izgāztuves "Piebaudzes" (Baudzes) Nr.42728/5240/PPV rekultivācija”, iesniedzējs - Priekuļu novada pašvaldība, kopējās izmaksas 48 997,97 LVL;
- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/014 „Launkalnes pagasta atkritumu izgāztuves „Putnukalns” 94708/5258/PPV rekultivācija”, iesniedzējs - Smiltenes novada dome, kopējās izmaksas 63 938,97 LVL;
- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/027 „Trikātas pagasta izgāztuves „Ozoli” reģ. Nr.94848/3383/PPV rekultivācija”, iesniedzējs - Beverīnas novada dome, kopējās izmaksas 259 156,56 LVL;

- 3.DP/3.5.1.2.1./08/IPIA/VIDM/028 „Vecpiebalgas pagasta izgāztuves "Alauksts" reģ. Nr.42928/2505/PPV rekultivācija”, iesniedzējs Vecpiebalgas novada pašvaldība, kopējās izmaksas 57 120,72 LVL;
- 3.DP/3.5.1.2.1/12/IPIA/VARAM/016 „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās Smiltenes novada Palsmanes pagasta izgāztuves „Kangarkalni" Nr.94748/3360/PPV rekultivācija”, kopējās izmaksas 133 804,51 LVL.

Par aktīvāko pašvaldību, kas devusi ieguldījumu izgāztuvju rekultivācijā 2007.-2013.gada plānošanas periodā ir uzskatāma Smiltenes novada pašvaldība, kura līdz šim iesniegusi un realizē 3 ES līdzfinansētus projektus.

2013.gada rudenī ir apstiprināti vēl divu izgāztuvju rekultivācijas projekti, par kuru realizāciju ir noslēgti līgumi:

- Sadzīves atkritumu izgāztuves „Celīši” Valkas novada Vijciema pagastā (PPV un PPPV reģistra Nr. 94928/5241/PPV) un
- Sadzīves atkritumu izgāztuve Drandu ielā 24 Smiltenes novadā.

3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija ietvaros pieejamā finansējuma izlietošana vēl turpinās.

5.4. Programma darbam ar sabiedrību

2007.-2013.gada plānošanas periodā izveidota un darbojas sabiedrības izglītošanas/informēšanas programma, kas orientēta uz sekojošām mērķauditorijām:

- Izglītības iestādes,
- Iedzīvotāji/ sabiedrība,
- Klienti,
- Pašvaldības,
- NVO.

5.4.1. Izglītības iestādes

Izveidotas un īstenotas sekojošas aktivitātes atsevišķi pirmskolas izglītības iestādēm un vispārizglītojošām skolām:

1. vides izglītības projekts „Cilvēks vidē”, kas ietver dažādus radošus un izglītojošus projektus mācību gada garumā;
2. RAAC Daibe tiek īstenota licencēta bērnu un jauniešu vides izglītības programma vispārizglītojošām skolām Interesu izglītībā, kas teorētiskajās un praktiskajās nodarbībās piedāvā apgūt četras tēmas:
 - a. Cilvēka un vides mijiedarbība, vides piesārņojums;
 - b. Resursi, enerģijas avoti;
 - c. Atkritumu veidi, „Nulles” atkritumu koncerts;
 - d. Atkritumu apsaimniekošanas veidi.

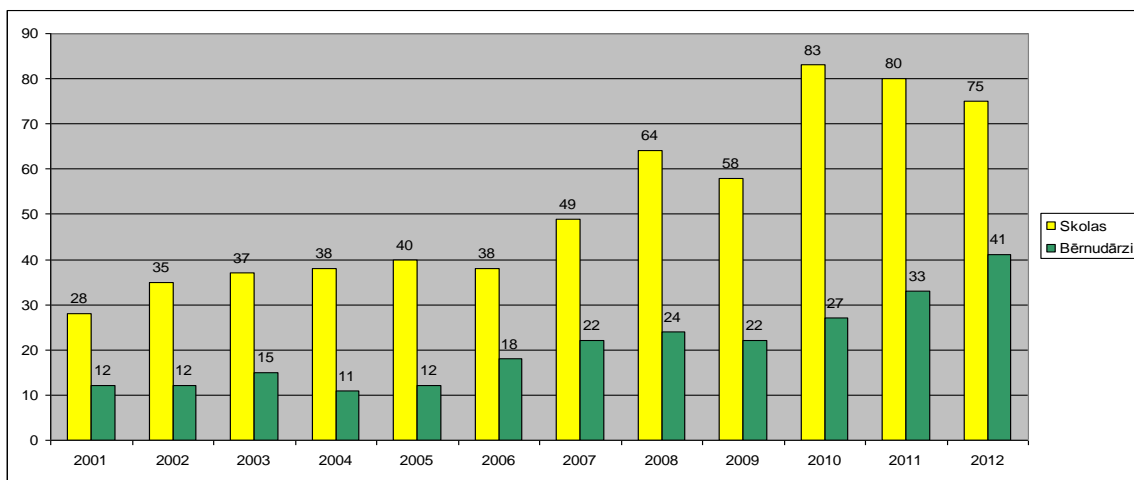
Pēc programmas apgūšanas iestādes saņem arī oficiālu sertifikātu;

3. atsevišķi tiek tīkotas radošās darbnīcas, vides stundas bērnodarziem; mācību ekskursijas uz RAAC Daibe;
4. ir izdoti vairāki mācību līdzekļi vides izglītībā – mācību burtnīcas pirmskolas izglītības iestādēm „Cilvēks vidē”, mācību palīglīdzeklis dabas zinībās sākumskolai „Šķiroto atkritumu ceļš” (2006); mācību materiāls dabas zinībās pirmskolai „Vides mācība maziem bērniem” (2007); izziņas materiāls skolēniem „Produktu dzīves cikls” (2010).

ZAAO organizēto vides izglītības pasākumu dinamika izglītības iestādēs attēlota 12.attēlā.

5.4.2. Iedzīvotāji/ sabiedrība

Iedzīvotāju informēšanai un izglītošanai tiek nodrošinātas sekojošas aktivitātes – informatīvi raksti par atkritumu nozari un atkritumu šķirošanu rajonu un novadu laikrakstos; dalība dažādās tematiskās izstādēs, konferencēs, uzņēmēju dienās; dalība vides pasākumos (sakopšanas talkas, Muzeju nakts, Vides dienas); publicitātes nodrošināšana par atkritumu jomu un vides tēmām TV, radio, presē, interneta resursos, tajā skaitā sociālajos medijos, sekojot līdzi tehnoloģiju attīstībai komunikācijas instrumentu izvēlē; dažādi informatīvi materiāli – bukleti (Šķiroto atkritumu cikls (2007)), ZAAO sabiedrības izglītošanas pieredze un sadarbība atkritumu apsaimniekošanas jomā Ziemeļvidzemē (2008), Kā pareizi šķirot atkritumus (2011).

12.attēls. ZAAO organizēto vides izglītības pasākumu dinamika izglītības iestādēs

5.4.3. Klienti

Klientu informēšanā būtiska loma ir izpratnes veidošanai par vides saudzēšanas nepieciešamību, lai veidotu pārliecību par videi draudzīgu rīcību, slēdzot līgumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kā arī par atkritumu šķirošanu otrreizējai pārstrādei. Šai nolūkā klientiem tiek nodrošināta pastāvīga informācija caur sekojošiem kanāliem: klientu apkalpošana izmantojot uzņēmuma mājas lapu, iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes tajā; SMS pakalpojumu serviss; klientu apmierinātības mērīšana ar ikgadējo anketu starpniecību; informatīvs atkritumu izvešanas kalendārs; bukleti par konkrētiem atkritumu apsaimniekošanas veidiem.

5.4.4. Pašvaldības

Pašvaldības kā saikne ar sabiedrību – informatīvi izglītojošu rakstu sērijas pašvaldību laikrakstos un citos resursos; kopīgi projekti vides sakopšanā – talkas u.c.; semināri un prezentācijas pašvaldību darbiniekiem par atkritumu apsaimniekošanas nozari, apsaimniekošanas rezultātiem konkrētā novadā/ pilsētā. 2007.gadā īstenots pilotprojekts „Atkritumu apsaimniekošana manā pašvaldībā”, četrās pašvaldībās (Dzērbenes pagastā, Rencēnu, Lēdurgas un Vijciema pagastā (2007.gadā) un

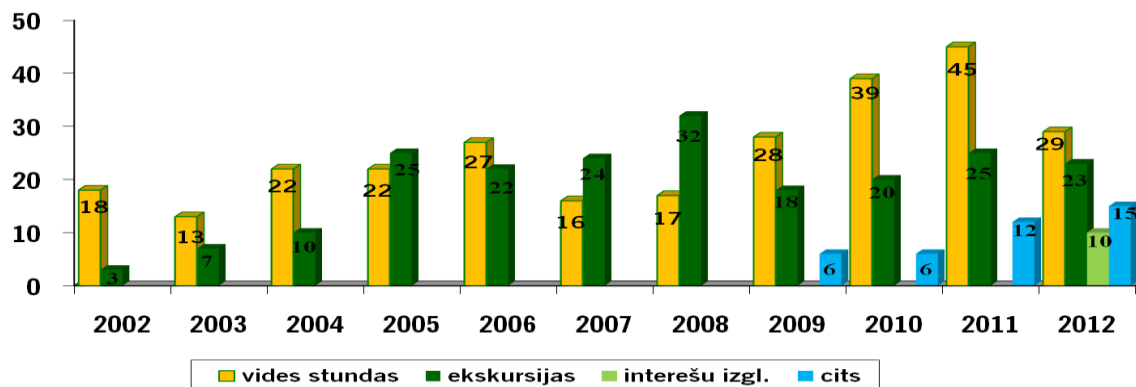
2010.gadā Amatas novadā), aktualizējot pašvaldību saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu un realizējot informatīvu kampaņu par šo tēmu.

5.4.5.NVO

Sadarbībā ar nevalstiskā sektora organizācijām plānošanas periodā īstenoti sabiedrības izglītošanas un sabiedrisko domu veicinoši pasākumi – Baltijas Vides foruma līdzdalība projektā “Sabiedrības un nevalstisko organizāciju aktīva līdzdalība – priekšnoteikums efektīvas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas reģionālās politikas īstenošanai”; Vides aizsardzības fonda līdzfinansētie projekti informatīvu un mācību materiālu sagatavošanā; Ar Sorosa fonda - Latvija finansiālu atbalstu tapušais izziņas materiāls „Preces dzīves cikls ilgtspējīgas attīstības skatījumā”; sadarbībā ar sabiedriskā labuma biedrību homo ecos: realizēts projekts "Nav atkritumu - ir jaunas iespējas" (Zero Waste).

Programmas īstenošanas turpinājums nepieciešams arī jaunajā plānošanas periodā 2014.-2020.gadam, ievērojot pēctecību uzsāktās komunikācijas stratēģijas ietvaros un ņemot vērā arī Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.-2020.gadam veiktos uzstādījumus sabiedrības informēšanā.

ZAAO organizēto vides izglītības pasākumu kvantitatīvais apkopojums attēlots 13.attēlā.

13.attēls ZAAO organizētie vides izglītības pasākumi

5.5. Atkritumu pārkraušanas punktu izveide un automašīnas iegāde

Pārkraušanas punkti nav izveidoti un līdz ar to nav iegādāta automašīna to apkalpošanai. Ņemot vērā valsts ekonomisko krīzi un esošo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru reģionā (RAAC, ļoti labi attīstītais dalītās atkritumu vākšanas tīkls) un pašvaldību iesaistīto atkritumu vācēju/operatoru labo tehnikas stāvokli, kā arī apstākli, ka pārkraušanas punktu izveide un ekspluatācija saistās ar lieliem sākotnējiem ieguldījumiem un turpmākajā darbībā arī ekspluatācijas izmaksām, lietderīga un ekonomiski izdevīgāka ir atkritumu savākšana bez pārkraušanas punktiem. Arī turpmāk pārkraušanas punktu izveide netiek plānota.

5.6. Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādes centra izveide

Reģiona teritorijā darbojas 21 EEIA apstrādes vieta.⁷ B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņēmuši sekojoši uzņēmumi, kam tās nepieciešamas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1082 "Kartība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai" 1. pielikuma 5.punkta nosacījumiem:

- iekārtas sadzīves atkritumu šķirošanai vai īslaicīgai uzglabāšanai, tai skaitā pārkraušanas stacijas, kuru uzņemšanas ietilpība ir 30 tonnu atkritumu dienā un vairāk;
- iekārtas īslaicīgai (ne ilgāk par gadu) bīstamo atkritumu uzglabāšanai, piemēram, pārkraušanas stacijas un konteineru noliktavas, izņemot atkritumu uzglabāšanu tik īsu laiku vai tik nenozīmīgos daudzumos, ka tie nerada risku cilvēku veselībai vai videi.

Atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VA12IB0021 saņēmusi SIA „**ALU METALS**”, objekts atrodas Meža iela 4b, Valka, Valkas novads, LV-4701. Šobrīd uzņēmums pieņem un savāc arī nolietotas elektriskas un elektroniskas iekārtas, luminiscentas spuldzes un svina akumulatorus un citus videi kaitīgu preču atkritumus. Uzņēmumam darbojas pieņemšanas punkti Rīgā un 9 citās Latvijas pilsētās. Uzņēmums savāc un pieņem, bet neapstrādā 695 tonnas dažāda veida atkritumu (metāllūžņi, elektroiekārtas, krāsainie metāllūžņi u.c.), no kurām 240 tonnas pieskaitāmas bīstamo atkritumu klasei. Bīstamie atkritumi tiek uzglabāti marķētos slēgta tipa plastmasas konteineros un mucās un uz paliktņiem. Savākšanas un tālākās realizācijas procesi tiks plānoti tā, lai vienlaicīgi uzņēmuma teritorijā neatrastos vairāk par 4,0 tonnām bīstamo atkritumu un 8,0 tonnām pārējo. Viens no darbības veidiem ir EEIA atkritumu savākšana. Atbilstoši noslēgto pārstrādes līgumu nosacījumiem, EEIA šķirošana notiek 3 grupās:

- ledusskapji un saldējamās iekārtas,
- monitori un televizori,
- visas pārējās elektroiekārtas.

Maksimālais uzglabājamais apjoms pirms realizācijas vai nogādāšanas bāzes noliktava – 1200 kg. Kopējā iekārtas jauda attiecībā uz nederīgām elektriskām un elektroniskām iekārtām – 150 tonnas, kas iedalās: .

- hlorfluorūdeņražus saturošas nederīgas iekārtas (atkritumu klase 200123) – 50 tonnas gadā;
- bīstamas vielas saturošas nederīgas iekārtas (atkritumu klase 200135), kuras neatbilst 200121 un 200123 klasei – 50 tonnas gadā;
- citas iekārtas, kuras neatbilst 200121, 200123 un 200135 klasei (atkritumu klase 200136) - 50 tonnas gadā.

Atkritumu pieņemšanas vietā nenotiek atkritumu apstrāde vai pārstrāde. EEIA atkritumi tiek pieņemti īslaicīgai uzglabāšanai, realizācijai bez pārstrādes. Uzglabātais EEIA daudzums (tonnās) un uzglabāšanas veids - slēgtas telpas, kastes un konteineri, ne vairāk kā 0,4 tonnas. Bīstamos atkritumus, arī EEIA, aizliegts uzglabāt ārpus telpām, kur tvertnes pakļautas nokrišņu ietekmei un nepiederošām personām pieejamās vietās.

⁷ Avots: Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013 -2020 5.tabula

Atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA11IB0041 Atkritumu savākšanas un uzglabāšanas iekārtai saņēmusi **SIA „BARKS M”**, iekārta atrodas Noliktavu ielā 2C, Limbažos, Limbažu novadā. Uzņēmums iepērk krāsaino metālu lūžņus, pieņem un savāc arī EEIA, luminiscentās spuldzes un svina akumulatorus, nodarbojas ar lietotu transportlīdzekļu apstrādi. Visi apsaimniekojamie atkritumi tiek pieņemti, glabāti un tālāk izvesti/nodoti pārstrādei komersantiem, kuriem ir atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas. EEIA tiek pieņemti no fiziskām un juridiskām personām. Līdz tālākai realizācijai tie tiek uzglabāti telpās speciālās metāla un plastmasas kastēs uz betona seguma vai lielgabarīta iekārtas arī nelielos daudzumos (līdz 10 – 15 vienībām) noliktavā uz grīdas. Atbilstoši noslēgto līgumu nosacījumiem, šķirošana notiek 3 grupās:

- ledusskapji un saldējamās iekārtas;
- monitori un televizori;
- visas pārējās elektroiekārtas.

EEIA daudzums dalās:

- hlorfluorūdeņražus saturošas nederīgas iekārtas (atkritumu klase 200123) – 50 tonnas gadā;
- bīstamas vielas saturošas nederīgas iekārtas (atkritumu klase 200135), kuras neatbilst 200121 un 200123 klasei- 50 tonnas gadā;
- citas iekārtas, kuras neatbilst 200121, 200123 un 200135 klasei) (atkritumu klase 200136) – 100 tonnas gadā.

Darbībai Cempu ielā 8a, Valmierā ir izdota atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA10IB0001. Sākotnēji atļauja izdota **SIA „ZAAO SYSTEMS”**, atļauja izdota esošai piesārņojošai darbībai. Attiecībā uz EEIA darbības veids ir turpināt nederīgo elektrisko un elektronisko iekārtu pieņemšanu, savākšanu un apstrādi (kopā 250 tonnas gadā):

- hlorfluorūdeņražus saturošas nederīgas iekārtas (atkritumu klase 160211, 200123) – 50 tonnas gadā, bez apstrādes; -
- bīstamas vielas saturošas nederīgas iekārtas (atkritumu klase 160213, 200135, monitori un TV), kuras neatbilst 200121 un 200123 klasei- 50 tonnas gadā, bez apstrādes;
- citas iekārtas, kuras neatbilst 200121, 200123 un 200135 klasei (atkritumu klase 160214, 200136) - 150 tonnas gadā, plānots apstrādāt (mehāniski demontēt un sadalīt materiālu frakcijās, ko realizē otrreizējo izejvielu tirgū) - 100 t gadā.

Nederīgās elektriskās un elektroniskās iekārtas tiek pieņemtas no fiziskām un juridiskām personām. Līdz tālākai realizācijai tās tiek uzglabātas telpās speciālās plastmasas un metāliskās kastēs uz betonēta seguma.

Saldēšanas un dzesēšanas iekārtas; monitori, televizori, dienasgaismas spuldzes un lampas; (medicīniskās) saldējamās ierīces pieņem tikai īslaicīgai uzglabāšanai. Iekārta nodrošina apstrādei pieņemto EEI šķirošanu, īslaicīgu uzglabāšanu, mehānisku manuālu un daļēji automatizētu apstrādi (sadalīšanu pa materiālu frakcijām) un materiālu frakciju sagatavošanu nosūtīšanai uz gala pārstrādi specializētiem uzņēmumiem, kuriem ir attiecīgās pārstrādes atļaujas. Izmanto tikai elektriskus rokas instrumentus, rūpnieciskas iekārtas apstrādē nelieto. Ienākošo EEI plūsma tiek svērtā un sašķirotā 2 pamatgrupās:

- apstrādei paredzētā informāciju tehnoloģija, sadzīves un biroja tehnika;
- EEI, kuras atbilstoši līgumiem paredzēts nodot pārstrādei atbilstošā profila apstrādes un pārstrādes uzņēmumiem (saldēšanas un dzesēšanas iekārtas, no

kurām uzņēmumā uz vietas netiks atsūkņēti freoni un citi šķidrumi), akumulatori, baterijas, luminiscentās spuldzes; katodstaru lampu monitori un TV, LCD monitori un TV).

Sākotnēji noris EEI apstrādes pirmais posms – sadalīšana materiālu pamatfrakcijās – notiek izmantojot mehāniskus un elektriskus instrumentus. Pirmajā apskates etapā no iekārtām tiek izņemtas visas baterijas un akumulatori, kārtidži un luminiscentās spuldzes, kas tiek uzglabātas atsevišķos specializētajos konteineros. Pārējās nozīmīgākās materiālu un detaļu frakcijas, kuras iegūst pirmajā posmā ir: iespiesto shēmu plates, plastmasa, vadi un kabeļi, krāsainie un melnie metāli, šķidro kristālu displeji, EEI detaļu komplekti (piemēram, cietie diski, skaļruņi, u.tml.).

Turpmākā EEIA frakciju apstrāde notiek, izmantojot mehāniskus un elektriskus instrumentus. Šajā posmā materiālu frakcijas tiek sagatavotas gala pārstrādei un uzglabātas atbilstoši noslēgto līgumu specifikācijām (big-bagos, gofrētā kartona konteinerkastēs, metāla vai plastmasas konteineros) un spēka esošajiem normatīvajiem aktiem. No iespiesto shēmu platēm tiek noņemti visi kondensatori, kuru diametrs ir lielāks par 2,5 cm un vara un alumīnija detaļas, uzglabāšana pirms nodošanas pārstrādei notiek specializētajos plastmasas konteineros. Apstrādes iekārtā nenotiek iespiesto shēmu un plastmasas mehāniska smalcināšana rūpnieciskās iekārtās. Metālus un plastmasu saturošie detaļu mezgli var tikt sadalīti pa tālākajām frakcijām, izmantojot mehāniskus un elektriskus instrumentus.

Atsevišķi tiek sašķirotas un uzkrātas materiālu frakcijas, kuru pārstrāde nav ekonomiski pamatota un kuras nav bīstamas (gumija, kartons, koks, stikls, metālu saturošas plastmasas detaļas u.tml.). Šīs frakcijas kopējais apjoms nepārsniedz 30% no apstrādei nodoto iekārtu kopējā svara un tiks nodots specializētajiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem atbilstoši noslēgtajiem līgumiem.

Visas darbības notiek slēgtās telpās zem jumta un ar betonētu grīdas segumu. Visi iepriekš minētie atkritumi tiek pieņemti, glabāti un tālāk izvesti/nodoti pārstrādei. Pēc konteineru piepildīšanas atkritumi tiek izvesti apstrādei/pārstrādei komersantiem (saskaņā ar līgumiem), kuriem ir atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas. Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus netiek sajauktas ar citiem sadzīves un bīstamajiem atkritumiem. Operatoram jāuzstāda svarus elektrisko un elektronisko atkritumu masas noteikšanai. EEI un no tām atdalīto atkritumu svaru reģistrē materiālās uzskaites kartēs. Atļauta EEI apstrāde, izņemot šādus EEI veidus, kuras pieņem tikai īslaicīgai uzglabāšanai: liela izmēra dzesēšanas ierīces; ledusskapjus; saldētavas; citas liela izmēra iekārtas, ko izmanto pārtikas dzesēšanai, saglabāšanai un glabāšanai; personālos datorus/monitorus (arī centrālais procesors, pele, ekrāns un tastatūra); televizorus; dienasgaismu spuldžu gaismekļi, izņemot mājsaimniecību gaismekļus; taisnās dienasgaismas spuldzes; kompaktās dienasgaismas spuldzes; augstas intensitātes gāzizlādes spuldzes, arī augstspiediena nātrija spuldzes un metālu halīdu spuldzes; zema spiediena nātrija spuldzes un saldējamās ierīces. Atļaujā noteikti arī citi noteikumi dažādu EEIA veidu apstrādei, apstrādes kārtība. Ar lēmumu Nr.VA10IB001 – 1 tiek mainīts iekārtas operators, turpmāk iekārtu apsaimnieko **SIA „ALU METĀLS”**.

5.7. Bioreaktora izveide

Pēc Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā pieejamās informācijas⁸ reģiona teritorijā pārskata periodā ir izveidotas vairākas biogāzi ražojošas iekārtas, kuras kā izejvielas izmanto augu un dzīvnieku izcelsmes atlikumus.

Par visām tālāk aprakstītajām iekārtām to B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujās pieejama atzīme, ka bioreaktoru ražošanas tehnoloģija uzskatāma par bezatkritumu tehnoloģiju un tradicionālā izpratnē konkrētajā ražošanas procesā atkritumi netiek izmantoti un nerodas. Biogāzes iekārtā tiek saražoti produkti – biogāze (izejviela enerģijas ieguvei) un digestāts (mēslojums). Arī bioreaktoru ražošanas izejvielas netiek klasificētas kā atkritumi, jo uz to apsaimniekošanu neattiecas Atkritumu apsaimniekošanas likums. Savukārt uz kūtsmēslu izmantošanu attiecas normatīvie akti par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kas paredzēti biogāzes ražošanas iekārtā, t.i. „Atkritumu apsaimniekošanas likums”, 2011.gada 19.aprila Ministru kabineta noteikumi Nr.302 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr.1069/2009 (2009.gada 21.oktobris) ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atcel Regulu (EK) Nr.1774/2002 (dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula) – turpmāk Regula. Saskaņā ar regulējumu minētajos normatīvajos aktos kūtsmēsli ir atkritumu apsaimniekošanas likuma objekts - atkritumi ar klases kodu 020106.

Saskaņā ar Regulu kūtsmēsli ir dzīvnieku izcelsmes blakusprodukts – otras kategorijas materiāls (atbilstoši Regulas 9.panta „a” apakšpunkta nosacījumiem. Regula nosaka otras kategorijas materiāla likvidēšanas un izmantošanas prasības. Uz minētajiem attiecas Regulas 13.panta „e” punkta nosacījumi par kūtsmēslu transformēšanu biogāzē. Regulas prasību izpildi nodrošina kompetenta iestāde, kuras funkcijas Latvija pilda Pārtikas un veterinārais dienests. Tomēr minēto bioreaktoru atļaujās minēts, ka „par atkritumiem uzskatāmi arī kūtsmēsli, kurus izmanto kā izejvielu biogāzes ražošanas procesa, un fermentācijas atlikums – digestāts”, tātad attieksme izdodot atļaujas nav viennozīmīga, kas varētu būt skaidrojams ar normatīvo aktu īpatnībām Latvijā un ES. Jāpiebilst, ka arī atļauju reģistrā Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā atļaujas ir ievietotas apakšsadaļā Atkritumu apsaimniekošana (5.1.-5.8. un 5.10.-5.14.).

2011.gada 26.jūlijā **zemnieku saimniecībai „Jaundzelves” Katvaru pagastā, Limbažu novadā** izsniegta atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA11IB0034 biogāzes iekārtai. Biogāzes iegūšanai izmanto anaerobās fermentācijas bioķīmisko mezofīlo procesu, kura laikā dažādi organiskie substrāti bezskābekļa vidē sadalās dažādu baktēriju veidu ietekmē, veidojot biogāzi un pārstrādātu substrātu. Biogāzes ražošanai izmanto sekojošas izejvielas (substrātus):

- zāles skābbarību 286 t/g;
- cietos kūtsmēslus 1950 t/g;
- graudus 550 t/g;
- kukurūzas skābbarību 7200 t/g;
- šķīdros kūtsmēslus 360 t/g;
- ūdeni 3950 t/g.

⁸ http://www.vpvb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas/?id_category=12&id_type=11

Aprēķinātais fermentācijas laiks ir 80 dnn, paredzamais biogāzes daudzums 1 959 727 nm^3 . Metāna saturs – 52,29%. Apstrādātā biogāze tālāk tiek novadīta uz koģenerācijas iekārtu, kur to sadedzina. Koģenerācijas procesā saražotā elektroenerģija tiek novirzīta uz A/S „Latvenergo” tīkliem, saražotais siltums – uz fermenteru tehnoloģiskām vajadzībām un atlikušo siltuma pārpalikumu izmanto zemnieku saimniecībā. Pārstrādāto substrātu izmanto lauksaimniecības zemes bagātināšanai. ZS „Jaundzelves” ražošanas tehnoloģija uzskatāma par bezatkritumu tehnoloģiju un tradicionālā izpratnē konkrētajā ražošanas procesā atkritumi netiek izmantoti un nerodas. Biogāzes iekārtā tiek saražoti produkti – biogāze (izejviela enerģijas ieguvei) un digestāts (mēslojums). Arī ražošanas izejvielas netiek klasificētas kā atkritumi, jo uz to apsaimniekošanu neattiecas Atkritumu apsaimniekošanas likums.

2012.gada 4.janvārī SIA „Grow Energy” atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VA12IB0016 ir izsniegta biogāzes ražotnei un koģenerācijas stacijai. Atrāšanās adrese: „Gravas”, Limbažu pagasts, Limbažu novads. Biogāzes un koģenerācijas stacija ir paredzēta kūtsmēsli un augu bioloģiskai pārstrādei: 1,996 MW biogāzes un koģenerācijas stacijas darbībai nepieciešamas izejvielas: no 60 līdz 80 t/dnn jeb no 21900 līdz 29200 t gadā. Kā izejmateriāls biogāzes ražošanai izmanto:

- līdz 50% zaļā masa (skābbarība, zāle);
- līdz 30% kūtsmēsli;
- līdz 10% vistu mēsli;
- līdz 10% piena suliņas.

Koģenerācijas stacijā saražotā elektroenerģija tiek pārdota A/S „Latvenergo”. Siltumenerģiju izmanto fermentācijas un pēcfermentācijas tvertnes apsildei un tuvākajā nākotnē paredzēta liellopu kompleksa apsildei. Biogāzes ražošana notiek anaerobas fermentācijas ceļā. Anaerobā fermentācija ir mikrobioloģisks organisko vielu sadalīšanās process, kas notiek bezskābekļa apstākļos, tā ir sastopama daudzās dabiskās vidēs, un mūsdienas to izmanto biogāzes ražošanai gaisa necaurlaidīgās reaktora tvertnēs. Anaerobajā procesā piedalās ļoti plašs mikroorganismu loks un šim procesam ir divi galvenie gala produkti: biogāze un pārstrādātais substrāts, kas tiek izmantots kā mēslojums lauksaimniecībā. Substrāta fermentēšanas procesā tiek saražota enerģijas bagāta biogāze. Saražotā biogāze pēc tam tiek nogādāta kombinētajā siltuma un enerģijas stacijā sadegšanai. Šī procesa laika ģenerators ražo elektrisko enerģiju, piemēram, elektrību. Apmēram 20% no saražota siltuma un elektroenerģijas tiek izmantoti biogāzes iekārtas darbināšanai un uzņēmuma vajadzībām, bet pārējā elektroenerģija tiek pārdota AS „Latvenergo”, siltumenerģija-SIA „Limbažu siltums”.

Substrāts pēc anaerobās apstrādes tiek izmantots kā lauksaimniecības mēslojums, tādejādi substrātu atgriežot bioloģiskajā ciklā. Saražotais biogāzes daudzums gadā - 8628600 m^3 . SIA “Grow Energy” ražošanas tehnoloģija ir bezatkritumu tehnoloģija, un tradicionālā izpratnē konkrētajā ražošanas procesā atkritumi netiek izmantoti un nerodas. Biogāzes iekārtā tiek saražoti produkti – biogāze (izejviela enerģijas ieguvei) un digestāts (mēslojums). Arī ražošanas izejvielas (zaļā masa un kukurūzas skābbarība) netiek klasificēti kā atkritumi, jo uz to apsaimniekošanu neattiecas Atkritumu apsaimniekošanas likums. Kopējais izejvielu jeb substrāta daudzuma gadā līdz 29200 t, digestāta daudzums – līdz 29200 t/gadā. Biogāzes ražošanai tiek izmantoti šķidrie liellopu kūtsmēsli, kukurūzas un zāles skābbarība:

- kūtsmēsli – 8760 t/gadā
- zaļā masa, t.sk. skābbarība – 14600 t/gadā
- vistu mēsli – 2920 t/gadā

- piena suliņas – 2920 t/gadā.

2010.gada 14.aprīlī SIA „Zemturi ZS” ir saņēmusi atļauju B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA10IB0029 biogāzes elektrostacijas izveidei „Zemturos”, Burtnieku pagastā, Burtnieku novadā. Biogāzes koģenerācijas elektrostacijas projektētā jauda ir 700 kW, uzstādītas 2 koģenerācijas stacijas ar jaudu 345 kW. Sākotnēji pārtikas atkritumu pārstrādes jaudas sastādīja: piena pārstrādes flotācijas dūņas 10 tonnas/dnn un piena sūkalas 36 tonnas/dnn. Biogāzes sadedzināšanas procesā koģenerācijas režīmā veidojas siltums, kurš ir izmantojams tikai ražotnes un saimniecības pašpatēriņam. Galvenais ieguvums no biogāzes elektrostacijas izbūves ir piena pārstrādes atlikumu (piena suliņu un piena pārstrādes ražotnes lokālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu) pārstrādes risinājums, jo nav atrisināts jautājums par šo atkritumu apsaimniekošanu – praksē šie piena ražošanas atkritumi vai blakusprodukti galvenokārt tiek izmantoti kā mēslojums; biogāze, ko sadedzinot iegūst siltumu un elektroenerģiju, samazina smakas līdz pat 80%; pārstrādātais substrāts (digestāts) ir labs mēslojums. Digestāts tiek savākts krātuvēs un izmantots kā mēslojums. No piena pārstrādes uzņēmuma piegādātās izejvielas (atkritumi pēc to klasifikācijas), netiek uzglabāti, bet tie tiek uzreiz iepildīti tam paredzētā rezervuārā, kur tie uzreiz tiek sagatavoti iepildīšanai bioreaktorā. Atbilstoši atļaujas nosacījumiem pārējās izejvielas pēc to klasifikācijas nevar saukt par atkritumiem jo tās ir vērtīgas izejvielas, biogāzes iegūšanai, skābbarība ir barības līdzeklis liellopiem, bet šķidrmēsli ir mēslošanas līdzeklis augiem. Vienīgie atkritumi, kas pēc būtības nemaz nav atkritumi, bet gan vērtīgs augu mēslošanas līdzeklis, tiek uzglabāts lagūnas tipa mēslo krātuvēs. Izejvielu pārstrādes jauda līdz 60 t/dnn jeb 21810 t/g, t.sk. atkritumu pārstrāde: suliņas 13140 t/g un piena pārstrādes ražotnes lokālo attīrīšanas iekārtu dūņas 3650 t/g – 30 t/dnn vienā reaktorā, kopējā atkritumu pārstrādes jauda – 60 t/dnn.

2011.gada 16.novembrī ir pieņemts lēmums Nr. 1/VA10IB0029 par izmaiņām B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr.VA10IB0029, jo bioreaktora operators ir spiests mainīt izejvielu klāstu (no A/S „Valmieras piens” – vidēji 15 t/dnn lokālo NAI flotācijas dūņas un vidēji 25 t/dnn piena sūkalas; no SIA „Valmieras ūdens” un SIA „Ādažu triāde” NAI dūņas attiecīgi 50 un 30 tonnas nedēļā, vidēji 4 t/dnn kartupeļu čipsu blakusproduktus no A/S „Latfood”, no SIA „Delta Rīga” ražošanas notekūdeņus – 935 m³/g), jo samazinājās A/S „Valmieras piens” izejvielu – piena suliņu apjoms (no 36 m³/dnn uz 25 m³/dnn). Palielinājās arī bioreaktora jauda – 100 t/dnn.

2012.gada 12.janvārī pieņemts lēmums Nr.2/VA10IB0029 par izmaiņām B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā Nr.VA10IB0029 saistībā ar izejvielu sastāva izmaiņām. Turklāt bioreaktora darbība ir atkarīga no izejvielu sezonālītātes. Bioreaktora darbībā izmantotās NAI dūņas veidojas pēc apstrādes NAI un daļējas atūdeņošanas. Dūņas sastāv no ūdens (~ 80-85%), organiskām vielām (~10-15%) un neorganiskiem savienojumiem (~5-10%). Turpmāk SIA „Zemturi ZS” noteiktas 5.1. tabulā norādītās vidējās izejvielu diennakts devas bioreaktora darbībai.

5.1.tabula SIA „Zemturi ZS” vidējās izejvielu diennakts devas bioreaktora darbībai, tonnas

Nr.	Izejvielas	Daudzums, tonnas
No novembra līdz martam		
1.	Piena sūkalas (SIA „Zemturi ZS”)	40
2.	Liellopu barības pārpalikumi (SIA „Zemturi ZS”)	3
3.	Kūtsmēsli/šķidrmēsli/pakaiši (SIA „Zemturi ZS”)	20
4.	A/S „Valmieras piens” flotācijas dūņas	13
5.	SIA „Valmieras ūdens” centrifugētās dūņas	8,5
6.	A/S „Latfood” kartupeļu gremzdi	3
7.	A/S „Valmieras stikla šķiedra centrifugētās dūņas	1,6
No aprīļa līdz oktobrim		
1.	Piena sūkalas (SIA „Zemturi ZS”)	40
	Liellopu barības pārpalikumi (SIA „Zemturi ZS”)	4
	Kūtsmēsli/šķidrmēsli/pakaiši (SIA „Zemturi ZS”)	20
	A/S „Valmieras piens” flotācijas dūņas	13
	SIA „Valmieras ūdens” centrifugētās dūņas	9,5
	A/S „Valmieras stikla šķiedra centrifugētās dūņas	1,6
	SIA „Renete” (Rencēnu un Matīšu NAI dūņas)	0,33
	A/S „Latfood” kartupeļu gremzdi	3
	SIA „Ādažu triāde” dūņas	4,2

2012.gada 28.februārī SIA „Ekorima” ir saņēmusi atļauja B kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VA12IB0014 biogāzes ražotnei un koģenerācijas stacijai ar jaudu 0,95 MW. Objekts atrodas "Veckļaviņās", Lēdurgas pagastā, Krimuldas novadā. Biogāzes ražotne ir paredzēta kūtsmēsli un augu bioloģiskai pārstrādei līdz 32 800 t gadā (jeb 89,86 t/dnn), iegūstot 4 027 600 m³ biogāzes un 30 000 t pārstrādāta substrāta jeb digestāta (lauka mēslojumam) gadā. Kā izejmateriāls biogāzes ražošanai tiks izmantota kukurūzas skābbarība līdz 15 200 t/a, zāles skābbarība līdz 1 000 t/a un kūtsmēsli līdz 16 600 t/a. Visas nepieciešamas izejvielas biogāzes ražošanai piegādā blakus esoša zemnieka saimniecība. Koģenerācijas stacijā saražotā elektroenerģija tiek pārdota A/S „Latvenergo”. Siltumenerģija tiek izmantota fermentācijas un pēcfermentācijas tvertnes apsildei, kā arī pārdota blakus esošajai zemnieku saimniecībai kaltes apsildei. Sadedzinot 4 027 600 m³ biogāzes, koģenerācijas stacijā iegūst 7500 MWh elektroenerģijas un 8500 MWh siltumenerģijas. Tipisks biogāzes sastāvs: metāns 50-75 %, oglekļa dioksīds CO₂ 25 – 45%, ūdens tvaiki 2 – 7%, skābeklis <2%, slāpeklis <2%, amonjaks <1%, ūdeņradis <1%, sērūdeņradis <1%. Saražotās gāzes enerģijas saturs ir atkarīgs no organisko vielu sastāva, kas fermentēts reaktorā. Tas sastāda ~60 % dabasgāzes siltumspējas. Vidējā biogāzes siltumspēja ir 6 KWh/m³ jeb 21 MJ/m³. Biogāze tiek sadedzināta, un rezultātā iegūto enerģiju ģenerators pārvērš elektroenerģijā. Koģenerācijas stacijā saražotā elektroenerģija tiks pārdota A/S „Latvenergo”. SIA “Ekorima” ražošanas tehnoloģija ir bezatkritumu tehnoloģija un tradicionālā izpratnē konkrētajā ražošanas procesa atkritumi netiek izmantoti un nerodas. Biogāzes iekārtā tiek saražoti produkti – biogāze (izejviela enerģijas ieguvei) un digestāts (mēslojums). Arī ražošanas izejvielas (zāle un kukurūzas skābbarība) netiek klasificēti kā atkritumi, jo uz to apsaimniekošanu neattiecas Atkritumu apsaimniekošanas likums.

5.8. Celtniecības atkritumu pārstrādes centra izveide

Atsevišķs būvniecības pārstrādes centrs nav izveidots, taču poligonā Daibe kopš 2011.gada darbojas atkritumu mehāniskās priekšapstrādes centrs (APC), kurā ar smalcinātāju un sijātāju, ar kausu LST CB160 ir iespējams apstrādāt daļu no reģiona būvniecības atkritumiem (betons, akmeni, ķieģeli, flīzes). Atbildība par būvniecības atkritumu apsaimniekošanu, tos reciklējot, noteikta Ministru kabineta noteikumu Nr.112 Vispārīgie būvnoteikumi 172.¹punktā, savukārt to apsaimniekošanu pašvaldības teritorijā regulē pašvaldību saistošie noteikumi. Komersantu atbildību šajā jautājumā nosaka Atkritumu apsaimniekošanas likuma 20.panta (7) daļa. Būvgružu savākšana ir nodrošināta 4 EKO laukumos (Valmierā, Cēsīs, Limbažos un Smiltēnē).

5.9. Atkritumu kompostēšanas laukumi

Izmantojot 2004.-2006.gada plānošanas perioda ES ERAF atbalstu reģiona teritorijā 2007.-2008.gadā aktivitātes „Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide” ietvaros ir realizēti 3 projekti:

- Dalītās atkritumu vākšanas un kompostēšanas sistēmas izveide un ieviešana Valkā, kopējās attiecināmās izmaksas 234 988 LVL;
- Dalīto bioloģiski noārdāmo atkritumu vākšanas punkta izveide un nepieciešamā aprīkojuma iegāde Limbažos, kopējās attiecināmās izmaksas 143 697 LVL;
- Dalītās atkritumu vākšanas punkta (kompostēšanas laukuma) izveide Alojā, kopējās attiecināmās izmaksas 71 157 LVL.

5.10. Iedzīvotāju iesaistīšana

Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2006.–2013.gadam paredzēja sekojošus rādītājus iedzīvotāju iesaistīšanai centralizētajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā:

- pilsētu iedzīvotāji (100%) – 2010.gads;
- lauku iedzīvotāji (75%) – 2013.gads.

Atbildība par iesaistīšanos centralizētā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā ir noteikta Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.pantā (1) daļā: Siedzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs :

- 1) piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību;
- 2) sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu.

Atkārtoti šīs prasības atkritumu radītājam ir noteiktas katras reģiona pašvaldības saistošajos noteikumos, par kuru izpildi un kontroli ir atbildīgas arī pašvaldības, piemērojot administratīvo atbildību par noteikumu pārkāpumiem. Plāna pārskata periodā ir izveidots piedāvājums visiem reģiona iedzīvotājiem iesaistīties centralizētā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, ir dažādi pakalpojumu veidi, dažāda sniegšanas regularitāte. Taču ne visās pašvaldībās notiek aktīvi pasākumi iedzīvotāju iesaistīšanai – līgumu slēgšanas kontrole ar pašvaldības izvēlēto apsaimniekotāju tiek risināta

dažādos veidos un līmeņos. Visās reģiona pašvaldībās ir pieņemti saistošie noteikumi, kas nosaka pienākumu jebkuram atkritumu ražotājam, arī fiziskai personai, slēgt līgumu par pakalpojumu saņemšanu. Tādēļ pakalpojuma pieejamība visā reģionā uzskatāma par 100 %.

5.11. Iesaistīšanās Valsts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā

Reģionā sadzīves bīstamo atkritumu atdalīšanai no sadzīves atkritumu plūsmas ir nodrošināta 15 EKO laukumos, kuros atrodas slēdzams sadzīves bīstamo atkritumu kontainers, kurā ir atsevišķi konteineri dažādu veidu bīstamo atkritumu dalītai uzkrāšanai:

- kontainers dienasgaismas lampām,
- kontainers cietajiem bīstamajiem atkritumiem,
- muca naftas produktiem un minerāleļļām,
- muca tehniskajiem šķidrumiem,
- kontainers akumulatoriem, kontainers dzīvsudraba termometriem, kontainers baterijām,
- kontainers medicīniskajiem atkritumiem.

Šādas tvertnes ir izvietotas visās šķirotu atkritumu savākšanas un uzglabāšanas vietās/EKO laukumos reģionā, tātad reģionā 15 dažādās vietās tiek nodrošināta SBA atdalīšana un pakalpojums pieejams šādās pašvaldībās: Valmierā (2), Mazsalacā, Rūjienā, Cēsīs (2), poligonā Daibe, Jaunpiebalgā, Līgatnē, Limbažos, Alojā, Salacgrīvā, Valkā, Smiltē un Strenčos.

5.12. Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana

Plāna periodā dokuments nav pārskatīts, jo nav bijusi tāda nepieciešamība.

5.13. Pasākumu izpildes analīzes kopsavilkums

Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.-2013.gadam izpilde uzskatāma par sekmīgu. Kā liecina pašvaldību sniegtais vērtējums, sevišķi sekmīgu vērtējumu guvusi ZAAO darbība, kas lielā mērā nodrošinājusi arī pašvaldībām Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikto funkciju izpildi, piemēram, atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras plašā tīkla izveide un ekspluatācija.

Iepriekš 5.1. - 5.12.punktos aprakstīto pasākumu kopsavilkums pieejams 5.2.tabulā.

5.2. tabula Ziemeļvidzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.–2013.gadam 10.1.sadaļā ievietotās 39.tabulas „Plāna realizācijas izvērtēšanas indikatori” izpildes līmenis

Nr. p. k.	Darbība	Darbības radītāji	Izpilde	Atbildīgie par izpildi/neizpildi un iepriekš noteiktie termiņi
1.	Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveide: dalītās vākšanas punkti un laukumi			
1.1.	Eko punkti	Ierīkoti 274 EKO punkti	Izveidoti 223 ekopunkti, papildus	ZAAO

Nr. p. k.	Darbība	Darbības radītāji	Izpilde	Atbildīgie par izpildi/neizpildi un iepriekš noteiktie termiņi
			uzstādīti 98 gab. iepakošanas konteineri un 163 PET savākšanas konteineri.	
1.2.	Eko laukumi	Ierīkoti 19 EKO laukumi	Izveidoti 15 EKO laukumi	ZAAO
2.	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība			
2.1.	Atkritumu šķirošanas līnijas attīstība	Izveidotas papildus darbavietas atkritumu šķirošanai, angāra paplašināšana	Izveidota šķirošanas līnija, 10 000 t/g, izveidotas papildus 8 darbavietas atkritumu šķirošanai. Izbūvēta personāla ēka šķirošanas līnijas darbiniekiem. Izveidots atkritumu mehāniskās priekšapstrādes centrs, piegādāta atkritumu smalcināšanas un sijāšanas tehnika ar jaudu līdz 15 t/h.	ZAAO
2.2.	Pievadceļa rekonstrukcija	Rekonstruēts grantētā ceļa 7,5 km garš posms, izveidojot 5 m platu cietā seguma joslu	Uzsākta pievadceļa posma rekonstrukcija 6 m platumā un 2,6 km garumā.	ZAAO
2.3.	Infiltrāta attīrīšanas iekārtu izbūve	Uzstādīts reversās osmozes attīrīšanas iekārtu kompaktais bloks	Iekārtas uzstādītas	ZAAO
2.4.	2. kārtas krātuves izbūve	Izbūvēta krātuves 2.kārta aptuveni 4	Izbūvēta krātuve 3,45 ha platībā	ZAAO

Nr. p. k.	Darbība	Darbības radītāji	Izpilde	Atbildīgie par izpildi/neizpildi un iepriekš noteiktie termiņi
		ha platībā.		
2.5.	1. Kārtas krātuves rekultivācija	Rekultivēta krātuves 1.kārta 3,16 ha platībā.	1.kārtas rekultivācija iespējama tikai pēc šūnas papildīšanas.	ZAAO
2.6.	Biogāzes pārstrādes sistēmas ierīkošana	Uzstādīta biogāzes pārstrādes iekārta, ja netiek paredzēta koģenerācijas iekārtas uzstādīšana	Biogāzes utilizācijas sistēma izbūvēta, darbojas. Tiek ražota siltumenerģija un elektroenerģija koģenerācijas ciklā.	ZAAO
3.	Veco izgāztuvju rekultivācija			
3.1.	Darbi	Rekultivētas kopā 52 izgāztuves, kuru kopējā platība 76,77 ha	Rekultivētas 40 izgāztuves	Reģiona pašvaldības
4.	Programma darbam ar sabiedrību	Darbojas ZAAO vides komunikācijas plāns	Plāns darbojas	ZAAO
5.	Atkritumu pārkraušanas punktu izveide un automašīnas iegāde	Izveidoti 6 punkti atkritumu pārkraušanai un iegādāta automašīna	Punkti nav izveidoti, jo risinājums atzīts par ekonomiski nelietderīgu.	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi un pašvaldības, 2006
6.	Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādes centra izveide	Izveidots viens laukums un angārs atkritumu uzglabāšanai, apstrādei. demontāžai, nodrošināta atkritumu apstrādes uzņēmuma	Nav izveidots - 21 ⁹ iekārtas darbība reģionā nodrošina pakalpojumu bez specializēta centra izveides.	Organizācija, kas apsaimniekos šī veida atkritumus, 2008

⁹ Avots – Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013-2020 5.tabula

Nr. p. k.	Darbība	Darbības radītāji	Izpilde	Atbildīgie par izpildi/neizpildi un iepriekš noteiktie termiņi
		darbībai nepieciešamā tehnika		
7.	Bioreaktora izveide	Izveidots bioreaktors ar atkritumu pārstrādes jaudu ap 10 000 t/gadā	Izveidoti 4 bioreaktori	Komerksabiedrības
8.	Celtniecības atkritumu pārstrādes centra izveide	Izveidots 1 laukums un angārs atkritumu uzglabāšanai, demontāžai, kas aprīkots ar tā darbībai nepieciešamo tehniku	Būvgruži tiek pieņemti 4 EKO laukumos, un neliela to apstrāde notiek poligonā Daibe.	Organizācija, kas apsaimniekos šī veida atkritumus, 2010
9.	Atkritumu kompostēšanas laukumi	Izveidoti 10 atkritumu kompostēšanas laukumi.	Izveidoti 6 (t.sk. Aloja, CSA poligons Daibe, Valka, Limbaži, SIA Vinda, Cēsu NAI, Smiltene „Kalna Tomēni) laukumi	Organizācija, kas apsaimniekos šī veida atkritumus, 2006 - 2011

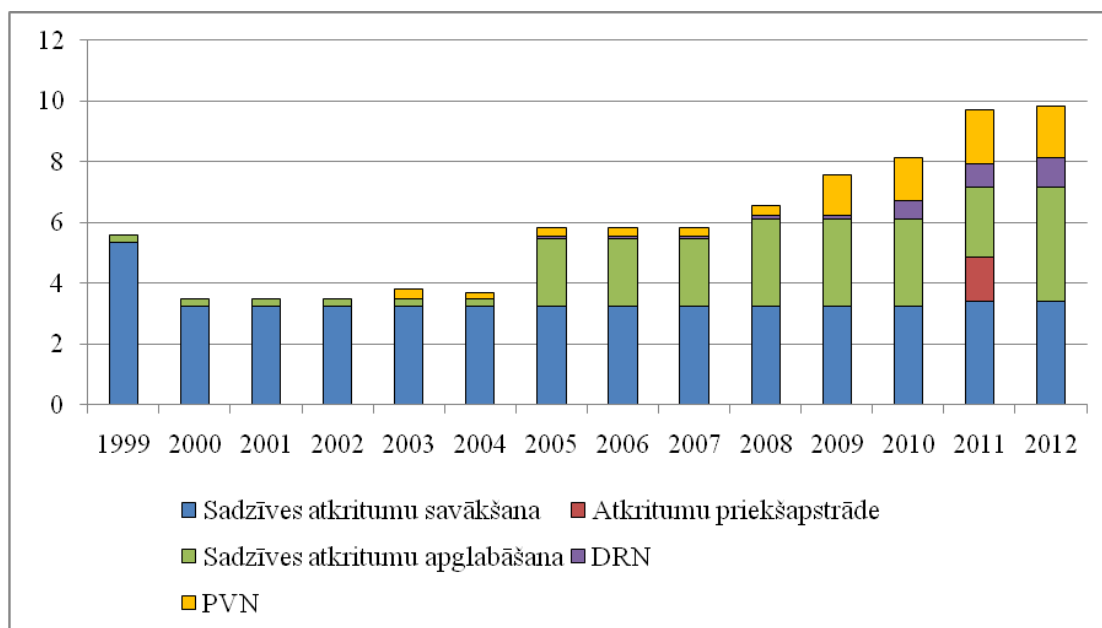
5.3. tabula Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2006.–2013.gadam pasākumu, kuriem nav izpildes indikatoru, izpilde

Pasākums	Izpilde/ termiņš	Atbildīgais	Atzīmes par izpildi
Iedzīvotāju iesaistīšana centralizētajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā: pilsētu iedzīvotāji (100%) lauku iedzīvotāji (75%)	Plāna periodā pakalpojuma pieejamība nodrošināta 100% reģiona iedzīvotāju	Reģiona pašvaldības, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi	Atbilstoši pašvaldību sniegtajai un citai pieejamajai informācijai rādītāji reģionā sasniedz: 94% pilsētvidē un 87% lauku apvidos
Iesaistīšanās Valsts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	2011	Pašvaldības	Iesaistīšanās nodrošināta izmantojot

Pasākums	Izpilde/ termiņš	Atbildīgais	Atzīmes par izpildi
			ražotāja atbildības shēmas (EEIA, baterijas) un pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru.
Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	2009., 2012.	Vides ministrija Reģiona pašvaldības	Plāns nav pārskatīts

5.14. Plāna realizācijas ietekme uz atkritumu apsaimniekošanas izmaksām reģionā

Lai raksturotu situācijas plāna realizācijas ietekmi uz atkritumu apsaimniekošanas izmaksām reģionā, tā ir analizēta lielākajā Ziemeļvidzemes pilsētā – Valmierā. Tā ir vienīgā administratīvā teritorijas vienība, kas plāna realizācijas laikā nav piedzīvojusi teritoriālo reformu, t.i., izmaksu situācija ir teritoriāli salīdzināma pirms plāna realizācijas uzsākšanas ar situāciju tā realizācijas beigās. Pārējā reģiona teritorijā ir veikta administratīvā reforma, apvienojot pagastus un tādējādi šāda teritoriālā salīdzināšana ir apgrūtināta. Kā redzams 14.attēlā, pamatpakalpojuma, atkritumu savākšanas, izmaksas ir palikušas praktiski nemainīgas. Lielāko pieaugumu izmaksu ziņā ir piedzīvojusi atkritumu apglabāšana. Tas ir saistīts ar normatīvo aktu prasību ieviešanu poligonā Daibe, kur, lai īstenotu valsts normatīvo aktu prasības, ir ieviesta virkne pasākumu infrastruktūras papildināšanai un esošās darbības efektīvizācijai, piemēram, obligāta atkritumu sagatavošana apglabāšanai. Lielā mērā pasākumu īstenošanas izmaksas ir segtas ar ES Kohēzijas fonda atbalstu, tomēr to īstenošanai ir bijuši nepieciešami arī ZAAO ieguldījumi. Šie ieguldījumi atspoguļojas SPRK noteiktajā atkritumu apglabāšanas tarifā. Tāpat pieaugums ir noticis abos nodokļos, kas saistīti ar pakalpojumu – DRN un PVN. Piemēram, DRN likme laikposmā līdz 2009.gada 30.jūnijam bija tikai 0,75 LVL/tonna, savukārt kopš 2012.gada janvāra šī likme jau sastāda 7 LVL/tonna. Plāna realizācijas laikā ir pieaugusi arī PVN likme sākot no 5% samazinātās likmes līdz 21% 2013.gadā. Šī brīža apglabāšanas tarifu, kurā kopš 2012.gada ir iekļautas arī atkritumu sagatavošanas izmaksas, SPRK apstiprināja 2011.gada 9.novembrī ar lēmumu Nr. 365 „Par SIA ZAAO sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu”. Tarifs noteikts 19,83 Ls/t apmērā bez PVN un bez DRN. Tarifs stājās spēkā 2012.gada 1.janvārī.

14.attēls. Atkritumu apsaimniekošanas maksas izmaiņas Valmieras pilsētā normatīvo aktu izmaiņu rezultātā

6. Darbības virzieni, lai uzlabotu atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi, reģenerāciju un apglabāšanu, neradot draudus videi

Ziemeļvidzemes reģionā ir labi attīstīta sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēma: plašs atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras un pakalpojumu tīkls, darbojas reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs, kurš nodrošina ievērojuma daudzuma otrreizējo izejvielu atgriešanu ekonomiskajā apritē, sadzīves bīstamo atkritumu atdalīšanu no kopējās plūsmas, kā arī tā ir vienīgā infrastruktūra valstī, kas nodrošina atkritumu sagatavošanu apglabāšanai. Aktīvi norisinās sabiedrības izglītošanas darbs ar dažādām mērķa grupām. Atlikumvielu apglabāšana noris videi draudzīgā veidā, ievērojot poligona darbībai noteiktās prasības (krātuvju pamatnes veidojums, infiltrāta un gāzes savākšana un apstrāde, vides kvalitātes monitorings un atkritumu morfoloģijas testi u.c.), tomēr neapšaubāmi, ka arī šo attīstīto sistēmu ir iespējams padarīt efektīvāku.

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. nostādnēm plāna periodā (2014.-2020.gads) izvērtējama ir reģionālo atkritumu apsaimniekošanas centru RAAC izveide. RAAC juridiskais statuss ir nosakāms tiesību aktos, to izstrādes laikā diskutējot ar iesaistītajām pusēm par iespējamajiem risinājumiem.

RAAC ar pieejamās infrastruktūras palīdzību nodrošina vismaz šāda veida atkritumu apsaimniekošanas darbības:

- Poligona un tā infrastruktūras modernizācija, ekspluatācija, rekultivācija;
- Dalīti savākto atkritumu apsaimniekošanas (savākšana, šķirošana, sagatavošana reģenerācijai) organizēšana pēc pašvaldību deleģējuma;
- Bioloģisko atkritumu pārstrāde, lai nepieļautu to noglabāšanu;
- Nešķiroto, apglabāšanai paredzēto atkritumu sagatavošana apglabāšanai (šķirošana, smalcināšana u.c.)
- Centrā nonākušo lielgabarīta EEI atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrādei;
- Citu atkritumu, kas uzskatāmi par izejvielām, atguve un atgriešana saimnieciskā apritē;
- Enerģijas ieguve no atkritumu pārstrādes;
- Atkritumu, kuri nav reģenerējami, noglabāšana;
- Sabiedrības apziņas maiņa, lai panāktu uztveres līmeni, ka nav atkritumu, ir tikai izejvielas.

Visas minētās darbības paredzēts veikt atbilstoši attiecīgo Ministra kabineta noteikumu nosacījumiem, izdotajām piesārņojošās darbības A kategorijas atļaujām un vides vadības sistēmām (ISO 14001, EMAS).

RAAC ekspluatācijas nosacījumi atbilst tikai un vienīgi A kategorijas piesārņojošās darbības kategorijai.

Lai iegūtu RAAC statusu, ir nepieciešams iegūt LASUA sertifikācijas komisijas izsniegtu sertifikātu.

Reģiona atkritumu saimniecības attīstības mērķi saistās ar:

- sabiedriskās domas rosināšanu, lai pēc iespējas tiktu minimizēta atkritumu rašanās;

- RAAC darbības nostiprināšanu;
- pēc iespējas lielāka daudzuma un augstākas kvalitātes otrreizējo izejvielu atgriešanu saimnieciskā aprītē, nodrošinot patērētājam draudzīgāku savākšanas infrastruktūras tīklu un pakalpojumu spektru;
- aprītē atgriežamo resursu kvalitātes uzlabojumu sagatavojot tos reģenerācijai;
- sabiedrības apziņas maiņu, lai ieviestu jēdzienu „nav atkritumu, ir tikai resursi”;
- pēc iespējas samazinātu to atkritumu daudzumu, kas jāapglabā, izskaužot no apglabājamo atkritumu masas bioloģiski noārdāmas vielas,
- minimizēt atkritumu apglabāšanas ietekmi uz cilvēku veselību un visiem vides faktoriem (gaiss, virszemes ūdeņi un gruntsūdeņi, augsne, augu un dzīvnieku valsts u.c.),
- nodrošinātu apglabāto atkritumu sairšanas procesā radušās gāzes efektīvu izmantošanu.

Ziemeļvidzemes RAAC ir nepieciešams uzstādīt tehnoloģiskā iekārtas un veikt atbilstošas darbības, kuru galvenais sasniedzamais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos poligona pašpatēriņam, reģiona tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai.

Lai nodrošinātu efektīvāku sadzīves atkritumu reģenerāciju, kā arī sadzīvē radušos bīstamo atkritumu atdalīšana pirms to apglabāšanas atkritumu poligonā, galvenokārt ir nepieciešams:

- Attīstīt dalīti savākto atkritumu infrastruktūras tīklu un pakalpojumu spektru;
- Izveidot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtas, kas nodrošinātu iespējami lielāku siltumnīcas efekta gāzu (SEG) emisiju samazinājumu un pēc iespējas efektīvāku lietderīgās enerģijas un/vai organisko izejvielu atguvi;
- Izveidot nolietotu autoriepu pārstrādes iekārtas, kas nodrošina ekonomiski pamatotu otrreizēju izejvielu ieguvu no nolietotām autoriepām (šķidrāis un cietais kurināmais, melnie metāllūžņi);
- Ieviest no sadzīves atkritumiem iegūtā kurināmā (NAIK) sagatavošanas iekārtas, kas nodrošina energokurināmā industrijas noteiktās NAIK kvalitātes prasības attiecībā uz kurināmā daļiņu izmēru, pieļaujamo piemaisījumu īpatsvaru, mitrumu un zemāko siltumspēju.
- Sadzīves atkritumu un iepakojuma automātiskās (sensoru) šķirošanas iekārtās, kas nodrošina automātisku atkritumu plūsmu šķirošanu pēc to krāsas, izmēra, svara un ķīmiskā sastāva;
- Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana, pakāpeniski nomainot atkritumu savākšanas transporta parku uz tīrāku SEG un daļiņu emisiju (particulate matter - (PM)) emisiju standartu (EURO6 un tml.), kā arī nodrošinot biodegvielas izmantošanu atkritumu savākšanas transportā, kas atbilst ilgtspējas kritērijiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK;
- Veicināt sabiedrības vides izglītību, panākot izpratnes līmeni, ka nav atkritumu, ir tikai resursi un izejvielas.

Šos darbības virzienus nosaka gan ES direktīvās, gan valsts normatīvajos aktos noteiktās saistības. Taču ne mazāk svarīgas ir reģiona pašvaldību domas, kas izteiktas

aptaujas anketās. Aptaujas anketas tika aizpildītas plāna izstrādes laikā, tās iesniedza 21 pašvaldība, Amatas novada domes viedoklis iegūts, intervējot novada vadību. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanai reģionā pēc aptaujāto pašvaldību domām galvenokārt uzmanība jāpievērš:

- dalītās vākšanas izveidei visās reģiona pašvaldībās, jāturpina dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība, lai pēc iespējas lielāku atkritumu daudzumu sagatavotu reģenerācijai;
- nepieciešamībai informēt iedzīvotājus un komersantus par atkritumu dalītās vākšanas vajadzību un ieguvumiem, ko tā dod, kā arī par plāniem dalītās vākšanas sistēmas attīstībai reģionā;
- iespēju izvērtēšanai pašvaldību uzņēmuma veidošanā un pašvaldības autonomās funkcijas pilnīgā nodrošināšanā ar saviem resursiem (patstāvīgi), pamatojoties uz Publisko iepirkumu likumā ietverto un no Eiropas Savienības tiesību normām izrietošajām pasūtītāju tiesībām atkritumu apsaimniekotāja izvēlē;
- dažādu atkritumu frakciju reģenerācijai (pārstrādei, atkārtotai izmantošanai), ko var veikt reģionā, piemēram, liulgabarīta, bioloģiski noārdāmie atkritumi un būvgruži;
- investīciju piesaistei, lai īstenotu atkritumsaimniecības normatīvajā regulējumā noteiktos mērķus.

Plāna periodā veicamo pasākumu kopsavilkums pieejams 7.sadaļā un sadaļas tabulās.

7.Reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība, galvenie pasākumi

7.1. RAAC attīstība

Ziemeļvidzemes reģionā tiek plānotas darbības, kas saistās ar reģenerācijas veidiem, kas apzīmēti ar kodiem R1, R3, R12 un R13. Kā jau izriet no RAAC darbības apraksta, turpināsies darbības, kas nodrošinās šo virzienu attīstību, kā arī saistītās darbības, piemēram, pakalpojuma pārklājuma izplatība, darbs ar sabiedrību, atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstība.

Svarīgs aspekts tālākai attīstībai ir poligona Daibe juridiskā statusa maiņa, lai tas iegūtu juridisku reģionālā atkritumu apsaimniekošanas centra statusu. Atbilstoši Ziemeļvidzemes reģiona pašvaldību viedoklim, RAAC ir atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību veidota organizācija ar infrastruktūras kopumu, kas pēc pašvaldību deleģējuma veic reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu, uzraudzību un kontroli, izvēlas operatoru un veic atkritumu plūsmu uzskaites un kontroles funkciju, izglīto atkritumu radītājus, izstrādā reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, un, kur bez ietekmes un riska cilvēku veselībai un apkārtējai videi, tiek veikta kontrolēta un pārskatāma atkritumu pieņemšana, atkritumu apstrāde, atkritumu šķirošana, atkritumu sagatavošana noglabāšanai, atkritumu noglabāšana, atkritumu pārstrāde, atkritumu reģenerācija un enerģijas ieguve.

7.1.1. Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta, kods R3

Nemot vērā, ka 2015.gadā ir plānots valsts līmenī veikt izvērtējumu bioloģisko atkritumu izmantošanas potenciālam, kas izmantojams enerģijas ražošanai, kā arī 2014.-2016.gadā noteikt kvalitātes kritērijus un motivējošus nosacījumus un pasākumus kompostam/fermentācijas atliekām, Ziemeļvidzemes RAAC līdz 2015.gadam plānots izveidot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtas, kas nodrošinātu iespējami lielāku siltumnīcas efekta gāzu (SEG) emisiju samazinājumu un pēc iespējas efektīvāku lietderīgās enerģijas un/vai organisko izejvielu atguvi. Šobrīd pamatojums šādas iekārtas izveidei ir saistībā ar aizliegumu apglabāt bioloģiskos atkritumus poligonos aizliegums, kas atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2013.-2020. būs noteikts valstī sākot ar 2018.gadu. Poligona operatoram jāveic virkne pasākumu, lai būtu gatavs šādam notikumu pavērsienam.

7.1.2. NAIK un riepu reģenerācijas iekārta, kodi R1;R12

Saistībā ar Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.-2020. noteikto virzību uz atkritumu apsaimniekošanas reģenerācijas apjomu palielināšanu, tiek plānots arī reģionā ieviest no sadzīves atkritumiem iegūtā kurināmā (NAIK) sagatavošanas iekārtas, kas nodrošina energokurināmā industrijas noteiktās NAIK kvalitātes prasības attiecībā uz kurināmā daļiņu izmēru, pieļaujamo piemaisījumu īpatsvaru, mitrumu un zemāko siltumspēju. Pamatojums šai darbībai ir līdzšinējā ZAAO pieredze atkritumu šķirošanā un atkritumu sagatavošanā apglabāšanai un pieredze riepu pieņemšanā un smalcināšanā. Plāna periodā RAAC teritorijā plānots izveidot nolietotu autoriepu pārstrādes iekārtas, kas nodrošina ekonomiski pamatotu otrreizēju izejvielu ieguvu no nolietotām autoriepām (šķidrais un cietais kurināmais, melnie metāllūžņi). Līdz šim

riepu pārstrādes procesā riepas reģionā netiek pakļautas ne termiskai, ne ķīmiskai apstrādei. Termiņš – 2020.gads.

7.1.3. Automātiska šķirošanas iekārta

Lai veicinātu kvalitatīvāku otrreizējo izejvielu sagatavošanu (kods R12) RAAC plānots uzstādīt sadzīves atkritumu un iepakojuma automātiskās (sensoru) šķirošanas iekārtās, kas nodrošina automātisku atkritumu plūsmu šķirošanu pēc to krāsas, izmēra, svara un ķīmiskā sastāva. Termiņš – 2020.gads.

7.1.4. Atkritumu savākšanas transporta emisiju samazināšana

ZAAO plāna periodā plāno atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšanu, pakāpeniski nomainot atkritumu savākšanas transporta parku uz tīrāku SEG un daļiņu emisiju (particulate matter - (PM)) emisiju standartu (EURO6 un tml.), kā arī nodrošinot biodegvielas izmantošanu atkritumu savākšanas transportā, kas atbilst ilgtspējas kritērijiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa direktīvu 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK. Termiņš – 2020. gads.

7.1.5. Sabiedrības vides izglītības centra izveide

Šajā plānošanas periodā plānots izveidot Vides izglītības centru RAAC Daibe teritorijā, kurā tiks turpināts iesāktais darbs sabiedrības informēšanā un izglītošanā, nodrošinot mērķtiecīgu un regulāru sabiedrības izglītošanas un informēšanas pasākumu organizēšanu.

Primārā mērķgrupa ir vispārizglītojošās izglītības iestādes. Izglītības centrs izstrādās un piedāvās licencētu interešu izglītības programmu interešu izglītībā (Bērnu un jauniešu vides izglītības programma), mācību ekskursijas, dabas taku, āra aktivitātes, spēles, praktiskās nodarbības, eksperimentus mini laboratorijā, radošās darbnīcas, seminārus un apmācības skolotājiem.

Sekundārā mērķgrupa būs skolotāji, dabas zinātņu studenti un pasniedzēji, nozaru speciālisti, organizētas interesentu grupas (pensionāri, NVO un interesenti). Izglītības centrs izstrādās un piedāvās pieaugušo neformālās izglītības programmu. informatīvus seminārus, dažāda veida apmācības un pasākumus (ģimenes dienas, vides dienas un citas aktivitātes).

Centrs nodarbosies ar uzdevumiem, kas aprakstīti 7.6.punktā „Sabiedrības vides izglītošanas sistēma”. Jau šobrīd dažādu sabiedrības grupu izglītošanas darbība norisinās poligonā Daibe, taču poligonā nav telpu, kas būtu piemērotas grupu apmeklējumiem, turklāt klimatisko apstākļu dēļ ne vienmēr iespējamas ilgstošas nodarbības āra apstākļos.

7.2. Dalītās atkritumu savākšanas sistēmas attīstība

Reģiona pašvaldības sadarbībā ar RAAC operatoru ZAAO plāna periodā plāno veikt atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstību, gan palielinot pakalpojuma pārklājumu, gan palielinot nošķirotu atkritumu veidu skaitu, lai atgūtu pēc iespējas vairāk kvalitatīvu izejvielu un atgrieztu tās aprītē. Pamatatbildība par dalītās vākšanas sistēmas izveidi un apsaimniekošanu gulstas uz pašvaldību pleciem. Jau šobrīd visās

reģiona pašvaldībās ir nodrošināta dalīta atkritumu vākšana, taču, ņemot vērā, ka valsts līmenī ir plānots izstrādāt kritērijus dalītas atkritumu savākšanas pakalpojuma pieejamības iedzīvotājiem novērtēšanai, iespējams, ka plāna periodā būs nepieciešami papildieguldījumi dalītās vākšanas sistēmas attīstībā.

2010.gada 23.jūlija Ministru kabineta rīkojuma Nr.422 „Par izlietotā papīra, noliektoto elektrisko un elektronisko iekārtu un noliektoto bateriju un akumulatoru apsaimniekošanu” īstenošanā ir iesaistījušās arī Ziemeļvidzemes AAR pašvaldības. Līgumus noslēgušas: Alojas novads noslēdzis līgumu par lampu savākšanu reģenerācijai, Strenči, Aloja, Burtnieki, Naukšēni, Beverīna, Mazsalacas un Valmiera noslēgušas līgumus par EEIA, VKP un papīra apsaimniekošanu. Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. nostādnēm, arī reģiona citām pašvaldībām, kā arī pašvaldību iestādēm jāiesaistās šajā atsevišķu veidu atkritumu apsaimniekošanā.

Plāna izstrāde norisinās 2013.gadā, līdz ar to plānoto pasākumu uzskaitījums tiek uzsākts ar pārskata tabulu par 2013.gadā veicamajiem pasākumiem, ko plāno ZAAO - 7.1.tabula.

7.1.tabula. ZAAO plāns dalītās atkritumu savākšanas sistēmas pilnveidošanai 2013.gadā

Pašvaldība	2013.g.plānots uzstādīt/izveidot		
	Konteineri iepakojumam	Konteineri stiklam	EKO laukumus
Valmieras pilsēta	0	14	
Mazsalacas novads	3	7	
Rūjienas novads	5	7	
Kocēnu novads	9	3	
Burtnieku novads	4	3	
Beverīnas novads	0	1	
Naukšēnu novads	1	2	
Cēsu novads	0	0	
Pārgaujas novads	1	2	
Priekuļu novads	2	7	
Raunas novads	1	1	
Amatas novads	1	2	
Jaunpiebalgas novads	1	1	
Līgatnes novads	2	1	
Vecpiebalgas novads	5	2	
Limbažu novads	3	16	
Alojas novads	3	10	
Salacgrīvas novads	2	7	
Krimuldas novads	1	4	

Pašvaldība	2013.g.plānots uzstādīt/izveidot		
	Konteineri iepakojumam	Konteineri stiklam	EKO laukumus
Valkas novads	3	5	
Smiltenes novads	0	0	
Strenču novads	0	0	1
Kopā	47	95	

7.2.tabula. ZAAO plāns dalītās atkritumu savākšanas sistēmas pilnveidošanai līdz 2020.gadam

Novads	EKO laukumi		EKO punkti	
	Esošais 2012	Plāns 2020	Esošais 2012	Plāns 2020
Valmieras pilsēta	2	2	34	46
Mazsalacas novads	1	1		12
Rūjienas novads	1	1	4	20
Kocēnu novads		1	10	23
Burtnieku novads		1	9	27
Beverīnas novads		1	3	11
Naukšēnu novads			1	7
Cēsu novads	2	2	39	42
Pārgaujas novads	1	1	5	14
Priekuļu novads		1	7	20
Raunas novads		1	4	13
Amatas novads		1	7	15
Jaunpiebalgas novads	1	1	3	8
Līgatnes novads	1	1	8	13
Vecpiebalgas novads		1	3	15
Limbažu novads	1	1	21	35
Alojas novads	1	1	1	19
Salacgrīvas novads	1	1	8	20
Krimuldas novads		1	2	15
Valkas novads	1	1	12	25
Smiltenes novads	1	1	29	31
Strenču novads		1	13	10
Kopā reģionā	14	23	223	441

Kritēriji EKO punkts : apkalpo 300 iedzīvotājus laukos un 600 iedzīvotājus pilsētās.

Kritēriji EKO laukums: katrā novadā 1 EKO laukums, lielās pilsētās – 2.

Kā galvenie pasākumi plāna periodā atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstībai reģionā minami sekojoši pasākumi:

- 1) Plāna periodā paplašināt atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras tīklu uzstādīt konteinerus atkritumu dalītās vākšanas sistēmas pilnveidošanai, skat. 7.1. un 7.2.tabulu;
- 2) Paplašināt sadzīves bīstamo atkritumu savākšanas sistēmu, padarot pakalpojumu pieejamu visiem Ziemeļvidzemes reģiona iedzīvotājiem;
- 3) Paplašināt EKO punktu pārklājumu reģionā palielinot to pašvaldību un iedzīvotāju skaitu, kuriem pieejams pakalpojums;
- 4) Palielināt EKO laukumos dalīti savācamo atkritumu frakciju skaitu (lielgabarīta, bioloģiskie atkritumi, būvgruži u.c.);
- 5) Reģionam iesaistīties depozīta sistēmā pēc tās izveidošanas valsts teritorijā radot pakalpojuma pieejamību EKO laukumos;
- 6) Ierīkot EKO laukumos ZAAO biroja filiāles, lai iedzīvotāji varētu uz vietas veikt līgumu slēgšanu un grozījumus līgumu nosacījumos;
- 7) Ieviest EKO somu pakalpojumu stikla savākšanai pilsētu teritorijās;
- 8) Radīt iespēju nošķirot pēc iespējas vairāk dažādu atkritumu plūsmas atbilstoši tirgus pieprasījumam (piemēram, tekstils, riepas, plastmasas veidi, piemēram, polistirols, cietās plastmasas u.c.), lai veicinātu resursu atgriešanos aprītē.

Tomēr dalītās vākšanas sistēmas attīstībā reģionā jāņem vērā, ka no 2015.gada plānots ieviest valstī depozīta sistēmu, līdz ar to lieli papildieguldījumi dalītās vākšanas infrastruktūrā šobrīd saistās ar risku. Dalītās vākšanas sistēmas tālāku attīstību noteiks arī papildinvestīciju pieejamība un tirgus pieprasījums.

7.3. Poligona Daibe infrastruktūras attīstība

Poligons Daibe darbojas atbilstoši 2009.gada 9.novembrī izsniegtajai atļaujai A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003. Atļauja derīga līdz 2014. gada 20.novembrim, jauns iesniegums jāiesniedz ne vēlāk kā 90 dienas pirms A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas Nr.VA09IA0003 derīguma termiņa beigām: līdz 2014.gada 19.augustam. Tā ir poligona operatora atbildība.

Tā kā iepriekšējā plāna periodā ir izbūvēta poligona Daibe II kārtā, t.i., 2010.gada 29.decembrī blakus esošajai atkritumu noglabāšanas krātuvei nodota ekspluatācijā jaunā II kārtas krātuve ar platību 3,42 ha, turklāt aptuveni līdz 2015.gadam turpināsies poligona I kārtas krātuves ekspluatācija, pasākumi apglabāšanas jaudu paplašināšanai un ar to saistītie papildieguldījumi netiek plānoti.

Poligona Daibe I kārtā ir ekspluatācijā kopš 2004.gada. Sākotnējais plānotais darbības termiņš - ~ 7 gadi, t.i., līdz 2011.gadam. Taču ņemot vērā valsts ekonomisko krīzi, kā rezultātā ir noplacis saražoto atkritumu daudzums un reģionā labi attīstīto dalītās atkritumu vākšanas tīklu, kā arī RAAC darbību, kā rezultātā tiek atgūts ievērojams otrreizējo izejvielu daudzums, krātuves aizpildīšanās temps ir palēninājies. Šobrīd ir plānots, ka krātuve būs ekspluatācijā līdz aptuveni 2015.gadam. 2012.gada 25.aprīlī pieņemtajā lēmumā Nr.3/VA09IA0003 par piesārņojošās darbības atļaujas pārskatīšanu ir izvirzītas prasības darbībām pēc krātuves aizpildīšanas. Pēc I krātuves piepildīšanas un slēgšanas ir jāveic virsmas un nogāžu nolīdzināšanas, jāveido nosedzošā kārtā no 0,5 metrus biezu grunts slāni ar vāju ūdens caurlaidību vai atbilstošu pretfiltrācijas slāni, kura iežu filtrācijas koeficients ir 10-9 m/s un kura garantētais kalpošanas ilgums ir vismaz poligona ekspluatācijas laiks un monitoringa laiks pēc poligona slēgšanas, vai līdzvērtīgu ģeosintētisko materiālu.

Vienīgais pasākums, kas jāplāno šī plāna periodā, ir pirmās kārtas krātuves rekultivācija pēc tās aizpildīšanas, t.i., aptuveni pēc 2015.gada. Atbilstoši nozares normatīvo aktu regulējumam, atbildību par rekultivācijas projekta izstrādi ir jāuzņemas poligona operatoram, šai gadījumā – ZAAO.

Svarīgs pasākums saistībā ar atkritumu apglabāšanu ir aizliegumu apglabāt bioloģiskos atkritumus poligonos aizliegums, kas sākot ar 2018.gadu būs noteikts valsts tiesību aktos. Operatoram jāveic virkne pasākumu, lai būtu gatavs šādam notikumu pavērsienam. Risinājums tiks piemeklēts atbilstoši pieejamiem iespējami labākajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem. Valsts līmenī tiek plānots, ka viens no instrumentiem, kas varētu veicināt apglabājamo bioloģisko atkritumu apjoma samazināšanu, ir DRN, ko piemēro atkritumu apglabāšanai, paaugstināšana. Nenoliedzami tas ietekmētu arī atkritumu apglabāšanu Ziemeļvidzemes AAR.

Atkarībā no valsts līmenī izstrādātās metodikas atkritumu sastāva noteikšanai, ko atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna, 2013.-2020., nostādnēm plānots izstrādāt 2014.-2015.gadā, iespējamās izmaiņas apglabāšanai pieņemamo atkritumu sarakstā. Šīs izmaiņas būs saistītas ar grozījumiem A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā, par ko atbildīgs ir poligona operators.

7.4. Veco izgāztuvju rekultivācija, ieskaitot vides stāvokļa monitoringa turpināšanu jau rekultivētajās izgāztuvēs

2007.-2013.gada periodā 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” ietvaros ir pieejams ES līdzfinansējums izgāztuvju rekultivācijai. Jāatzīmē, ka līdz šim ir bijušas 4 projektu iesniegšanas kārtas un 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” ietvaros pieejamā finansējuma izlietošana vēl turpinās. 2013.gada vēl nav uzsākta rekultivācija sekojošās izgāztuvēs, kas iekļautas 2008.gada 30.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.490 „Noteikumi par darbības programmas “Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma 3.5.1.2.1.apakšaktivitāti “Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija”” 1.pielikumā, kā izgāztuves, kas var pretendēt uz ES atbalstu rekultivācijas veikšanai atbilstoši MK noteikumu nosacījumiem.

7.3.tabula. 2007.-2013.gada plānošanas periodā ar ES atbalstu rekultivējamās izgāztuves

Novads, kurā atrodas izgāztuve	Izgāztuves atrašanās vieta (nosaukums)	Piesārņoto vietu reģistrs
Amatas	Kursene	42788/2484/PPV
Burtnieku	Kulpji	96708/2132/PPV
Smiltenes	Kangarkalni	94748/3360/PPV
Smiltenes	Putnukalns	94708/5258/PPV
Vecpiebalgas	Veļķi	42928/2508/PPV

Nepieciešama pašvaldību vēlme veikt rekultivāciju, līdz 2016.gadam, kamēr pieejams ES līdzfinansējums. Projektus atbilstoši 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija” nosacījumiem var iesniegt tikai pašvaldības.

Rekultivētu izgāztuvju pārrakšana pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja pēc pārrakšanas darbību veicējs sedz šo atkritumu apglabāšanas izmaksas un nodrošina izgāztuves rekultivāciju atbilstoši normatīvo aktu prasībām, turklāt pēc reģiona pašvaldību nostājas visu to izrakto atlikumvielu, ko nav iespējams atgriezt ekonomiskā aprītē vai kam nav tādas vērtības, kas to atgriešanu aprītē padarītu ekonomiski interesantu, atkārtota apglabāšana ir pieļaujama tikai A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju saņēmušajā poligonā Daibe.

Tomēr plāna periodā ir jāveic ne tikai vēl nerekultivēto izgāztuvju rekultivācija, bet arī jāturpina vides stāvokļa kontroles pasākumu kopums, ko paredz normatīvais regulējums, jau rekultivētajās izgāztuvēs. Atbilstoši 2011.gada 27.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1032 „Atkritumu poligону ierīkošanas, atkritumu poligону un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” dotajai definīcijai rekultivācija ir ar atkritumiem piesārņotā teritorijā slēgtā poligonā, slēgtā poligona daļā vai izgāztuvē veicamu pasākumu komplekss, lai novērstu atkritumu negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēka veselību un nodrošinātu ar atkritumiem piesārņotas teritorijas iekļaušanos apkārtējā ainavā, t.i., tas ietver arī vides stāvokļa monitoringu pēcrekultivācijas periodā.

7.5. Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā

2010.gada 23.jūlija Ministru kabineta rīkojuma Nr.422 „Par izlietotā papīra, nolietoto elektrisko un elektronisko iekārtu un nolietoto bateriju un akumulatoru apsaimniekošanu” īstenošanā ir iesaistījušās arī Ziemeļvidzemes AAR pašvaldības. Līgumus noslēgušas: Alojas novads par lampu savākšanu reģenerācijai, Strenči, Aloja, Burtnieki, Naukšēni, Beverīna, Mazsalacas un Valmiera noslēgušas līgumus par EEIA, VKP un papīra apsaimniekošanu. Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. nostādņēm, arī reģiona citām pašvaldībām, kā arī pašvaldību iestādēm jāiesaistās šajā atsevišķu veidu atkritumu apsaimniekošanā.

Normatīvo aktu regulējums paredz pašvaldību iesaistīšanos sadzīves bīstamo atkritumu savākšanas organizēšanā. Ziemeļvidzemes reģionā pašvaldību ziņā ir EKO laukumu izveide pašvaldību teritorijās. EKO laukumos tiek nodrošināta SBA savākšana un uzglabāšana līdz nodošanai tālāk realizācijai/pārstrādei. 2020.gadā plānots, ka kopējais EKO laukumu skaits reģionā sasniegs 23.

7.6. Sabiedrības vides izglītošanas sistēma

Sabiedrības vides apziņas veidošanas līdzekļi ir izglītība un saziņa. Tie ir svarīgi priekšnosacījumi veiksmīgākai atkritumu apsaimniekošanas politikas īstenošanai, jo vides problēmu risinājumu efektivitāte ir tieši atkarīga no šajā procesā iesaistīto cilvēku zināšanām, izpratnes un atbildības sajūtas.

Svarīgi ir izvēlēties piemērotākos informācijas novadīšanas kanālus, veidojot divvirzienu komunikāciju un nodrošinot atgriezenisko saiti, kā rezultātā veidojas savstarpējā izpratne un uzticība pārmaiņām atkritumu apsaimniekošanas nozarē. Ievērojot pēctecību līdz šim veiktajā komunikācijā dažādām mērķauditorijām (izglītības iestādes, sabiedrība, klienti, pašvaldības, NVO), informēšanas un izglītošanas pasākumu kopums plānošanas periodā jāattīsta divos virzienos:

- 1) Vides izglītības centrs (potenciāli tiek veidots RAAC teritorijā uz poligona Daibe bāzes), kas praktiski un uzskatāmā veidā sniedz ieguldījumu vides apziņas veidošanā, un
- 2) Sabiedrības informēšana, izmantojot dažādus komunikācijas kanālus kā platformu nozares aktualitāšu atspoguļošanā un informatīvu materiālu izplatīšanā, kā arī izglītošanā.

Būtiskākās prioritārās jomas komunikācijā, ievērojot arī Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam uzstādījumu sabiedrības informēšanā, tiek vērstas uz atkritumu dalīto vākšanu - tās pieejamību, šķirošanas lomu, iespējām un nodrošināšanu Ziemeļvidzemes reģionā, videi draudzīgu atkritumu apsaimniekošanu, atkritumu pārstrādi, kā arī atkritumu neradīšanu. Liela nozīme jāpiešķir labās prakses piemēru demonstrēšanai atkritumu apsaimniekošanā.

Lai realizētu šo pasākumu virkni, tiek plānota speciāla sabiedrības vides izglītības centra izveide RAAC.

7.7. Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana

Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna, 2014.-2020. pārskatīšana paredzēta atbilstoši 2011.gada 12.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu” nosacījumiem vai pēc nepieciešamības, ko nosaka, piemēram, izmaiņas atkritumu apsaimniekošanu regulējošā normatīvajā bāzē.

7.8. Plāna periodā veicamo pasākumu apkopojums

Ziemeļvidzemes reģionā plāna periodā veicamo pasākumu kopsavilkums pieejams 7.4.tabulā.

7.4. tabula 2014.-2020.gadā veicamo pasākumu apkopojums

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atbildīgais
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punktu un EKO laukumu izveide Ziemeļvidzemes reģionā	Visā plāna periodā	Reģiona pašvaldības
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	Kad krātuve aizpildīta, ~ 2015.gadā	Poligona operators
3	Veco izgāztuvju rekultivācija	2016	Pašvaldības
4	Sabiedrības vides izglītības centrs RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	2015	RAAC apsaimniekotājs
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs

Nr.	Pasākums	Izpildes termiņš	Atbildīgais
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (maršrutu plānošana, „tīrākas” degvielas izmantošana, jaunu transporta līdzekļu iegāde)	2020	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Visā plāna periodā	Pašvaldības
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Regulāri	Poligona operators
11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	Pēc nepieciešamības	Reģiona pašvaldības VARAM

8. Dalītai atkritumu savākšanas, reģenerācijas iekārtu paredzamā jauda un to atrašanās vietas noteikšanas kritēriji

8.1. Iekārtu paredzamās jaudas

Plāna periodā plānoto dalītās vākšanas, reģenerācijas iekārtu jauda:

- EKO laukums;
- Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta;
- NAIK un riepu reģenerācijas iekārta;
- Automātiska šķirošanas iekārta.

Plāna izstrādes brīdī nav veikta finansiāli tehniskā analīze konkrētu iekārtu iegādes projektu sagatavošanai, līdz ar to noteikt precīzas paredzamās jaudas un iekārtu tehniskās specifikācijas nav iespējams. Jaudas un specifikācijas tiks noteiktas sagatavojot konkrētus investīciju piesaistes projektus, bet tas ir iespējams tikai tad, kad valsts līmenī ir zināmi pieejamie finanšu līdzekļi, to piesaistes nosacījumi. Jau šobrīd ir skaidrs, ka iekārtām ir jābūt papildinošām esošajai atkritumu apsaimniekošanas sistēmai un jārada iespēja apkalpot reģionā esošos atkritumu daudzumus.

EKO laukumu vidējā atkritumu uzņemšanas jauda plānota atbilstoši tam, kā darbojas jau šobrīd esošie laukumi, kuru darbība raksturota 8.1.tabulā.

8.1.tabula. EKO laukumu jauda atkritumu pieņemšanā pa dalīti vāktu atkritumu veidiem un gadiem, m³/laukums

Atkritumu veids	2008	2009	2010	2011	2012
Papīrs, kartons, PE, PET, metāls	2647	2352	3534	70	0
Stikls pudeļu	365	410	314	24	0
Stikls logu	117	103	123	5	0
EEIA	695	590	475	10	1
Baterijas	0.66	0.55	0.36	0.05	0.00
Krāsu bundžas+ bīstamie atkritumi	1.80	0.00	1.10	0.00	0.00
Luminiscentās lampas	10	13	7	0	0
Sadzīves atkritumi	683	292	218	13	0
Riepas	0	370	1461	48	0
Būvgruži	0	0	8	0	0
Bio atkritumi	0	0	2	0	0
Lielgabari	0	0	39	0	0
Kopā	4519.05	4131.45	6183.41	169.78	0.52

Tomēr jāņem vērā, ka EKO laukumā ir iespējams pieņemt arī citus atkritumu veidus, piemēram, koksnī, akumulatorus un citus.

Šī brīža uzglabājamo atkritumu veidi un daudzums (plānotie) atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus, atspoguļoti 8.2.tabulā.

8.2.tabula. EKO laukumu atkritumu pieņemšanas jauda, t/laukums

Atkritumu veids	Atkritumu klases kods	Parastais atkritumu daudzums EKO laukumos, t	EKO laukumi ar atšķirīgu jaudu
Papīra, kartona iepakojums	150101	50	Cēsis, Lapsu 19 (70 tonnas)
Papīrs, kartons	200101	50	Cēsis, Lapsu 19 (70 tonnas)
Plastmasas iepakojums	150102	50	Smiltene (20 tonnas)
Plastmasa	200139	50	Smiltene (20 tonnas)
Plastmasa	160119	5	
Stikla iepakojums	150107	Tikai Valmierā, Limbažos un Alojā	Valmiera, Dzelzceļa 5: 120 t; Limbaži, Aloja (60 tonnas)
Stikls	200102	100	Valmiera, Dzelzceļa 5, Cēsis, Lapsu 19, Limbaži (120 tonnas)
Koka iepakojums	150103, 200138	10	Valmiera, Dzelzceļa 5 (40 tonnas)
Metāla iepakojums	150104	3	
Nolietotas riepas	160103	60	
Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902, 170903 klasei	170904	70	
Betona, ķieģeļu, flīžu maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	170107	70	
Liela izmēra atkritumi	200307	70	
Nešķiroti sadzīves atkritumi	200301	5	Valmiera, Dzelzceļa 5 (50 tonnas)
Medikamenti, kuri neatbilst 200131 klasei	200132	0,01	Valmiera, Dzelzceļa 5 (0,2 tonnas)
Bioloģiski noārdāmi atkritumi	200201	30	Valmiera, Dzelzceļa 5 (50 tonnas)
Tekstilizstrādājumi	200111	5	
Baterijas un akumulatori, kuri neatbilst 200133 klasei	200134	Tikai Valmierā	Valmiera, Dzelzceļa 5 (3 tonnas)
EEIA	200136	15	Valmiera, Dzelzceļa 5 (100 tonnas); Cēsis, Lapsu 19 (20

Atkritumu veids	Atkritumu klases kods	Parastais atkritumu daudzums EKO laukumos, t	EKO laukumi ar atšķirīgu jaudu
			tonnas)
BA saturošas EEIA	200135*	15	Valmiera, Dzelzceļa 5 (100 tonnas); Cēsis, Lapsu 19 (20 tonnas)
Bīstamas vielas saturošas krāsas, tintes, saistvielas un sveķi	200127*	Tikai Valmierā	Valmiera, Dzelzceļa 5 (7 tonnas)
Organisko šķīdinātāju vai citas bīstamas vielas saturošu krāsu un laku atkritumi	080111*	0,3	Valmiera, Dzelzceļa 5 (7 tonnas); Cēsis, Lapsu 19 (1 tonna)
Nederīgas iekārtas, kuras satur bīstamus komponentus (kātridži)	160213*	Tikai Valmierā	Valmiera, Dzelzceļa 5 (1 tonna)
Laboratoriju ķīmiskas vielas, kuras sastāv vai satur bīstamas vielas	160506*	Tikai Valmierā	Valmiera, Dzelzceļa 5 (0,2 tonna)
Luminiscentās spuldzes u.c. dzīvsudrabu saturoši atkritumi	200121*	0,5	Valmiera, Dzelzceļa 5 (10 tonnas), Cēsis, Lapsu 19 (3 tonnas), Valka, Limbaži (1 tonna)
Dzīvsudrabu saturoši atkritumi	060404*	Tikai Valmierā	Valmiera, Dzelzceļa 5 (0,2 tonnas)
Baterijas, akumulatori	200133*	0,6	Valmiera, Dzelzceļa 5 (3 tonnas)
Nehlorētas minerālās motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	130205*	0,2	Valmiera, Dzelzceļa 5 (3 tonnas)
Eļļas filtri	160107*	0,2	Valmiera, Dzelzceļa 5 (3 tonnas)

*Norāde par atkritumu bīstamību (atbilstoši 2011.gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”)

8.2. Iekārtu atrašanās vietas noteikšanas kritēriji

Plānotajām tehnoloģiskajām iekārtām:

- bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei;
- NAIK un riepu reģenerācijai un
- automātiska šķirošanai

izvēlēta vieta ir RAAC teritorija Pārgaujas novadā, kur kopējā pieejamā teritorija ir 89,2 ha. Teritorijai ir veikta pilna ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Atbilstoši spēkā esošajam „Stalbes pagasta teritorijas plānojumam 2007.-2019.” (Stalbes pagasta padomes 2007.gada 14. novembra lēmums Nr.1, protokols Nr.16.) poligona atrašanās vieta ir teritorija, kur paredzēta komunālās un tehniskās apbūves teritorija. Turklāt uz šo teritoriju ir izstrādāti atkritumu savākšanas maršruti. RAAC ir spēkā atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003, kur, paplašinot darbības virzienu spektru, nepieciešams veikt grozījumus atļaujā un/vai citas darbības, ko nosaka normatīvie akti. Teritorijā ir izbūvētas visas darbībai nepieciešamās inženierkomunikācijas.

Citas iekārtu izvietojuma alternatīvas netiek izskatītas, jo esošā RAAC teritorija nodrošina neapšaubāmas priekšrocības.

9.Reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā paredzēto pasākumu īstenošanai pieejamais un papildus nepieciešamais finansējums

RAAP plānoto pasākumu finansēšanai tiek paredzēts izmantot gan esošā apglabāšanas tarifa līdzekļus, gan piesaistīt jaunas investīcijas.

9.1. Finansējuma avoti, iesk. tarifus

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 2011.gada 9.novembrī ir pieņēmusi lēmumu Nr. 365 „Par SIA ZAAO sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu”, kas nosaka tarifu 19,83 Ls/t bez PVN un bez DRN. Tarifs stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī.

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 41.panta (1)daļai, tarifā iekļautas:

- 1) ar poligona ierīkošanu un ekspluatāciju saistītās izmaksas;
- 2) izmaksas, kas saistītas ar atkritumu sagatavošanu apglabāšanai, atkritumu slāņa regulāru pārklāšanu ar inertu pārsegumu;
- 3) izmaksas to sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai, kuri vērsti uz attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu radītāju izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas jomā;
- 4) izmaksas, kas saistītas ar poligona apsaimniekotāja finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu;
- 5) poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas;
- 6) izmaksas, kas saistītas ar slēgta atkritumu poligona monitoringu vismaz 30 gadu ilgā laikposmā pēc šāda poligona slēgšanas.

Atbilstoši šim nosacījumam tarifā jau ir iekļauta daļa pasākumu, kas būtu jāveic plāna periodā. Pārējām aktivitātēm ir jāpiesaista citi finanšu līdzekļi.

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam nosacījumiem no valsts puses atbalsts tiks sniegts:

- atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai, ja turpmākā atkārtotā izmantošana būs zināma;
- atkritumu sagatavošana pārstrādei vai reģenerācijai;
- esošo atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas uzņēmumu jaudu palielināšana;
- atkritumu pārstrādi vai reģenerāciju atbalstošās infrastruktūras veidošana (loģistika);
- jaunu atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas uzņēmumu izveide, ja tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti.

Tāpat nākamajā plānošanas periodā (2014.-2021.gads) VARAM plāno atbalstu no ES struktūrfondu līdzekļiem atkritumu pārstrādes objektu izveidei un jaudu attīstīšanai. Šī RAAP izstrādē tiek pieņemts, ka plānotais atbalsts būs pieejams, kaut arī plāna izstrādes laikā nav sagatavoti valsts līmeņa finansējuma piesaistes dokumenti, nav zināms ne pieejamā finansējuma apjoms, ne tā piešķiršanas nosacījumi.

9.1.tabula Finansējumi avoti Ziemeļvidzemes reģionālā plāna 2014.-2020. realizācijai

No.	Pasākums	Finansējuma avots	Atbildīgais
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punkti un laukumi	Pašvaldību budžets*	Pašvaldības
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	SPRK tarifs	ZAAO
3	Veco izgāztuvju rekultivācija	Pašvaldību budžets / ES fondi	Pašvaldības
4	Sabiedrības vides izglītības centrs RAAC	RAAC apsaimniekotājs/ ES fondi	RAAC apsaimniekotājs
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	RAAC apsaimniekotājs / ES fondi	RAAC apsaimniekotājs
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	RAAC apsaimniekotājs / ES fondi	RAAC apsaimniekotājs
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	RAAC apsaimniekotājs / ES fondi	RAAC apsaimniekotājs
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (maršrutu plānošana, „tīrākas” degvielas izmantošana, jaunu transporta līdzekļu iegāde)	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums / ES fondi	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Pašvaldību budžets	Pašvaldības
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	SPRK tarifs u.c.	ZAAO
11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	Pašvaldību budžets	Pašvaldības

* Atbilstoši AAL nosacījumiem

9.2.tabula Aptuvenais plānotais finansējums pasākumu realizēšanai

No.	Pasākums	Finansējuma apjoms	Atbildīgais
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punkti un laukumi	Pašvaldību budžets: 500 LVL EKO punkts un 30 000 LVL EKO	Pašvaldības

		laukums	
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	Papildus finansējums nav nepieciešams	ZAAO
3	Veco izgāztuvju rekultivācija	85% ES fondi/ 15% pašvaldības ¹⁰ , ņemot vērā izgāztuvju parametrus, vidēji vienas izgāztuves rekultivācija varētu sasniegt 100 000 LVL	Pašvaldības
4	Sabiedrības vides izglītības centrs (RAAC)	0,20 milj. LVL	RAAC apsaimniekotājs
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	1,5 milj. LVL	RAAC apsaimniekotājs
6	NAIK un riepu pārstrādes iekārta RAAC	0,8 milj. LVL+ 0,5 milj. LVL	RAAC apsaimniekotājs
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	0,5 milj. LVL	RAAC apsaimniekotājs
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (20 transporta vienības)	1,8 milj. LVL	RAAC apsaimniekotājs
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Papildus finansējums nav nepieciešams	Pašvaldības
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Papildus finansējums nav nepieciešams	ZAAO
11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	Papildus finansējums nav nepieciešams	Pašvaldības

9.2. Plānotās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 2011.gada 9.novembrī ir pieņēmusi lēmumu Nr. 365 „Par SIA ZAAO sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu”, kas nosaka tarifu 19,83 Ls/t bez PVN un bez DRN. Tarifs stājas spēkā 2012.gada 1.janvārī. Tarifā ir iekļautas ar poligona ierīkošanu un ekspluatāciju saistītās izmaksas. Pārējās izmaksas tiek segtas no ienākumiem par pakalpojumiem atbilstoši Atkritumu

¹⁰ Finansējuma proporcionālais sadalījums noteikts 30.06.2008. Ministru kabineta noteikumos Nr.490 "Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.2.1.apakšaktivitāti "Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija"

apsaimniekošanas likuma 39.panta nosacījumiem, kas nosaka, ka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu veido:

- 1) maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un atbilstoši izvēlēts atkritumu apsaimniekotājs;
- 2) sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos;
- 3) DRN par atkritumu apglabāšanu.

Tādējādi arī turpmāk ar poligona ekspluatāciju saistītās izmaksas tiks segtas no SPRK noteiktā tarifa, savukārt citas izmaksas nosegs pašvaldību noteiktā maksa.

10. Reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna atbilstība normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā

Kopumā RAAP pilnībā atbilst Atkritumu apsaimniekošanas likuma un Ministru kabineta noteikumu Nr.564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu” nosacījumiem.

Svarīgs faktors normatīvo aktu prasību izpildē ir pašvaldību saistošo noteikumu izstrāde un apstiprināšana, jo tas ir pamats attiecību regulēšanai atkritumu saimniecībā uz vietas katrā pašvaldībā.

10.1. Pašvaldību saistošie noteikumi

Visas reģiona pašvaldības ir pieņēmušas saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu, taču 4 pašvaldībās nepieciešama grozījumu/precizējumu vai jaunu noteikumu pieņemšana sakarā ar 2010.gada 28.oktobra Atkritumu apsaimniekošanas likuma nosacījumiem.

10.1.tabula. Pašvaldību saistošo noteikumu statuss reģiona pašvaldībās

Pašvaldība	Saistošo noteikumu statuss	Grozījumu nepieciešamība sakarā ar 28.10. 2010. jauno AAL
Pilsēta		
Valmiera	2011.gada 08.decembra Saistošie noteikumi Nr.119	
Novadi		
Alojas novads	2010.gada 17.februāra Saistošie noteikumi Nr.6 ar grozījumiem 28.12.2011	
Amatas novads	2009.gada 28.oktobra Saistošie noteikumi Nr.28	V
Beverīnas novads	2010. gada 28.aprīļa Saistošie noteikumi Nr.4	V
Burtnieku novads	2011.gada 20.aprīļa Saistošie noteikumi Nr.5/2011 ar precizējumu 15.06.2011.	
Cēsu novads	2009. gada 17.decembra Saistošie noteikumi Nr.26 ar grozījumiem 08.09.2011	
Jaunpiebalgas novads	2011.gada 10.oktobra saistošie noteikumi Nr.11 ar precizējumiem 19.12.2011 un 16.04.2012	
Kocēnu novads	2011. gada 27.aprīļa Saistošie noteikumi 5/2011	
Krimuldas novads	2011.gada 23.decembra Saistošie noteikumi Nr. 17	
Līgatnes novads	2012. gada 24.maija Saistošie noteikumi Nr.14/23	
Limbažu novads	2011.gada 29.septembra Saistošie noteikumi Nr. 27 ar precizējumu	

Pašvaldība	Saistošo noteikumu statuss	Grozījumu nepieciešamība sakarā ar 28.10. 2010. jauno AAL
	24.11.2011	
Mazsalacas novads	2011.gada 13.oktobra Saistošie noteikumi Nr.18 ar precizējumu 16.11.2011	
Naukšēnu novads	2011.gada 9.novembra Saistošie noteikumi Nr. 6	
Pārgaujas novads	2011.gada 22.decembra Saistošie noteikumi Nr.11	
Priekuļu novads	2012.gada 12.janvāra Saistošie noteikumi Nr.1	
Raunas novads	2011.gada 29.jūnija Saistošie noteikumi Nr. 20	
Rūjienas novads	2010.gada 11.marta Saistošie noteikumi Nr. 9	V
Salacgrīvas novads	2011.gada 28.decembra Saistošie noteikumi Nr. 16	
Smiltenes novads	2011.gada 29.decembra saistošie noteikumi 19/11 ar grozījumiem 23.02.2012.	
Strenču novads	2011.gada 20.aprīļa Saistošie noteikumi Nr.7/2011	
Valkas novads	2010.gada 30.jūnija Saistošie noteikumi Nr.23	V
Vecpiebalgas novads	2011.gada 16.novembra Saistošie noteikumi Nr.13/2011	
Reģionā		4 pašvaldības

10.2. Valsts normatīvie akti

Visi nozarei saistošie normatīvie akti pieejami oficiālajā vietnē www.likumi.lv. 10.tabulā tiek dots pārskats par tiem normatīvajiem aktiem, kas plāna darbības periodā nosaka mērķus, kas sasniedzami atkritumu saimniecībā un ir saistoši Latvijas Republikai un tādējādi pastarpinātā veidā arī Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionam.

10.2.tabula Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības saistībā ar ES direktīvu prasībām attiecībā uz atkritumu plūsmām 2014.-2020.gadā

Direktīva / LV normatīvais akts	Sasniedzamie rezultātīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (11.panta 1.punkta 3.rindkopa un 2.daļas a) un	Attīstīt un pilnveidot dalītas savākšanas sistēmu papīram, metālam, plastmasai un stiklam, nodrošinot sistēmas darbību un pakalpojuma pieejamību visā valsts teritorijā Sagatavot otrreizējai izmantošanai un pārstrādāt vismaz 50% (pēc svara) majsaimniecības atkritumos un citās	2014.gada 31.decembris 2019.gada 31.decembris

Direktīva / LV normatīvais akts	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
b)punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumiem Nr.598 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”.	līdzīgās atkritumu plūsmās esošos papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumus Palielināt līdz vismaz 70 % pēc svara sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un citai materiālai reģenerācijai, tostarp aizbēršanai, izmantojot atkritumus kā citu materiālu aizstājējus	2019.gada 31.decembris
Padomes 1999.gada 26.aprīļa direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (5.panta 2.punkta a) b) un c) apakšpunkti, c) apakšpunkta otrā un trešā rindkopa*). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi".	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 50% no 1995.gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2013.gada 16.jūlijs
	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35 % no 1995.gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2020.gada 16.jūlijs
Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20.decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (6.panta 11.punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas	Reģenerēt 60% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 65% pēc svara stiklam; - 83% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 41% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 29% pēc svara kokam.	2015.gada 31.decembris
	Pārstrādāt 55% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 60% pēc svara stiklam;	2015.gada 31.decembris

Direktīva / LV normatīvais akts	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā".	<ul style="list-style-type: none"> - 60% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 15% pēc svara kokam. 	
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18.septembra Direktīva 2000/53/EK par noliektiem transportlīdzekļiem (7.panta 2.punkts)</p> <p>Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 22.februāra noteikumiem Nr. 135 "Noteikumi par noliektu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām".</p>	<p>Visus noliektos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un reģenerēt vismaz 95% apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā.</p> <p>Visus noliektos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un pārstrādāt vismaz 85% apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā.</p>	2015.g. 1.janvāris
<p>Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 27.janvāra Direktīva 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (5.panta 5.punkts un 7.panta 2.punkts) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4.jūlija Direktīva 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (7.panta 1.un 3.punkts,</p>	<p>Nodrošināt, ka uz vienu iedzīvotāju gadā tiek savākti četri kilogrami māsaimniecības EEIA</p>	No 2013.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 13. augustam
	<p>Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 40-45 % gadā, no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados.</p>	2016.gada 14.augusts
	<p>Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 65 % no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados, vai arī 85 % no Latvijas teritorijā radītajiem EEIA.</p>	2021.gada 14.augusts

Direktīva / LV normatīvais akts	Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	Sasniedzamie termiņi
11.pants un V pielikums). Direktīvas 2002/96/EK attiecīgās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 22.novembra noteikumiem Nr.897 "Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi". Direktīva 2012/19/EK tiks transponēta līdz 2014.gada 14.februārim.	Nodrošināt EEIA reģenerāciju un pārstrādi atbilstoši Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā un III pielikumā noteiktajiem reģenerācijas un pārstrādes rādītājiem	Visā plāna darbības laikā
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006. gada 6.septembra 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK (10.panta 2.b)punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.485 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība".	Savākt 45 % no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara.	2016.gada 26.septembris

Piezīme: * Saskaņā ar Eurostat veikto novērtējumu, Latvijā 1995.gadā apglabāja 100% no radītajiem sadzīves atkritumiem. Direktīvas 1999/31/EK 5.panta otrās daļas c) apakšpunkta otrajā rindkopā noteiktajā kārtībā Latvija 2006.gadā informēja EK par pieņemto lēmumu attiecībā uz Direktīvas 1999/31/EK 5.panta otrajā daļā noteikto mērķu izpildes termiņu pagarināšanu.

10.3. Plānā iekļauto pasākumu loma normatīvajos aktos noteikto mērķu sasniegšanā

Atkritumu apsaimniekošanas nozari regulē daudz vairāk normatīvo aktu un tajos noteiktie mērķi pārsniedz RAAP iekļauto pasākumu spektru, taču te jāņem vērā, ka reģiona pašvaldību, kuras ir plāna izstrādātājas, kompetencē ir tikai daļa no uzdevumiem, ko nosaka Latvijas normatīvie akti atkritumu apsaimniekošanā.

10.3.tabula. Plānā iekļauto pasākumu atbilstība normatīvajiem aktiem

No.	Pasākums	Normatīvais akts	Atbildīgais
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punkti un laukumi	Ministru kabineta 2011.gada 22.novembra noteikumi Nr.898 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām"; Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumi Nr.598 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”; Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumi Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā".	Pašvaldības
2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumi Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi".	ZAAO
3	Veco izgāztuvju rekultivācija un monitorings rekultivētajās izgāztuvēs	Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumi Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju	Pašvaldības

No.	Pasākums	Normatīvais akts	Atbildīgais
		apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi".	
4	Sabiedrības vides izglītības centrs	Ministru kabineta 2013.gada 21.marta Rīkojums Nr.100 Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013-2020 apstiprināšanu	RAAC apsaimniekotājs
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumi Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi".	RAAC apsaimniekotājs
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	2011.gada 2.augusta noteikumi Nr.598 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju".	RAAC apsaimniekotājs
7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumi Nr.598 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"; Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumi Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs,	RAAC apsaimniekotājs

No.	Pasākums	Normatīvais akts	Atbildīgais
		iepakošanas definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā".	
8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (20 transporta vienības)	2011.gada 5.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.545 „Noteikumi par biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ilgtspējas kritērijiem, to ieviešanas mehānismu un uzraudzības un kontroles kārtību”	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta (1)daļas 1)punkts	Pašvaldības
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Atkritumu apsaimniekošanas likuma 41.panta (1)daļa	ZAAO
11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	2011.gada 12.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu”	Pašvaldības

Informācijas avoti

1. Vidzemes ilgtermiņa attīstības scenāriju īsais ziņojums, Vidzemes plānošanas reģions 2011
2. „Ziemeļvidzemes reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekta IV kārtā”, Tehniski ekonomiskais pamatojums, Rīga, 2011.gada novembris
3. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam, Rīga 2012
4. <http://www.vidzeme.lv>
5. www.varam.gov.lv
6. <http://www.esfondi.lv>
7. www.zaao.lv
8. <http://www.sprk.gov.lv>
9. <http://www.vpvpb.gov.lv/lv>
10. <http://data.csb.gov.lv>
11. www.likumi.lv
12. <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/888&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Pielikumi

1.Pielikums

Sniegto pakalpojumu kvalitātes kritēriji

KVALITĀTES KRITĒRIJI, SNIEDZOT ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS PAKALPOJUMUS, TO SAVĀKŠANAI, ŠĶIROŠANAI, PĀRVADĀŠANAI UN AGLABĀŠANAI

1. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma tiesiskais regulējums:	<ul style="list-style-type: none"> – darbība sertificēta atbilstoši starptautiskajiem kvalitātes standartam; – darbība sertificēta atbilstoši starptautiskajiem vides pārvaldības standartam; – darbība atbilstoši spēkā esošajiem valsts normatīvajiem aktiem; – līgums ar pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanu pašvaldībā; – darbība saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem; – darbība atbilstoši izsniegtajām darbības atļaujām; – EKO laukumi un EKO punkti atbilst MK noteikumu prasībām; – sadzīves atkritumu savākšana, pārvadāšana, šķirošana un apglabāšana atbilstoši sertifikācijai (LASUA); – sadzīves atkritumu savākšana, pārvadāšana, šķirošana un apglabāšana atbilstoši Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas plānam (RAAP); – darbība atbilstoši uzņēmuma Klientu apkalpošanas standartam (KAS).
2. Pakalpojuma sniedzēja atpazīstamība:	<ul style="list-style-type: none"> – pakalpojuma sniedzēja aprīkojums un iekārtas marķētas ar pakalpojuma sniedzēja logo; – pakalpojuma sniedzēja autotransports marķēts ar pakalpojuma sniedzēja logo.
2.1. Pakalpojumu sniegšanas veids:	<ul style="list-style-type: none"> – darbiniekiem atbilstošs darba apģērbs ar pakalpojuma sniedzēja logo un atstarojošiem elementiem; – SA izvešana, lielgabarīta un šķiroto atkritumu savākšana un transportēšana, izmantojot konteinerus ar pakalpojuma sniedzēja logo un iestrādātu konteīnera Nr. un konteīnera identifikācija pēc koordinātēm; – papildus radušos atkritumu savākšana līdz 15 litriem bez maksas, virs 250 litriem ar koeficientu 1,5; – priekšapmaksas atkritumu savākšanas maiši un

	konteineri.
2.2. Pakalpojuma sniedzēja aprīkojuma funkcionalitāte:	<ul style="list-style-type: none"> – konteineru atbilstība Eiropas Savienības normai EN 840; – automašīnām vismaz Euro 4 sertifikāts, aprīkotas ar GPS datu uzkrāšanu uzņēmumā; – pakalpojuma sniegšana tiek uzskaitīta, plānota un kontrolēta vienotā datu bāzē, – darbībā tiek izmantoti specializēti (ADR) atkritumu savākšanas transportlīdzekļi, iekārtas un atkritumu konteineri; – konteineru krājumi un atrašanās vietas tiek pārvaldītas elektroniskā datu bāzē; – pēc pieprasījuma operatīvi tiek nodrošināta konteineru maiņa, apkope un remonts.
2.3. Darba drošība un ugunsdrošība:	<ul style="list-style-type: none"> – ikgadēja plānota personāla regulāra apmācība, kvalifikācijas celšana; – personāla higiēnas prasību ievērošana (dušas, tualetes, ģērbtuves); – ugunsdzēsības inventāra un iekārtu lietošanas praktiskās apmācības; – darba apģērbs atbilstoši darba aizsardzības likumdošanai.
3. Pakalpojuma nodrošināšanas regularitāte un pieejamība:	<ul style="list-style-type: none"> – atkritumu savākšana pēc grafika; – visu gadu vai tikai definētā sezonā; – visā pašvaldības administrējamā teritorijā; – pakalpojuma pieejamība visām fiziskām un juridiskām personām; – pakalpojuma nodrošināšana sabiedriskās ēkās un publiskos pasākumos; – iespēja 24 stundas pirms plānotā pakalpojuma sniegšanas bez maksas atteikt pakalpojumu.
4. Informācijas pieejamība par pamatpakalpojuma sniegšanu:	<ul style="list-style-type: none"> – atkritumu izvešanas kalendāra saņemšana kārtējam kalendārajam gadam un pēc izmaiņu veikšanas; – pašapkalpošanās sistēma – iespēja sekot līdzi norēķinu stāvoklim uzņēmuma mājaslapā internetā; – atgādinājuma sms par konteineru tukšošanu un iespēja bez maksas atteikt pakalpojumu; – iespēja mainīt atkritumu izvešanas grafiku neierobežotu reižu skaitu viena gada periodā atbilstoši pašvaldību saistošajiem noteikumiem; – atkritumu izvešana pēc klienta individuāla izvešanas grafika periodā atbilstoši pašvaldību saistošajiem noteikumiem;

	<ul style="list-style-type: none"> – iespēja telefoniski, elektroniski pieteikt vai atteikt grafikā paredzēto atkritumu izvešanu iepriekšējā dienā; – informācijas saņemšana EKO laukumos-birojos.
5. Maksa par pakalpojumu:	<ul style="list-style-type: none"> – atbilst pakalpojuma regularitātei/ noteiktajam izvešanas grafikam; – pašvaldības apstiprinātā atkritumu apsaimniekošanas maksa ir vienādā visā administratīvajā teritorijā; – juridiskās personas saņem rēķinu par sniegtajiem pakalpojumiem reizi mēnesī; – atkarīga no apsaimniekoto atkritumu veida, vai ir sadzīvē radušies bīstamie, liелgabarīta, būvniecības, u.c. atkritumi, atbilstoši sniegtā pakalpojuma apjomam un apstiprinātajai pakalpojuma cenai; – ja ir samaksāts par pakalpojumu ar priekšapmaksu, pakalpojuma nesniegšanas gadījumā līdzekļi tiek ieskaitīti nākamajā norēķinu periodā.
6. Pakalpojuma apmaksas iespējas un uzskaitē:	<ul style="list-style-type: none"> – banku konti, kuros norēķināties skaidrā naudā; – banku konti, kuros norēķināties bezskaidrā naudā no internetbankas; – iespēja pieteikties automātiskiem maksājumiem; – iespēja norēķināties vairākās tirdzniecības vietās (skaidrā vai bezskaidrā naudā); – iespēja norēķināties par pakalpojumiem VAS „Latvijas Pasts” nodaļās; – izziņas pašvaldībām par noslēgto līgumu skaitu, adresēm; – izziņas klientiem par savākto atkritumu daudzumiem un veidiem; – pēc klienta pieprasījuma tiek gatavota atskaite par viņa nodoto atkritumu tālāko apsaimniekošanu („atkritumu ceļa izsekojamība”).
7. Ar pakalpojuma sniegšanu saistītā apmācība un konsultācijas:	<ul style="list-style-type: none"> – iespēja zvanīt uz pakalpojuma sniedzēja biroju, klientu apkalpošanas centriem, 24 stundas diennaktī; – saņemt kvalificētu darbinieku konsultācijas, atbildes uz jautājumiem; – sabiedrība regulāri un plānveidīgi tiek informēta ar mediju starpniecību, izdodot bezmaksas bukletus, ievietojot informāciju uzņēmuma mājas lapā; – regulāra skolēnu apmācība izglītības iestādēs, iesaistot dažādos projektos, veicot plānotas vides

	<p>izglītības aktivitātes;</p> <ul style="list-style-type: none"> – regulāri tiek ievietoti jaunumi pakalpojuma sniedzēja mājaslapā un pašvaldību mēdijos, iedzīvotāji tiek informēti par aktuālo situāciju un paredzamajiem pasākumiem; – regulāra un sistemātiska darbinieku apmācība par pakalpojumu sniegšanas kvalitāti atbilstoši uzņēmumā izstrādātajam klientu apkalpošanas standartam.
8. Pakalpojuma atspoguļojums tīmeklī:	<ul style="list-style-type: none"> – pakalpojuma sniedzēja mājaslapā pieejama informācija par atkritumu izvešanas cenām, maksu gan fiziskām, gan juridiskām personām; – informācija par pakalpojuma sniedzēja uzņēmuma vēsturi, struktūru, projektiem, mērķiem, kontaktinformācija; – informācija par pakalpojuma sniedzēja darbībām sabiedrības izglītošanā; – klientiem pieejama informācija par saņemtajiem pakalpojumiem klientu datu sistēmā; – iespēja pakalpojuma sniedzēja mājaslapā publiski uzdot interesējošos jautājumus, saņemt atbildes; – iespēja izteikt ieteikumus un priekšlikumus; – pakalpojuma sniedzējs vismaz 1 reizi gadā veic klientu rakstisku aptauju, kur klientiem ir iespēja paust viedokli par saņemto pakalpojumu.

KVALITĀTES KRITĒRIJI ATKRITUMU DALĪTAI ATKRITUMU VĀKŠANAI UN ŠĶIROŠANAI

9. Pakalpojuma nodrošinājums dalītajai atkritumu vākšanai:	<ul style="list-style-type: none"> – ir izveidota un tiek uzturēta reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna ietvaros pašvaldību līgumos noteiktā infrastruktūra atkritumu dalītās vākšanas nodrošināšanai; – līgums ar pašvaldību par EKO laukumu (biroju) uzturēšanu; – līgums ar pašvaldību par EKO punktu skaitu un izvietojumu; – motivējošu atlaižu sistēma par otrreizējo izejvielu nogādāšanu EKO laukumā; – atpazīstami atsevišķu dalīto atkritumu un sadzīvē radušos bīstamo atkritumu veidu savākšanai paredzēti konteineri;
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> – EKO kastu, EKO somu sistēma dažādu otrreizēji izmantojamo un pārstrādājamo materiālu savākšanai; – lielizmēra maisi (BIG-BAG maisi) būvgružu, zaļo atkritumu un nestandarta atkritumu savākšanai, – speciālie konteineri ar pakalpojuma sniedzēja logo un norādi, kādu veidu dalīto atkritumus drīkst likt attiecīgajā konteinerā; – papildaprīkojums dalītajai atkritumu vākšanai (papildkonteineri (režģi), EKO somas (tikai pilsētās), EKO kastes) ar pakalpojuma sniedzēja logo un uzrakstiem, ko tajā paredzēts likt; – atsevišķu atkritumu veidu (iepakojums, EEIA, sadzīvē radušos bīstamo atkritumi, šķirotie, būvgruži, lielpabarīta, bioloģiskie, azbestu saturošie) dalītā vākšana; – atlaižu vai bezmaksas atsevišķu sašķirotu atkritumu veidu nodošanas sistēma dalītās vākšanas laukumos; – dalīti vāktu atkritumu realizācijas vai reģenerācijas nodrošinājums; – veikti aprēķini par iedzīvotāju skaitu, kam pieejams pakalpojums; – izveidota infrastruktūra ar ilgtspēju vismaz 5 gadi.
10. Darba drošība un ugunsdrošība:	<ul style="list-style-type: none"> – personāla regulāra apmācība, kvalifikācijas celšana; – personīgo aizsarglīdzekļu lietošana; – personāla higiēnas prasību ievērošana (dušas, tualetes, ģērbtuves).

2.Pielikums Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai

Latvijas Republikas Vides ministrija
VALSTS VIDES DIENESTA
VALMIERAS REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE
Reģistrācijas Nr.90000017078, L.Paegles iela 13, Valmiera, LV-4201,
Tālrunis 64207266, fakss 64207281, e-pasts: parvalde@valmiera.vvd.gov.lv

Atļauja A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr.VA09IA0003

Komersanta (vai citas personas) firmas nosaukums: **Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija”**

Juridiskā adrese: **Rīgas iela 32, Valmiera, LV - 4201**

Reģistrācijas numurs: **44103015509**

Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā: **2003.gada 2.aprīlis**

Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā: -

Iekārta, operators:

Sadzīves atkritumu poligons

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību

„Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija”

Adrese: **„Stūrī”, Stalbes pagasts, Pārgaujas novads**

Teritorijas kods: **428000**

Paredzētās piesārņojošās darbības veids atbilstoši:

1) likuma **“Par piesārņojumu” 1.pielikumam**

(5) Atkritumu saimniecībā:

4) atkritumu poligoni, kuri var uzņemt vairāk nekā 10 tonnas atkritumu dienā vai kuru kopējā ietilpība pārsniedz 25 000 tonnas, izņemot inerto atkritumu poligenus;

2) Ministru kabineta 2002. gada 9. jūlija noteikumu Nr.294 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai”;

1.pielikumam

5. Atkritumu apsaimniekošana:

5.4. iekārtas atkritumu apstrādei apglabāšanas nolūkos, kurās neizmanto bioloģisko vai fizikāli ķīmisko apstrādes metodi;

5.5.iekārtas sadzīves atkritumu pārstrādei;

5.8. to notekūdeņu dūņu un atkritumu apglabāšanas, uzglabāšanas vai kompostēšanas vietas, kuri nav pielīdzināmi biotamajiem atkritumiem;

5.10. iekārtas sadzīves atkritumu šķirošanai vai īslaicīgai uzglabāšanai, tai skaitā pārkraušanas stacijas, kuru uzņemšanas ietilpība ir 30 tonnu dienā un vairāk;

8. Citas nozares:

8.9. notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē.

2.pielikumam:

1. Enerģētika:

1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru ievadīta siltuma jauda ir vairāk nekā 0,2 megavati, ja sadedzināšanas iekārtai saskaņā Ministru kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumu Nr.294 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai" 1.pielikuma 1.1.vai 1.2.apakšpunktu nav nepieciešama atļauja;

1.3. degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m³ gadā;

6.Citas nozares:

6.3. notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar jaudu no 5 līdz 20 kubikmetriem diennaktī, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē.

Atļaujas iesnieguma pieņemšanas datums: **2009. gada 10.augusts**

Atļauja izsniegta esošai piesārņojošai darbībai.

NACE kodi:

PRODCOM kodi:

Izsniegšanas datums: **2009. gada 9.novembris**

Vieta: **Valmiera**

Valsts vides dienesta

Valmieras reģionālās vides pārvaldes direktore:

I.Kojcova

Lēmumu par atļaujas izsniegšanu vai atļaujas nosacījumiem var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Atļaujas nosacījumus var pārskatīt visā tās derīguma termiņa laikā, pamatojoties uz likuma "Par piesārņojumu" 32.panta 3^l. daļu.

 Grozījumi, 08.06.2010, Valmieras reģionālā vides pārvalde

 Grozījumi, 12.01.2011, Valmieras reģionālā vides pārvalde

 Grozījumi, 25.04.2012, Valmieras reģionālā vides pārvalde

 Grozījumi, 05.12.2012, Valmieras reģionālā vides pārvalde

3.Pielikums Investīciju aprēķins

Investīciju sadalījums plāna ietvaros (latos, bez pievienotās vērtības nodokļa 21%)

Pasākums	Gads un investīciju apjoms, LVL							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOPĀ
Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punkti un laukumi	44 500.00	45 000.00	77 500.00	75 500.00	76 000.00	45 500.00	14 529.00	378 529.00
Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	40 000.00	67 000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	107 000.00
Veco izgāztuvju rekultivācija	450 000.00	250 000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	700 000.00
Sabiedrības vides izglītības centra izbūve (RAAC)	0.00	0.00	0.00	0.00	50 000.00	150 000.00	0.00	200 000.00
Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	0.00	1 500 000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1 500 000.00
NAIK un riepu pārstrādes iekārta RAAC	0.00	0.00	0.00	500 000.00	350 000.00	450 000.00	0.00	1 300 000.00
Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	250 000.00	250 000.00	500 000.00
Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (20 transporta vienības)	0.00	300 000.00	450 000.00	450 000.00	300 000.00	300 000.00	0.00	1 800 000.00
Kopā:	534 500.00	2 162 000.00	527 000.00	1 025 500.00	776 000.00	1 195 500.00	264 529.00	6 485 029.00

Pasākums	Gads un investīciju apjoms, LVL							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOPĀ
t.sk. pašvaldību līdzekļi EKO punktu un laukumu izbūvē	44 500.00	45 000.00	77 500.00	75 500.00	76 000.00	45 500.00	14 529.00	378 529.00
t.sk. ZAAO finansējums Poligona Daibe pirmās kārtas krātuves rekultivācijai	40 000.00	67 000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	107 000.00
t.sk. ES finansējums normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācijai (līdz 85%)	382 500.00	212 500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	595 000.00
t.sk. pašvaldību finansējums normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācijai (vismaz 15%)	67 500.00	37 500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	105 000.00
t.sk. ES finansējums Sabiedrības vides izglītības centrs (RAAC) (līdz 40%)	0.00	0.00	0.00	0.00	20 000.00	60 000.00	0.00	80 000.00
t.sk. RAAC apsaimniekotāja līdzekļi Sabiedrības vides izglītības centra izbūvei (līdz 60%)	0.00	0.00	0.00	0.00	30 000.00	90 000.00	0.00	120 000.00
t.sk. ES finansējums reģionālo poligonu attīstībai (bioloģiski noārdāmo atkritumu, NAIK un riepu pārstrādes, Automātiska šķirošanas iekārtas (līdz 40%))	0.00	600 000.00	0.00	200 000.00	140 000.00	280 000.00	100 000.00	1 320 000.00
t.sk. RAAC apsaimniekotāja līdzekļi reģionālo poligonu attīstībai (bioloģiski noārdāmo atkritumu, NAIK un riepu pārstrādes, Automātiska šķirošanas iekārtas (līdz 60%))	0.00	900 000.00	0.00	300 000.00	210 000.00	420 000.00	150 000.00	1 980 000.00

Pasākums	Gads un investīciju apjoms, LVL							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOPĀ
t.sk. ES finansējums Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšanai (līdz 40%)	0.00	120 000.00	180 000.00	180 000.00	120 000.00	120 000.00	0.00	720 000.00
t.sk. Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma līdzekļi Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšanai (līdz 60%)	0.00	180 000.00	270 000.00	270 000.00	180 000.00	180 000.00	0.00	1 080 000.00

Investīciju sadalījums plāna ietvaros (euro, bez pievienotās vērtības nodokļa 21%)

Pasākums	Gads un investīciju apjoms, EUR							KOPĀ
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punkti un laukumi	63 318.16	64 029.60	110 273.19	107 427.43	108 138.87	64 029.60	20 673.02	537 889.87
Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves rekultivācija	56 915.20	95 332.95	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	152 248.15
Veco izgāztuvju rekultivācija	640 295.95	355 719.97	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	996 015.92
Sabiedrības vides izglītības centra izbūve (RAAC)	0.00	0.00	0.00	0.00	71 144.00	213 431.98	0.00	284 575.98
Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	0.00	2 134 319.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2 134 319.80
NAIK un riepu pārstrādes iekārta RAAC	0.00	0.00	0.00	711 439.95	498 007.96	640 295.95	0.00	1 849 743.86

Pasākums	Gads un investīciju apjoms, EUR							KOPĀ
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	355 719.97	355 719.97	711 439.94
Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (20 transporta vienības)	0.00	426 863.97	640 295.95	640 295.95	426 863.97	426 863.97	0.00	2 561 183.81
Kopā:	760 529.31	2 720 546.20	750 569.14	1 459 163.33	1 104 154.80	1 700 341.47	376 392.99	8 871 697.24
t.sk. pašvaldību līdzekļi EKO punktu un laukumu izbūvē	63 318.16	64 029.60	110 273.19	107 427.43	108 138.87	64 029.60	20 673.02	537 889.87
t.sk. ZAAO finansējums Poligona Daibe pirmās kārtas krātuves rekultivācijai	56 915.20	95 332.95	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	152 248.15
t.sk. ES finansējums normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācijai (līdz 85%)	544 251.55	302 361.97	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	846 613.52
t.sk. pašvaldību finansējums normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācijai (vismaz 15%)	96 044.33	53 358.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	846 613.52
t.sk. ES finansējums Sabiedrības vides izglītības centrs (RAAC) (līdz 40%)	0.00	0.00	0.00	0.00	28 457.60	85 372.79	0.00	113 830.39
t.sk. RAAC apsaimniekotāja līdzekļi Sabiedrības vides izglītības centra izbūvei (līdz 60%)	0.00	0.00	0.00	0.00	42 686.40	128 059.19	0.00	170 745.59
t.sk. ES finansējums reģionālo poligonu attīstībai (bioloģiski noārdāmo atkritumu, NAIK un riepu pārstrādes, Automātiska šķirošanas iekārtas (līdz 40%))	0.00	853 727.92	0.00	284 575.98	199 203.18	398 406.37	142 287.99	1 878 201.44

Pasākums	Gads un investīciju apjoms, EUR							KOPĀ
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
t.sk. RAAC apsaimniekotāja līdzekļi reģionālo poligonu attīstībai (bioloģiski noārdāmo atkritumu, NAIK un riepu pārstrādes, Automātiska šķirošanas iekārtas (līdz 60%))	0.00	1 280 591.88	0.00	426 863.97	298 804.78	597 609.55	213 431.98	2 817 302.16
t.sk. ES finansējums Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšanai (līdz 40%)	0.00	170 745,59	256 118.38	256 118.38	170 745.59	170 745.59	0.00	2 048 947.05
t.sk. Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma līdzekļi Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšanai (līdz 60%)	0.00	256 118.38	384 177.57	384 177.57	256 118.38	256 118.38	0.00	3 073 420.57

4.Pielikums

RAAC attīstībai nepieciešamie zemes īpašuma tiesības apliecinājošie dokumenti

Zemesgrāmatu datubāze internetā <http://www.zemesgramata.lv>; info@zemgram.lv

1

Zemesgrāmatu apliecība

Cēsu zemesgrāmatu nodaļa
Stalbes pagasta zemesgrāmatas nodaļējums Nr. 1000 0018 8780
Kadastra numurs: 4280 004 0053
Nosaukums: CSA poligons Daibe
"CSA poligons Daibe", Stalbes pag., Cēsu raj.

I.daļa 1.iedaļa			
Ieraksta Nr.	Nekustams īpašums, servitūti un reālnastas	Kopīpašuma daļa	Platība, lielums
1.1.	Ēku (būvju) nekustams īpašums sastāv no septiņām būvēm.		
1.2.	Ēka (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 001).		
1.3.	Inženierbūve (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 002).		
1.4.	Ēka (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 004).		
1.5.	Inženierbūve (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 005).		
1.6.	Inženierbūve (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 006).		
1.7.	Inženierbūve (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 007).		
1.8.	Palīgēka (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 008).		
Žurnāls Nr. 300001199527 (19.09.2005), lēmuma datums: 04.10.2005, tiesnesis Inese Kiršteine			
2.1.	Pievienotas divas būves.		
2.2.	Būve (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 010).		
2.3.	Būve (kadastra apzīmējums 4280 004 0053 011).		
Žurnāls Nr. 300001467817 (18.05.2006), lēmuma datums: 06.06.2006, tiesnesis Inese Kiršteine			
3.1.	Pievienots nekustams īpašums "Stūri", Stalbes pag., Cēsu raj. (zemesgrāmatas nodaļējuma Nr.288) visā tā sastāvā: Zemes gabals ar kadastra apzīmējumu 4280 004 0053.		60,2 ha
3.2.	Pēc pievienošanas nekustams īpašums sastāv no zemes gabala un deviņām būvēm.		60,2 ha
3.3.	Izpildot kadastrālo uzmērīšanu, zemes kopplatība var tikt precizēta.		
3.4.	Mainīts īpašuma kadastra numurs no 4280 503 0003 uz 4280 004 0053. Pamats: 2006. gada 27. decembra pirkuma līgums.		
Žurnāls Nr. 300001857839 (27.12.2006), lēmuma datums: 17.01.2007, tiesnesis Baiba Lielpētere			
I.daļa 2. iedaļa			
Ieraksta Nr.	No nekustama īpašuma atdalītie zemes gabali, servitūti un reālnastu pārgrozījumi un dzēsumi	Kopīpašuma daļa	Platība, lielums
1.1.	Dzēst 1. iedaļas atzīmi Nr. 1.9 (žurnāla Nr. 300001199527, 19.09.2005). Pamats: 2006. gada 27. decembra pirkuma līgums.		

I.dala 2. iedala			
Ieraksta Nr.	No nekustama īpašuma atdalītie zemes gabali, servitūtu un reālnastu pārgrozījumi un dzēsumi	Platība, lielums	
Žurnāls Nr. 300001857839 (27.12.2006), lēmuma datums: 17.01.2007, tiesnesis Baiba Lielpētere			
II.dala 1. iedala			
Ieraksta Nr.	Īpašnieks, personas/nodokļu maksātāja kods, tiesību pamats	Domājamā daļa	Summa, par kādu iegūts īpašums(Ls)
1.1.	Īpašnieks: SIA Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija, nodokļu maksātāja kods 44103015509.	1	
1.2.	Pamats: 2004. gada 26. novembra akts par ēku pieņemšanu ekspluatācijā, kods 04-01485-4151.		
Žurnāls Nr. 300001199527 (19.09.2005), lēmuma datums: 04.10.2005, tiesnesis Inese Kiršteine			
2.1.	Pamats būvju pievienošanai: 2004. gada 26. novembra akts par ēku pieņemšanu ekspluatācijā, kods 04-01485-4151.		
Žurnāls Nr. 300001467817 (18.05.2006), lēmuma datums: 06.06.2006, tiesnesis Inese Kiršteine			
3.1.	Pamats zemes pievienošanai: 2006. gada 27. decembra pirkuma līgums.		43705,00
Žurnāls Nr. 300001857839 (27.12.2006), lēmuma datums: 17.01.2007, tiesnesis Baiba Lielpētere			

Kancelejas nodeva Ls 11,00 samaksāta

Žurnāla Nr. 300001857839, datums 27.12.2006., lēmuma datums: 17.01.2007.

Zemesgrāmatu nodaļas tiesnesis:

Zemesgrāmatu apliecība satur nodaļumā spēkā esošos ierakstus un atzīmes

Baiba Lielpētere

LATVIJAS REPUBLIKA

Cēsu rajona
Stalbes pagasta

Nekustamā īpašuma “Stūri”

Kadastra Nr. 42800040053

ZEMES ROBEŽU PLĀNS

Robežplāns izgatavots pamatojoties uz Stalbes pagasta padomes 29.06.2006. sēdes Nr.9 lēmumu Nr.2.

Robežu plāns sastādīts pēc 1999.gada robežu noteikšanas un 2006.gada apsekošanas materiāliem mērogā M 1: 10 000

Izpildot robežu uzmērīšanu, īpašuma kopplatība var tikt precizēta.

Zemes kopplatība ir 60.2 ha

VZD VIDZEMES REĢIONĀLĀ NODAĻA

Cēsu biroja vadītāja

S.Eglīte

04.12.2006

EKSPLIKĀCIJA																
Zemes noga- balu Nr.	Kop- platība (ha)	Lauk- saimn. i zma- nojama zeme	TAI SKAITĀ													
			no tās						Meži	Krū- māji	Purvi	Ceļi	Zem- ekām un pagal- miem	Zem- ūde- ņiem	no tās	
			Aram- zeme	Augļu dārzi	Pļavas	Ganī- bas	Nosu- sināti	Zem- zīvjū dīķiem							Pārē- jās zemes	
60.2	3.8	-	-	-	-	3.8	-	18.5	1.0	-	0.2	1.9	1.7	-	33.1	

**ZEMES
IZVIETOJUMA SHĒMA:**

Saskaņots.
22.11.06

ROBEŽOJOŠĀS ZEMES

- A-B zemes īpašums "Jaunzeltkalni"
- B-C zemes īpašums "Māras"
- C-D zemes īpašums "Jaunirguti"
- D-E zemes īpašums "Bizlas"
- E-F zemes īpašums "Lauri"
- F-G zemes īpašums "Ceipoli"
- G-H zemes īpašums "Lauri"
- H-A zemes īpašums "Mežlaides"

**SIA "LATĪPAŠUMS-
MĒRNICĪBAS BIROJS"**

SASKAŅOTS
① Ziemeļvidzemes reģionālā
lauksaimniecības pārvalde
Zemes un ūdens resursu daļas
vecākais inspektors
"22.11.2006.g."

Vecākais inspektors
Jānis Mirkis

Ortofoto kartes Nr. 4341-44
Kontūrkartes Nr. 770,

Izpildedirektors	Ģ.Loze	17.11.2006.
Mērnies	J.Dragons	16.11.2006.

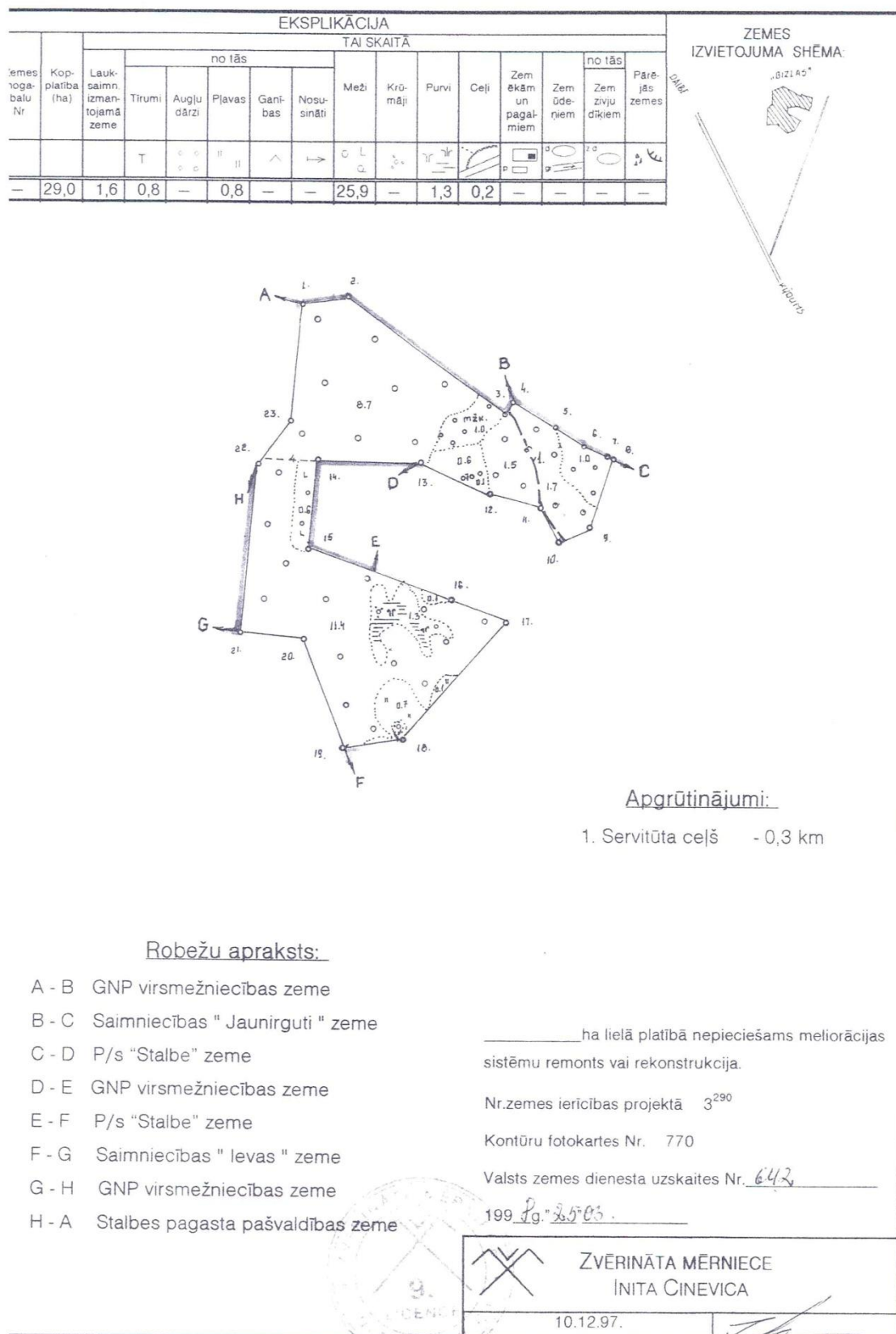
Forma A

LATVIJAS REPUBLIKA
C Ē S U rajona
STALBES PAGASTA
SAIMNIECĪBAS "BIZLAS"
Zemes kadastra Nr. 4280 004 0041
ZEMES ROBEŽU PLĀNS

Robežas noteiktas atbilstoši Stalbes pagasta Zemes komisijas
1996.gada 17.oktobra sēdes protokola Nr.111 lēmumam
Plāns sastādīts pēc 1997.g. robežu ierādīšanas materiāliem M 1: 10 000
Zemes kopplatība ir 29,0 ha.
Izpildot robežu uzmērīšanu zemes īpašuma kopplatība var tikt precizēta.

Zemes īpašums reģistrēts tēmi zemes
grāmatu nodaļas Stalbes pagastā zemes grāmatā
1999 gada 10. augustā
Nodalījuma (folijas) Nr. 263
Zemes grāmatu nodaļas priekšnieks: I. Kiršteine

VALSTS ZEMES DIENESTS
CĒSU nodaļa
Nodalas vadītājs: [Signature] 19.07.99.

5.Pielikums

Ziemeļvidzemes AAR tipveida pakalpojumu līgums

LĪGUMS PAR ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANU

_____, nodokļu maksātāja reģistrācijas
Nr. _____, adrese _____,
turpmāk tekstā – Pašvaldība, kuru uz Pašvaldības nolikuma pamata pārstāv
_____ un

_____, reģistrācijas
Nr. _____, _____, turpmāk tekstā -
Apsaimniekotājs, kuru uz statūtu pamata pārstāv _____ no
otras puses, turpmāk tekstā arī – puses, ņemot vērā, Pašvaldības domes [datums],
lēmumu [numurs] protokols Nr. [protokola numurs], noslēdz sekojošu līgumu:

1. Līguma termini

- 1.1. **atkritumu apsaimniekošana** — sadzīves atkritumu savākšana, pārvadāšana pārkraušana un uzglabāšana;
- 1.2. **atkritumu apglabāšana** — jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana;
- 1.3. **atkritumu dalītā savākšana** — atkritumu savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī reģenerāciju vai apglabāšanu;
- 1.4. **atkritumu radītājs** — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus pašvaldības teritorijā sadzīvē vai saimnieciskā darbībā;
- 1.5. **atkritumu poligons** — CSA poligons „Daibe”, kas ir speciāli ierīkota un aprīkota vieta atkritumu apglabāšanai uz zemes vai zemē, kur nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi;
- 1.6. **atkritumu savākšana** — atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai;
- 1.7. **bioloģiskie atkritumi** – bioloģiski noārdāmi mājāsaimniecību, restorānu, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu un mazumtirdzniecības, pārtikas un virtuves atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas ražošanas atkritumi;
- 1.8. **būvniecības un celtniecības atkritumi** – atkritumu, kas radušies ēku, namu, dzīvokļu, infrastruktūras būvniecības vai remonta procesa laikā;
- 1.9. **Klients** – atkritumu radītājs, kurš noslēdzis līgumu ar Apsaimniekotāju;
- 1.10. **Plāns** – Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas plāns 2014.-2020.gadam, kas apstiprināts ar Pašvaldības domes 2013.gada [datums] lēmumu Nr.[numurs] (protokols Nr.[numurs]);
- 1.11. **ražošanas atkritumi** — atkritumi, kas radušies ražošanas procesā un to apsaimniekošanai ir nepieciešams;

- 1.12. **sadzīves atkritumi** — mājāsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājāsaimniecībās radītajiem atkritumiem;
- 1.13. **sadzīvē radušies bīstamie atkritumi** — atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus;
- 1.14. **Saistošie noteikumi** – Pašvaldības [datums] saistošie noteikumu [numurs] [nosaukums];
- 1.15. **lielgabarīta atkritumi** – atkritumi, kurus to izmēra un masas dēļ nav iespējams ievietot sadzīves atkritumu uzkrāšanai paredzētajos konteineros;
- 1.16. **zaļie atkritumi**- zāle, zari, lapas, koku un krūmu atgriezumus, dārzu un parku atkritumi.

2. Līguma priekšmets

- 2.1. Ar šo līgumu Pašvaldība piešķir Apsaimniekotājam tiesības sniegt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus atkritumu radītājiem Pašvaldības teritorijā, savukārt Apsaimniekotājs apņemas nodrošināt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas un vides aizsardzības jomu regulējošo normatīvo aktu prasības un plānu.
- 2.2. Apsaimniekotājs sniedz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus Klientiem, pamatojoties uz patstāvīgiem līgumiem, kas noslēgti Apsaimniekotāja un Klientu starpā.
- 2.3. Apsaimniekotājs darbojas atbilstoši Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācijas piešķirtajiem sertifikātiem, kuri ir atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem pakalpojumu sniegšanā ievērojot Plānā noteiktos kvalitātes kritērijus un atkritumu apsaimniekošanas mērķus.

3. Pušu vispārējās saistības

- 3.1. Apsaimniekotājs apņemas:
 - 3.1.1. Nodrošināt šī līguma izpildi, ievērojot normatīvo aktu prasības;
 - 3.1.2. Nodrošināt regulāru sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu no Klientiem - ne retāk kā noteikts Saistošajos noteikumos, ņemot vērā Klientu radīto atkritumu daudzumu;
 - 3.1.3. Nodrošināt atkritumu izvešanas reisu skaitu ne mazāku kā [skaits] reizes mēnesī, no kuriem Klienti var izvēlēties piemērotāko.
 - 3.1.4. Nodrošināt Klientus ar konteineriem sadzīves atkritumu uzkrāšanai, kuru veids un dizains ir saskaņots ar Pašvaldību;
 - 3.1.5. Atkritumus pārvadāt ar speciāli šim nolūkam paredzētiem transporta līdzekļiem, kuri aprīkoti ar globālās pozicionēšanas iekārtām un Apsaimniekotāja atpazīstamības zīmēm;
 - 3.1.6. Nodrošināt lielgabarīta, būvniecības un celtniecības, ražošanas, bioloģisko un zaļo atkritumu savākšanu no Klientiem slēdzot atsevišķus līgumus, patstāvīgi vienojoties par pakalpojuma maksu;
 - 3.1.7. Norīkot darbu izpildei kvalificētus darbiniekus un nodrošināt to regulāru apmācību;
 - 3.1.8. Nodrošināt darbiniekus ar darba apģērbu, uz kura ir norādītas Apsaimniekotāja atpazīstamības zīmes.

- 3.1.9. Piedāvāt dalītās atkritumu vākšanas iespējas Klientiem, kas atbilst Pašvaldības apstiprinātajiem teritorijas attīstības dokumentiem un Plānam, kā arī citiem normatīvajiem aktiem, tajā skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu savākšanai;
 - 3.1.10. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sniegt par šajā līgumā norādītā kārtībā aprēķinātu samaksu. Gadījumā, ja mainās normatīvajos aktos ietvertais regulējums maksas par atkritumu apsaimniekošanu noteikšanai, puses vadīsies no normatīvajos aktos noteiktā;
 - 3.1.11. Apglabāšanai paredzētos sadzīves atkritumus, kas savākti Pašvaldības teritorijā, nogādāt atkritumu poligonā;
 - 3.1.12. Pēc Pašvaldības pieprasījuma sniegt informāciju par pakalpojumu sniegšanas kvantitatīvajiem rādītājiem, noslēgto līgumu skaitu ar Klientiem un citiem ar pakalpojumu sniegšanu saistītiem jautājumiem, piemēram, atkritumu savākšanā iesaistīto transportlīdzekļu kustības maršrutiem, u.c.;
 - 3.1.13. Informēt Pašvaldību par gadījumiem, kad tas konstatē saistošo noteikumu nepildīšanu vai pārkāpumus;
 - 3.1.14. Pēc Pašvaldības pieprasījuma sniegt atskaites par pakalpojumu sniegšanas un līguma izpildes rezultātiem, transportlīdzekļa uzskaites datiem, kurā fiksēts laiks un kustība, savākto, apglabāto un pārstrādāto atkritumu daudzumu, darbinieku skaitu, kas nodrošina pakalpojumu izpildi Pašvaldības administratīvajā teritorijā, kā arī atskaiti par Klientu rēķinu apmaksas disciplīnu;
 - 3.1.15. Regulāri informēt atkritumu radītājus par aktualitātēm atkritumu apsaimniekošanas jomā un izglītēt par atkritumu apsaimniekošanas procesiem, nodrošinot atkritumu radītājus ar informāciju medijos un dažādiem drukātiem materiāliem;
 - 3.1.16. Iesniegt Pašvaldībai Klientu informēšanas izglītošanas plānu katram kalendārajam gadam;
 - 3.1.17. Veikt nepieciešamās aktivitātes, lai tiktu noslēgti līgumi ar visiem Pašvaldības teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem par radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.
- 3.2. Apsaimniekotājam ir tiesības:
- 3.2.1. Pieprasīt no Klientiem maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kas aprēķināta šajā līgumā paredzētajā kārtībā;
 - 3.2.2. Patstāvīgi noteikt maksu Klientiem par cita veida atkritumu apsaimniekošanu;
 - 3.2.3. Pārtraukt līguma attiecības ar Klientiem maksājumu kavējumu vai citu līguma pārkāpumu gadījumā par līguma attiecību pārtraukšanu informējot Pašvaldību;
 - 3.2.4. Pieprasīt no Pašvaldības tās rīcībā esošo pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo informāciju, t.sk. Pašvaldībā reģistrēto nekustamo īpašumu adresu sarakstu, informāciju par deklarēto iedzīvotāju skaitu attiecīgajā īpašumā, u.c.;
- 3.3. Pašvaldība apņemas:
- 3.3.1. Šī līguma darbības laikā neslēgt līgumu par atkritumu apsaimniekošanu visā tās teritorijā vai kādā daļā ar citu atkritumu apsaimniekotāju;
 - 3.3.2. Nodrošināt Apsaimniekotāju ar tās rīcībā esošo atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo informāciju;
 - 3.3.3. Informēt atkritumu radītājus par noslēgto līgumu ar Apsaimniekotāju;

- 3.3.4. Sniegt Apsaimniekotājam informāciju par atkritumu radītājiem, kuri nav slēguši līgumus par atkritumu apsaimniekošanu un iesaistīt pašvaldības policiju vai citu atbildīgo iestādi, lai kontrolētu saistošo noteikumu izpildi, tādējādi veicinot visu Pašvaldības teritorijā esošo atkritumu radītāju iesaistīšanos atkritumu apsaimniekošanas sistēmā.
 - 3.3.5. Piemērot sankcijas atkritumu radītājiem, kuriem nav spēkā esoša līguma ar Apsaimniekotāju vai kuri apzināti izvairās no radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas Pašvaldības un Apsaimniekotāja organizētā veidā;
 - 3.3.6. Organizēt un kontrolēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu tās administratīvajā teritorijā saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā.
- 3.4. Pašvaldībai ir tiesības:
- 3.4.1. Ieguldīt līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidē un uzturēšanā atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un Plānam;
 - 3.4.2. Pieprasīt informāciju no Apsaimniekotāja par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanas kvantitatīvajiem rādītājiem, noslēgtajiem līgumiem ar Klientiem, kā arī citiem jautājumiem;
 - 3.4.3. Bez īpaša brīdinājuma uzraudzīt un kontrolēt šī līguma izpildes gaitu un Apsaimniekotāja darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām un šī līguma noteikumiem.

4. Maksa par pakalpojumu sniegšanu

- 4.1. Apsaimniekotājs veic sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, Klientiem piemērojot maksu LVL _____ par vienu kubikmetru sadzīves atkritumu plus pievienotās vērtības nodoklis normatīvajos aktos noteiktajā apmērā. Šajā punktā norādītā maksa sastāv no: sadzīves atkritumu savākšanas un transportēšanas izdevumiem LVL _____ par vienu kubikmetru sadzīves atkritumu, sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātā tarifa par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā „Daibe”, Pārgaujas novada Stalbes pagastā LVL _____ par vienu kubikmetru sadzīves atkritumu un dabas resursu nodokļa likmes LVL _____ par vienu kubikmetru sadzīves atkritumu.
- 4.2. Līguma 4.1.punktā noteikto maksas apmēru Pašvaldība pēc Apsaimniekotāja pieprasījuma vai savas iniciatīvas pārskata ne biežāk kā vienu reizi gadā, ja iestājas kāds no turpmāk norādītajiem priekšnoteikumiem:
 - 4.2.1. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir mainījies tarifa par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā apmērs par vairāk kā _____ (%), salīdzinot ar situāciju uz šī līguma noslēgšanas brīdi. Līdzēji konstatē, ka uz šī līguma noslēgšanas brīdi tarifa apmērs ir _____ par vienu tonnu sadzīves atkritumu;
 - 4.2.2. Mainās Dabas resursu likumā noteiktā nodokļa likme par sadzīves atkritumu apglabāšanu par vairāk kā _____ (%), salīdzinot ar situāciju uz šī līguma noslēgšanas brīdi. Puses konstatē, ka uz šī līguma noslēgšanas brīdi nodokļa apmērs ir LVL _____ par vienu tonnu sadzīves atkritumu;
 - 4.2.3. Par vairāk kā _____ (%) salīdzinot ar situāciju uz šī līguma noslēgšanas brīdi, mainās dīzeļdegvielas cena. Apsaimniekotājs apliecina, ka degvielas izmaksas, kas ietvertas sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas, pārkraušanas un uzglabāšanas komponentē veido _____ (%) no

kopējām šīs komponentes izmaksām un ir aprēķinātas pēc dīzeļdegvielas cenas par vienu litru LVL _____ (bez PVN) apmērā.

- 4.3. Puses nosaka, ka gadījumā, ja iestājas kāds no līguma 4.2.punktā minētajiem priekšnoteikumiem, maksas apmērs tiek mainīts proporcionāli attiecīgās izmaksu komponentes īpatsvaram. Piemērojot tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu vai dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu un attiecinot to uz vienu kubikmetru sadzīves atkritumu, puses piemēros koeficientu 0,2.
- 4.4. Pašvaldība, nekavējoties pēc šī līguma 4.2. punktā minētā lēmuma pieņemšanas, informē atkritumu radītājus par aktuālo maksas par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu apmēru, informāciju publicējot vietējā laikrakstā.
- 4.5. Gadījumā, ja Pašvaldība nepiekrīt maksas par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu palielināšanai un Apsaimniekotājs paziņo par vēlmi lauzt līgumu, Pašvaldība veic nepieciešamās darbības, lai nekavējoties veiktu jauna atkritumu apsaimniekotāja izvēli.
- 4.6. Maksājumu apmērs Klientam tiek noteikts atbilstoši noslēgtajam līgumam starp Klientu un apsaimniekotāju, ņemot vērā Klienta izvēlēto konteīnera veidu, konteīnera tukšošanas regularitāti un citiem noteikumiem, par kuriem Klients un Apsaimniekotājs ir vienojušies.
- 4.7. Citu veidu atkritumu savākšana tiek veikta par Apsaimniekotāja noteiktu cenu, kuru tas dara zināmu Klientiem pirms attiecīgā pakalpojuma sniegšanas uzsākšanas.

5. Līguma darbības termiņš un spēkā esamība

- 5.1. Līgums stājas spēkā _____.gada _____, un darbojas 5 (piecus) gadus.
- 5.2. Puses savstarpēji vienojoties ir tiesīgas atkāpties no šī līguma, nodrošinot sadzīves atkritumu apsaimniekošanas nepārtrauktību.
- 5.3. Pašvaldība ir tiesīga vienpusēji atkāpties no šī līguma, ja:
 - 5.3.1. Apsaimniekotājs normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ir zaudējis tiesības sniegt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus;
 - 5.3.2. Apsaimniekotājs Pakalpojumu sniegšanā pieļauj atkārtotas būtiskas novirzes no šajā līgumā noteiktajām prasībām un pēc attiecīga brīdinājuma saņemšanas nav novērsis konstatētos pārkāpumus.
- 5.4. Līguma 5.3.punkta piemērošanas gadījumā Pašvaldība iesniedz Apsaimniekotājam paziņojumu par līguma darbības izbeigšanu. Līguma darbība uzskatāma par izbeigtu 60 (sešdesmitajā) dienā pēc paziņojuma nosūtīšanas.
- 5.5. Apsaimniekotājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no šī līguma 3 (trīs) mēnešus iepriekš par to informējot Pašvaldību, ja Apsaimniekotāja dalībnieku sapulcē ir pieņemts lēmums pārtraukt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanu Pašvaldības teritorijā.
- 5.6. Visos gadījumos, kad tiek izbeigta šī līguma darbība, Apsaimniekotājam ir pienākums nodrošināt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu Klientiem līdz brīdim, kad Pašvaldība būs noslēgusi jaunu līgumu par atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, taču ne ilgāk kā 4 (četri) mēnešus pēc līguma darbības termiņa beigām. Lai nodrošinātu pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību puses var vienoties par sadarbību pēc šī 4 (četrus) mēnešu perioda.

- 5.7. Līguma darbības izbeigšanas gadījumā Apsaimniekotājs nodod Pašvaldībai Apsaimniekotāja uzturētā līgumu reģistra kopiju, kas nepieciešama jaunu līgumu ar Klientiem noslēgšanai.

6. Dažādi

- 6.1. Puses ir atbildīgas par šī līguma izpildi un zaudējumiem, kas radušies saistībā ar šī līguma nosacījumu neizpildi, tajā skaitā nepamatotu līguma darbības izbeigšanu.
- 6.2. Puses nozīmē un rakstveidā paziņo kontaktpersonas, kas būs atbildīgas par jautājumu, kas saistīti ar šī līguma izpildi, risināšanu.
- 6.3. Pusēm ir pienākums informēt vienai otru par izmaiņām, kas var ietekmēt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu (reorganizācija, streiki, u.c.), kā arī par rekvizītu maiņu.
- 6.4. Puses ir atbrīvotas no atbildības par šī līguma pilnīgu vai daļēju neizpildi, ja šāda neizpilde radusies nepārvaramas varas vai ārkārtas rakstura apstākļu rezultātā, kuru darbība sākusies pēc šī līguma noslēgšanas un kurus nevarēja iepriekš ne paredzēt, ne novērst.
- 6.5. Šis līgums ir interpretējams saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.
- 6.6. Jebkuri strīdi vai domstarpības šī līguma izpildes sakarā tiks risināti savstarpēju pārrunu ceļā. Ja vienošanās netiek panākta strīda izskatīšana, nododama LR tiesā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Apņemoties strikti ievērot šajā līgumā uzņemtās saistības, puses parakstās par iepazīšanos ar šī līguma noteikumiem:

Pašvaldības vārdā:

Apsaimniekotāja vārdā:

[vieta], [datums]

6.Pielikums

Ziemeļvidzemes AAR pašvaldību tipveida saistošie noteikumi

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Atkritumu apsaimniekošanas noteikumi _____ novadā

____.____.____.

Nr. _____

(prot.Nr.____,____.§)

Izdoti saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas
likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie saistošie noteikumi nosaka:
 - 1.1. sadzīves atkritumu (turpmāk – atkritumu), tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, izņemot šķidros sadzīves atkritumus, apsaimniekošanu _____ novada pašvaldības teritorijā;
 - 1.2. teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās;
 - 1.3. prasības atkritumu savākšanai, tai skaitā arī minimālo sadzīves atkritumu savākšanas biežumu, pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai;
 - 1.4. novadā radītu, nepārstrādājamu un neregenerējamu sadzīves atkritumu apglabāšanas vietu;
 - 1.5. atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanas kārtību;
 - 1.6. atbildību par šo noteikumu neievērošanu.
2. Šo noteikumu mērķis ir:
 - 2.1. nodrošināt pašvaldības autonomās funkcijas – atkritumu apsaimniekošanas organizēšana pašvaldības iedzīvotāju interesēs, izpildi;
 - 2.2. noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī personu mantu;
 - 2.3. veicināt atkritumu apsaimniekošanu, tajā skaitā atkritumu dalītu vākšanu un šķirošanu, lai samazinātu poligonā apglabājamo atkritumu daudzumu.
3. Šajos noteikumos lietotie termini atbilst terminiem, kuri noteikti normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanas jomā.
4. Papildus šo noteikumu 2.punktā minētajiem terminiem saistošajos noteikumos lietotie termini:
 - 4.1. **Sadzīvē radušies bīstamie atkritumi** – atkritumi, kas atbilstoši normatīvajiem aktiem norādīti kā sadzīvē radušies bīstamie atkritumi, tajā skaitā nederīgie dzīvsudraba termometri un luminiscentās dzīvsudraba spuldzes, nolietotās baterijas un akumulatori, nederīgie medikamenti, laku, krāsu, organisko šķīdinātāju, augu aizsardzības līdzekļu un insekticīdu,

elektrisko un elektronisko iekārtu, fotoķīmikāliju, ugunošanas līdzekļu un transportlīdzekļu apkopes atkritumi;

4.2. Atkritumu apsaimniekotājs – juridiskā persona:

- 4.2.1. kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par attiecīgo darbību (atkritumu savākšana, šķirošana, uzglabāšana vai pārkraušana, pārvadāšana, pārstrāde, apglabāšana) veikšanu;
- 4.2.2. kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmusi atļauju attiecīgo darbību veikšanai;
- 4.2.3. kas savā darbībā ir ieviesusi un uztur integrēto vadības sistēmu atbilstoši LVS EN ISO 9001:2000 un LVS EN ISO 14001:2004 vai nodrošina šiem standartiem līdzvērtīgu prasību ievērošanu;
- 4.2.4. ar kuru _____ novada domei ir noslēgts līgums, kas paredz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu pašvaldības teritorijā.

4.3. Atkritumu poligons – SA poligons „Daibe”, kas ir speciāli ierīkota un aprīkota atkritumu apglabāšanas vieta Pārgaujas novada Stalbes pagastā, kurā tiek nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi;

4.4. Pakalpojumu saņēmējs - fiziska vai juridiska persona, ar kuru Atkritumu apsaimniekotājs slēdz līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un izvešanu.

- 5. Šie noteikumi ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām _____ novada administratīvajā teritorijā.
- 6. Visa _____ novada administratīvā teritorija ir viena sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zona.
- 7. _____ novada administratīvajā teritorijā savāktie sadzīves atkritumi, kuri nav izmantojami reģenerācijai vai atkārtotai izmantošanai, nogādājami un apglabājami SA poligonā „Daibe” Pārgaujas novada Stalbes pagastā.
- 8. _____ novada teritorijā ir ierīkoti šādi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras objekti :
 - 8.1. atkritumu šķiroto atkritumu savākšanas laukumi _____;
 - 8.2. videi kaitīgo preču savākšanas punkti, kā arī atsevišķu veidu bīstamo atkritumu savākšanas punkti _____.
- 9. Jaunas atkritumu šķirošanas vai pārkraušanas stacijas vai šķiroto atkritumu savākšanas laukumus, kā arī videi kaitīgo preču savākšanas punktus un atsevišķu veidu bīstamo atkritumu savākšanas punktus _____ novada teritorijā drīkst izvietot tikai gadījumā, ja to izveidošanas nepieciešamība ir paredzēta Ziemeļvidzemes reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā.

II. _____ novada pašvaldības kompetence atkritumu apsaimniekošanas organizēšanas jomā

10. _____ novada pašvaldība organizē un kontrolē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu tās administratīvajā teritorijā saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, valsts un Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, kā arī _____ novada domes saistošajiem noteikumiem.
11. _____ novada pašvaldība:
 - 11.1. publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, veicot iepirkuma procedūru vai piemērojot normatīvo aktu piemērošanas izņēmumus, un noslēdz ar to līgumu par atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu;
 - 11.2. kontrolē pašvaldības izpildinstitūciju un atkritumu apsaimniekotāju darbību atkritumu apsaimniekošanas organizēšanas jomā;
 - 11.3. nosaka maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu _____ novada teritorijā;
 - 11.4. noskaidro atkritumu apsaimniekošanā iesaistīto interešu grupu viedokļus un nepieciešamības gadījumā uzaicina šo grupu pārstāvjus, kā arī nozares lietpratējus uz komiteju un domes sēdēm;
 - 11.5. informē atkritumu radītājus par atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru pašvaldība ir noslēgusi līgumu par atkritumu apsaimniekošanu, norādot līguma darbības termiņu, publicējot informāciju _____ novada pašvaldības mājas lapā internetā;
 - 11.6. sadarbojoties ar Atkritumu apsaimniekotājiem, informē atkritumu radītājus par atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem.
12. _____ novada domes Administratīvā komisija savas kompetences ietvaros piemēro administratīvo atbildību par šo noteikumu pārkāpumiem Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzētajos gadījumos un apmērā.

III. Atkritumu radītāju un valdītāju pienākumi

13. Ikviens atkritumu radītājs un valdītājs ir:
 - 13.1. iekļauties pašvaldības sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, savākt radītos sadzīves atkritumus un nogādāt tos nekustamā īpašuma īpašnieka, tiesiskā valdītāja vai apsaimniekotāja norādītajā vietā.

- 13.2. iesaistīties dalītas atkritumu savākšanas pasākumos un veikt atkritumu dalīšanu šo noteikumu 8.punktā noteiktajās vietās, kur ir izvietotas tvertnes dalītiem atkritumiem – dalītās atkritumu savākšanas punktos vai nogādāt atkritumus uz atkritumu dalītās vākšanas laukumu.
14. Atkritumu radītāji ar saviem ikmēneša maksājumiem vai pildot līgumā noteiktos maksājumus, sedz atkritumu apsaimniekošanas izdevumus.
15. Vasarnīcas vai dārza mājas (tai skaitā dārzkopības biedrības teritorijā esošās vasarnīcas vai dārza mājas) īpašnieks, valdītājs, lietotājs vai viņa pilnvarotā persona par laika periodu, kurā uzturas vasarnīcā vai dārza mājā, slēdz līgumu par atkritumu apsaimniekošanu ar atkritumu apsaimniekotāju.
16. Lielgabarīta, būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi savācami atsevišķi no citiem atkritumiem, izmantojot īpaši šim nolūkam paredzētus konteinerus vai citus atkritumu savākšanas paņēmienus, kas nodrošina to apsaimniekošanu videi drošā veidā.
17. Būvniecības atkritumi novietojami teritorijā, kur notiek būvdarbi, vai ar nekustamā īpašuma īpašnieku, valdītāju vai apsaimniekotāju un atkritumu apsaimniekotāju saskaņotā vietā.
18. Atkritumu radītājs nešķirotos atkritumus ievieto tikai tajā atkritumu konteinerā, kas saskaņā ar noslēgto līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju ir paredzēts konkrētā nekustamā īpašuma apkalpošanai.
19. Atkritumu radītājs – juridiska persona – tās darbības rezultātā radušos atkritumus novieto atsevišķi no citiem daudzdzīvokļu mājas atkritumu radītājiem paredzētiem konteineriem, ja Atkritumu apsaimniekotājs juridiskajai personai nodrošina šādu pakalpojumu.
20. Nešķirotie atkritumi pirms ievietošanas atkritumu tvertnēs iesaiņojami atkritumu maisos un atkritumu maiši ir jāaizsien. Asie priekšmeti ir iesaiņojami, lai izvairītos no kaitējuma cilvēku veselībai, kā arī atkritumu savākšanas, pārvadāšanas un šķirošanas iekārtu bojājumiem.
21. Atkritumu radītājam, kurš atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokļa piemērošanu atbrīvots no dabas resursu nodokļa samaksas un kurš atbilst Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, un ir noslēdzis līgumu ar komersantu, ko tas izvēlējis un kurš saņēmis atbilstošu atļauju, par savā komercdarbības veikšanas vietā radīto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, 10 darba dienu laikā informē vietējo pašvaldību par atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru noslēdzis līgumu, un par šā līguma darbības termiņu.

IV. Nekustamā īpašuma lietotāja, valdītāja, īpašnieka vai apsaimniekotāja pienākumi

22. Nekustamā īpašuma īpašnieks, valdītājs vai lietotājs, vai šo personu pilnvarots apsaimniekotājs papildus šajos noteikumos norādītajiem vispārīgajiem atkritumu radītāju pienākumiem:
- 22.1. nodrošina atkritumu tvertņu izvietošanai nepieciešamās vietas, kā arī uztur tās kārtībā;
 - 22.2. nodrošina atkritumu apsaimniekotāja specializētā transportlīdzekļa piekļuvi atkritumu savākšanas vietām, novietojot atkritumu konteinerus piebraucamā ceļa vai ielas malā. Ja objektīvu iemeslu dēļ tas nav iespējams, atkritumu tvertņu iztukšošanas dienās sadzīves atkritumu tvertnes no īpašumu pagalmiem pārvieto specializētajiem transportlīdzekļiem vai to apkalpei pieejamā vietā, kur tās netraucē gājēju un transportlīdzekļu kustību, kā arī nodrošina, lai pēc atkritumu izvešanas tvertnes tiktu novietotas atpakaļ to pastāvīgajā atrašanās vietā.
 - 22.3. pēc _____ novada domes vai daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekotāju pieprasījuma sniedz ziņas par to iedzīvotāju skaitu, kas dzīvo attiecīgajā nekustamajā īpašumā, kā arī par komersantiem un citām personām, kas veic saimniecisko darbību attiecīgajā nekustamajā īpašumā;
 - 22.4. slēdz līgumu par katrā nekustamajā īpašumā radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ar Atkritumu apsaimniekotāju, nodrošinot regulāru atkritumu izvešanu, ņemot vērā īpašumā radīto atkritumu daudzumu (apjomu), bet ne retāk kā:
 - 22.4.1. individuālās dzīvojamās mājas - ____ reizes mēnesī/gadā (*atkarībā no iedzīvotāju blīvuma un apdzīvotas teritorijas statusa*);
 - 22.4.2. daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas - ____ reizes nedēļā;
 - 22.4.3. juridiskas personas - ____ reizes nedēļā.
 - 22.5. nepieciešamības gadījumā veic izmaiņas šo noteikumu 22.4.punktā minētajā līgumā, nodrošinot sistemātisku atkritumu izvešanu, lai pie atkritumu tvertnēm neveidojas atkritumu kaudzes;
 - 22.6. ja nekustamā īpašuma lietošanai ir sezonāls raksturs, tad informē par to Atkritumu apsaimniekotāju, šo noteikumu 22.4.punktā minētā līguma noteikumos paredzot radītajam atkritumu daudzumam atbilstošu atkritumu izvešanas grafiku;
 - 22.7. ir atbildīgs par tā nekustamajā īpašumā radīto atkritumu savākšanu, šķirošanu un nogādāšanu līdz atkritumu tvertnei, par kuras iztukšošanu tam ar attiecīgo Atkritumu apsaimniekotāju ir noslēgts līgums;
 - 22.8. uztur sadzīves atkritumu tvertnes lietošanas kārtībā;

- 22.9. uztur tīrību atkritumu tvertņu izvietojanas vietās ;
- 22.10. nodrošina citu atkritumu veidu (piemēram, liela izmēra atkritumi, būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi) nogādāšanu pārstrādes vai apglabāšanas vietās – ar savu transportu vai izmantojot atkritumu apsaimniekotāja pakalpojumus, par šo atkritumu savākšanu vienojoties atsevišķi. Ja noslēgtais līgums ar atkritumu apsaimniekotāju paredz regulāru šāda veida atkritumu izvešanu, persona atkritumus novieto to savākšanas vietā īsi pirms noteiktā savākšanas laika;
- 22.11. iesaistās citu pašvaldības atkritumu apsaimniekošanas pasākumu īstenošanā.
23. Atkritumu radītājiem atļauts kompostēt bioloģiski noārdāmos atkritumus sava īpašuma teritorijā, ja tas nerada draudus cilvēku dzīvībai, veselībai, videi, kā arī personu mantai.
24. Daudzdzīvokļu māju īpašnieki vai apsaimniekotāji papildus 22.punktā minētajiem pienākumiem:
- 24.1. pēc saskaņošanas ar _____ novada domi un atkritumu apsaimniekotāju, nodrošina daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem pieejamā vietā atkritumu tvertņu novietojanas vietas, kas paredzēti sadzīves atkritumu savākšanai, uztur tajās kārtību, kā arī atkritumu tvertņu iztukšošanas dienās nodrošina specializētajiem transportlīdzekļiem jebkurā laikā ērtu piekļuvi minētajām tvertnēm;
- 24.2. daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekotāji, garāžu un dārzkopības kooperatīvās sabiedrības ir atbildīgas par līguma slēgšanu ar apsaimniekotāju par atkritumu savākšanu no to apsaimniekošanā nodotajiem īpašumiem;
- 24.3. dzīvokļa īpašnieki daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, kurām nav izvēlēts apsaimniekotājs un dārza māju (vasarnīcu) īpašnieki, kas nav dārzkopības kooperatīvās sabiedrības biedri, savstarpēji vienojas par atkritumu savākšanu to iepriekš norādīto personu īpašumos radītajiem atkritumiem, ar noteikumu, ka maksājumus atkritumu apsaimniekotājam par atkritumu savākšanu no iepriekš norādītajiem īpašumiem veic viena persona, ar kuru Atkritumu apsaimniekotājs slēdz līgumu par atkritumu izvešanu un pārējie īpašnieki norēķinās ar šo personu.
25. Daudzdzīvokļu mājas dzīvokļa īpašnieki noslēdzot ar daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas apsaimniekotāju dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumu, var deleģēt savu atbildību par radīto atkritumu savākšanu nekustamā īpašuma (tā daļas, dzīvojamās telpas) apsaimniekotājam. Šādos gadījumos par atkritumu savākšanas pasākumu īstenošanu ir atbildīgs apsaimniekotājs.

V. Publisko pasākumu organizētāju pienākumi

26. Publisko pasākumu organizētājam pirms pasākuma rīkošanas atļaujas saņemšanas ir jāslēdz līgums ar atkritumu apsaimniekotāju par atkritumu tvertņu izvietojumu pasākuma vietā un pasākuma laikā radīto atkritumu savākšanu no izvietotajām tvertnēm, kā arī jānodrošina attiecīgās teritorijas sakopšana _____ stundu laikā pēc pasākuma noslēguma.
27. Pirms pasākuma sākšanās publisko pasākumu organizētājam jānodrošina atkritumu savākšanas vietu izveide un to ekspluatācija pasākuma laikā.
28. Ja pasākuma laikā iespējams nodrošināt dalītu atkritumu vākšanu, tad publiskā pasākuma organizētājam jānodrošina nepieciešamie apstākļi dalītai atkritumu vākšanai.

VI. Atkritumu apsaimniekotāja pienākumi un tiesības:

29. Atkritumu apsaimniekotājs koordinē un savas kompetences ietvaros uzrauga atkritumu apsaimniekošanu _____ novada administratīvajā teritorijā saskaņā ar normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā, valsts un reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu, kā arī šiem saistošajiem noteikumiem un noslēgto līgumu starp Pašvaldību un Atkritumu apsaimniekotāju, par konstatētajiem pārkāpumiem informējot pašvaldību un Valsts vides dienestu.
30. Atkritumu apsaimniekotāju pienākumi ir:
 - 30.1. veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķināšanu un aktualizēt to ne biežāk kā 2 reizes kalendārā gada laikā. Iesniegt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu projektu _____ novada pašvaldībai;
 - 30.2. pēc _____ novada pašvaldības pieprasījuma iesniegt izvērstu sadzīves atkritumu savākšanas, pārvadāšanas, pārkraušanas, uzglabāšanas, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanas izmaksu aprēķinu tādā detalizācijas pakāpē, kāds izteikts pieprasījumā;
 - 30.3. slēgt līgumus ar pakalpojumu saņēmējiem par atkritumu savākšanu un izvešanu, piemērojot _____ novada pašvaldības apstiprināto maksas par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas apmēru;
 - 30.4. slēgt līgumus ar publisko pasākumu organizētājiem par publisko pasākumu laikā radušos atkritumu apsaimniekošanu, ja publiskā pasākuma organizētājam nav parādu pret atkritumu apsaimniekotāju;

- 30.5. nodrošināt regulāru iedzīvotāju, iestāžu un komersantu radīto sadzīves atkritumu (ieskaitot dalīti vāktos atkritumus) savākšanu;
- 30.6. nepieciešamības gadījumā saskaņot ar _____ novada domi atkritumu tvertņu dizainu;
- 30.7. nodrošināt sadzīves atkritumu tvertņu iztukšošanu un sadzīves atkritumu izvešanu no atkritumu tvertņu laukumiem;
- 30.8. iespēju robežās un pēc normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un noslēgtā līguma starp Pašvaldību un Atkritumu apsaimniekotāju, nodrošināt dalītu atkritumu vākšanu;
- 30.9. nogādāt savāktos nešķirotos sadzīves atkritumus SA poligonā „Daibe” Pārgaujas novada Stalbes pagastā ar šim nolūkam paredzētiem specializētiem transporta līdzekļiem;
- 30.10. ziņot pašvaldībai par atkritumu radītāju administratīvajiem pārkāpumiem;
- 30.11. nodrošināt pašvaldību ar pašvaldības pieprasīto informāciju atkritumu apsaimniekošanas rezultātīvo rādītāju aprēķinam.

VII. Aizliegumi iedzīvotājiem un juridiskajām personām, kas darbojas _____ novada administratīvajā teritorijā

- 31. _____ novada iedzīvotājiem un juridiskajām personām, kas darbojas _____ novada administratīvajā teritorijā, ir aizliegts:
 - 31.1. izmest atkritumus tam neparedzētās (nepiemērotās) vietās;
 - 31.2. dedzināt atkritumus, tai skaitā tvertnēs un urnās;
 - 31.3. novietot (pastāvīgi) sadzīves atkritumu tvertnes uz ielām (izņemot nomaļas ielas, kur tvertnes netraucē satiksmi vai gājēju plūsmu, kā arī vietās, kur tas ir vienīgais iespējamais risinājums);
 - 31.4. ievietot sadzīves atkritumu tvertnēs degošus, viegli uzliesmojošus un eksplozīvus priekšmetus, šķidrus atkritumus, infekcijas slimības izraisošus atkritumus, lielgabariņus atkritumus, būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumus, ražošanas atkritumus, ielu smiltis, parku un dārzu atkritumus un citus bīstamos atkritumus;
 - 31.5. ievietot atkritumus tvertnēs, kas ir nodotas lietošanā citiem Pakalpojumu saņēmējiem;

- 31.6. cieši sablīvēt, iesaldēt vai sadedzināt atkritumus sadzīves atkritumu tvertnēs. Par šādu tvertņu iztukšošanu var tikt noteikta paaugstināta samaksa;
- 31.7. jebkādā veidā bojāt atkritumu tvertnes;
- 31.8. ievietot nešķirotus atkritumus dalīti vākto atkritumu tvertnēs;
- 31.9. veikt citas darbības, kas rada vides piesārņošanu vai ir pretrunā ar normatīvajos aktos ietverto regulējumu.
- 32. Par šo saistošo noteikumu vai citu atkritumu apsaimniekošanas jomu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem personas ir saucamas pie atbildības Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteiktajā kārtībā.

VIII. Prasības sadzīves atkritumu dalītai vākšanai un šķirošanai:

- 33. _____ novada iedzīvotājiem tiek nodrošināta iespēja iesaistīties dalītās sadzīves atkritumu vākšanas sistēmā, šim nolūkam paredzētos dalīto atkritumu savākšanas laukumos vai punktos, vai arī iesaistoties atkritumu apsaimniekotāja rīkotās akcijās.
- 34. Dalītie sadzīves atkritumi (papīrs, metāls, stikls, plastmasa, ____) tiek savākti sašķiroti, ja Atkritumu apsaimniekotājs nodrošina attiecīgā pakalpojuma pieejamību. Šķirošana veicama atbilstoši prasībām, ko dalīti vācamajiem atkritumiem noteicis apsaimniekotājs. Šķirotajam papīram, ko savāc speciālās papīram paredzētās tvertnēs, jābūt tīram, stikla un plastmasas iepakojumam jābūt tīram, bez iepriekšējā pildījuma atliekām
- 35. Atkritumu apsaimniekotājs savlaicīgi informē atkritumu radītājus un sadzīves atkritumu apsaimniekotājus par jauna šķiroto atkritumu savākšanas veida ieviešanu un attiecīgo tvertņu krāsojumu vai apzīmējumu, ievievojot informāciju savā mājas lapā.
- 36. Šķiroto sadzīves atkritumu apsaimniekotāji nodrošina šķiroto atkritumu savākšanas vietu sakopšanu.
- 37. Ja Atkritumu apsaimniekotājs nodrošina attiecīgā pakalpojuma pieejamību, atkritumu radītājiem, kas nodarbojas ar lauksaimnieciskās (pārtikas) produkcijas ražošanu vai apstrādi, pārtikas preču tirdzniecību, sabiedrisko ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu, ir pienākums dalīti vākt bioloģiski noārdāmos atkritumus, kas rodas to saimnieciskās darbības rezultātā un noslēgt līgumu ar apsaimniekotāju par šo atkritumu izvešanu, ievērojot apsaimniekotāja noteiktās prasības attiecībā uz šo atkritumu apsaimniekošanu.

IX. Prasības sadzīves atkritumu nešķirotai vākšanai un pārvadāšanai

38. Atkritumu tvertņu izvietošanu nosaka zemes īpašnieks, bet sabiedrisko tvertņu laukumu vietas izvietošanu nodrošina _____ novada pašvaldība, izvietošanu saskaņojot ar atkritumu apsaimniekotāju.
39. Atkritumu tvertņu uzstādīšanu parkos, skvēros, autobusu pieturās, u.c. publiskās vietās nodrošina pašvaldība.
40. Ja pie vairākām daudzdzīvokļu ēkām izveidota speciāli ierīkota (betonēta, asfaltēta vai tml.) vieta atkritumu tvertņu novietošanai, tad atkritumu tvertnes novietošanas tur.

X. Prasības sadzīvē radušos bīstamo atkritumu apsaimniekošanai

41. Sadzīvē radušos bīstamo atkritumu radītājs vai valdītājs:
 - 41.1. atdala bīstamos atkritumus no citu veidu atkritumiem;
 - 41.2. uzglabā bīstamos atkritumus tā, lai tie neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī personu mantu;
 - 41.3. nogādā bīstamos atkritumus šo noteikumu 8.punktā minētajās speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu ar personu, kura veic bīstamo atkritumu apsaimniekošanu un ir saņēmusi atļauju veikt bīstamo atkritumu apsaimniekošanu;
 - 41.4. sedz bīstamo atkritumu apsaimniekošanas izmaksas.

XI. Atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanas kārtība

42. Maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu nosaka _____ novada pašvaldība ar savu lēmumu, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likumu un šajos noteikumos noteikto kārtību.
43. Maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu veido:
 - 43.1. maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, ko noslēgusi _____ novada pašvaldība un Atkritumu apsaimniekotājs;
 - 43.2. sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā „Daibe”, attiecinot to uz vienu kubikmetru sadzīves atkritumu, piemērojot koeficientu 0,2;

- 43.3. dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā attiecinot to uz vienu kubikmetru sadzīves atkritumu, piemērojot koeficientu 0,2.
44. _____ novada pašvaldība _____ laikā pēc šo noteikumu 30.punktā minētā atkritumu apsaimniekošanas maksas projekta saņemšanas lemj par atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanu un lēmumu desmit dienu laikā pēc tā pieņemšanas, publicē savā mājas lapā internetā.
45. Apstiprinātā atkritumu apsaimniekošanas maksa stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc šo noteikumu 44.punktā minētā lēmuma publicēšanas _____ novada domes mājas lapā internetā.

Noslēguma jautājumi

46. Atzīt par spēku zaudējušiem _____ pilsētas domes saistošos noteikumus Nr.____ (prot.Nr.____);
47. Noteikumi stājas spēkā 20.... gada _____.

Domes priekšsēdētājs _____

7.Pielikums

Pašvaldību aptaujas rezultātu apkopojums

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
1	Amatas novads	Informācija iegūta 2013.gada 31.jūlijā, tiekoties uz vietas Amatas novada domē, kur piedalījās: Domes priekšsēdētājs Elita Eglīte un izpilddirektors Māris Timermanis	ZAAO visā novada teritorijā, izņemot Zaubi, kur strādā L&T	80% mājsaimniecībām ir līgumi	2009.gada 28.oktobra Saistošie noteikumi Nr.28	Neplāno	ZAAO nesniedz pilnu pakalpojumu spektru, piemēram, no iedzīvotājiem netiek savākti SBA. Laba izvēle apsaimniekotāja izvēlē ir pakalpojuma iepirkums	Nepieciešama dalītā vākšana katrā mājsaimniecībā – 2 konteineri: 1 – nešķirotiem atkritumiem, 1 – šķirotiem atkritumiem; par atkritumu šķirošanu būtu jāparedz ekonomiski stimuli; jāpaplašina šķiroto atkritumu spektrs jārisina izsmeļamo bedru dūņu apstrādes	Nopietni jāstrādā ar vides reklāmu, tā nepieciešama tikpat, cik pieejama cita veida reklāma, nepieciešami informēšanas un izglītošanas pasākumi ne tikai reģionālā, bet arī valsts līmenī

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
								problēma	
2	Alojas novads	22.03.2013; Nr.3-6/13/262	ZAAO	90	17.02.2010 Nr.6, groz. 28.12.2011 Nr.20	n/a	Jā	Vairāk šķiroto atkritumu tvertņu; informēt iedzīvotājus par dalīto atkritumu šķirošanu, dalīto atkritumu konteineru vietām	Dalīti vākt atkritumu savākšanas punktus Braslavas, Brīvzemnieku pagastos un Staicele
3	Beverīnas novads	21.03.2013 Nr.3-7/51	Nav pakalpojuma	80	28.04.2012 Nr.4	Neplāno	Jā, ja neceļas cena	Izlietotā iepakojuma, 1xlietojamo trauku, VKP un SBA apsaimniekošana jāuztic ZAAO	Informācijas trūkums iedzīvotājiem par dalīti vāktajiem atkritumiem
4	Burtnieku novads	09.05.2013 Nr.3-11.4/828	4.08.2009 līgums ZAAO	n/a	20.04.2011 Nr.172, precizēti 15.06.2011	Neplāno izņemot izgāztuves Kulpji Matīšu	Jā	n/a	n/a

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
						pagastā rekultivāciju 2013.gadā			
5	Cēsu novads	25.03.2013 Nr.3/1084	ZAAO	90% izņemot Vaivi, kur pakalpojums 10% nav pieejams		Austrumu iela 5 – teritorija AA infrastruktūras objektiem, vecpilsētā sakarā ar līgumu ar ZAAO paredzēti atkritumu savākšanas konteineri . daudzdzīvokļu māju rajonos – pazemes konteineri nešķīroto		Darboties darba grupā, risināt Vaives jautājumu par pakalpojuma pieejamību, tāpat jautājumu par SBA apsaimniekošanu – nav pakalpojuma (krāsu bundžas, lietotā eļļa un tauki no sabiedriskās ēdināšanas)	

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
						un šķiroto atkritumu savākšanai			
6	Jaunpiebalgas novads	13.03.2013; Nr.2-1/180	09.02.2009 – ZAAO	83	10.10.2011 Nr.11	Šķiroto atkritumu punkti līdz 2020: Zosēnu pag. Melnbāržu ciemā; Jaunpiebalgas pag. Abrupes ciemā	Jā	Palielināt šķiroto atkritumu punktu skaitu, risināt jautājumu par šķidro atkritumu, NAI dūņu apsaimniekošanu	Institucionālas izmaiņas nav nepieciešamas; palielināt šķiroto atkritumu punktu skaitu
7	Kocēnu novads	15.03.2013 Nr.317/455	ZAAO	70	27.04.2011 Nr.5/2011	Neplāno	Jā	n/a	Eko punktus pagastos veidot nevis ar vienu konteineru, bet katrai grupai savu un ar mazām atverēm, lai nevar iemest nešķiroto atkritumu

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
									maisu
8	Krimuldas novads	03.07.2013 Nr.3-6/424	ZAAO 30.12.2009 līgums Nr.087.09/5-30	89	23.12.2011 Nr.17	Atkarībā no teritorijas plānojuma	-	-	Atkarībā no teritorijas plānojuma
9	Limbažu novads	03.05.2013 Nr.4-13.3/13/377	ZAAO – SA apsaimniekošana, atkritumu pārkraušana, šķirošana un uzglabāšana – SIA SPS un atkritumu apsaimniekošana – SIA Limbažu slimnīca	75 – 80	29.09.2011 Nr.27	Neplāno	Jā	Atbalsta ZAAO nostādnes	Atbalsta dalīti vāktu atkritumu infrastruktūras attīstību – jānodrošina dalītā vākšana iedzīvotājiem un uzņēmumiem, jāinformē par dalīto vākšanu
10	Līgatnes novads	30.07.2013 Nr.Oz-1.151131667	ZAAO 31.10.2008 līgums	90	24.05.2013 Nr.14/23	Neplāno	Jā, nav nepieciešamas institucionālas izmaiņas	Nav	Apmierina dalīti vāktu atkritumu infrastruktūra
11	Mazsalacas	21.03.2013	ZAAO	75	13.10.2011	Neplāno	Jā, bet plāno	Attīstīt dalīto	Dalīto

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
	novads	Nr. 3-28/1304			, precizēti 16.11.2011		iesaistīt pašas dibinātu SIA	atkritumu vākšanas punktus, arī iepakojumam vai vienreiz lietojamiem traukiem	atkritumu infrastruktūru Ramatā un Sēļos
12	Naukšēnu novads	21.03.2013; Nr.3-11/90	01.07.2009.līgums ar ZAAO Nr.172	70	9.11.2011 Nr.6	Neplāno	Jā	n/a	n/a
13	Pārgaujas novads	24.04.2013 Nr.5-4/66	ZAAO	89	22.12.2011 Nr.14	Neplāno	Jā, bet neizslēdz iespēju piemērot PIL vai PPP	Vairāk dalīto atkritumu punktu visos ciematos, iedzīvotāju informēšana, izglītošana, iesaistīšana, motivēšana – šķirošanai, pārstrādei, vides aizsardzību	Paplašināt dalīti savākto atkritumu vākšanas vietu skaitu
14	Priekuļu novads	18.06.2013 Nr. 3-3-	ZAAO	90 Priekuļu, Liepas pag.;	12.01.2012	Neplāno	Jā	Nepieciešama iedzīvotāju	Lai veicinātu dalītās

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
		/1253		70 Mārsnēnu, Veselavas pag.				regulāra informēšana par šķirošanas nepieciešamību un bezmaksas šķiroto atkritumu konteineru atrašanās vietām	vākšanas infrastruktūras attīstību, nepieciešams regulāri informēt un izglītēt iedzīvotājus
15	Raunas novads	24.0.2013 Nr.228/02.01-02	ZAAO	97	29.06.2011 Nr.20	Neplāno	Jā	Atbalsta ZAAO priekšlikumus	Apmierina dalīti vāktu atkritumu sistēmas attīstība
16	Rūjienas novads	19.03.2013 Nr.135/3-10	ZAAO	Rūjienas pils. – 70; Ipiķos – 70; Jeros – 80; Lodē – 80; Vilpulkā – 70	11.03.2010	Neplāno	Jā		Institucionālas izmaiņas nav nepieciešamas
17	Salacgrīvas novads	20.03.2013; Nr.3-11/207	18.01.2013 līgums Nr.415-6-005/K ZAAO	n/a	28.12.2011 Nr.16	Neplāno, tikai līdz 2013.g. beigām: 5 punktus	Jā	n/a	n/a

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
						iepakojumam un 7 punktus – stiklam			
18	Smiltenes novads	14.03.2013 Nr.4-11/423	1.08.2011 – ZAAO	Smiltenes pils. – 74; lauku pagastos 50-60, izsūtītas vairāk nekā 300 brīdinājuma vēstules pilsētā un 400 vēstules pagastos	29.12.2011 nr.19/11	Neplāno, izņemot eko laukumus un punktus 2012.-2018. Periodā	Jā	Gatavi iesaistīties darba grupā	Dalītai vākšanai pazemes tipa konteinerus – lielākam tilpumam un vizuālajam paskatam, piemēram, Baznīcas laukumā. Gaida vizuālos materiālus no ZAAO
19	Strenču novads	18.03.2013; Nr. ADM/3-13/13/294	1.06.2011 līgums Nr.06/1-07 ZAAO	70	20.04.2011 Nr.7/2011	Tikai caur ZAAO	Jā	Paļaujas uz ZAAO kompetenci	Attīstība atbilstoši plānam, priekšlikumu nav
20	Valkas novads	26.04.2013 Nr.3-18/593	1.07.2009 ZAAO	Valkas pils. 95 iedz.un 98	30.06.2010 Nr.23,	Izgāztuves Celīši	Jā	Pašvaldībai daudz jāstrādā	n/a

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
				uzņēmumi, l.t. – 90 iedz.	jāveic grozījumi	rekultivācijas Vijciemā iesniegums 2013		ar iedzīvotāju informēšanu par apsaimniekošanu, šķirošanu. Jāpilnveido laukums Valkas pils., jāiekārto punkti katrā pagasta ciematā	
21	Valmieras pils.	22.03.2013; Nr.5-2/13/123	09.10.2008. ZAAO – piešķirtas tiesības	90	04.01.2012 Nr.119	Neplāno	Jā	Informēt iedzīvotājus par šķirošanu, nodrošināt dalīto vākšanu	Labiekārtot konteineru laukumus, uzstādot nožogojumus, vienota dizaina konteinerus, plašāk reklamēt laukumus
22	Vecpiebalgas novads	28.06.2013 Nr.3-7/585	1.07.2009 līgums 292-4-004 – SA un iepakojums,	90	16.11.2013	Neplāno	Jā	Iesaistīt atkritumu apsaimniekošanā Latvijas	Vēlama lielāka ZAAO iniciatīva

N.p. k.	Pašvaldība	Datums, Nr.	Līgumi	Pakalpojuma %	Saistošie noteikumi	Jauni objekti	Apmierinātība	Ieteikumi plānam	Priekšlikumi
			bet ne VKP					Valsts ceļi (ceļmalu, autobusu pieturvietu sakopšanai) un Latvijas Valsts meži (mežmalu, mežu sakopšanai)	dalīti vāktos atkritumu infrastruktūras attīstībā